

MECLİS-i MEŞÂYİH DEFTERLERİ

4

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ

HASAN KAMİL YILMAZ

EDİTÖRLER

HASAN KAMİL YILMAZ

AYHAN IŞIK

MELİHA AYDINLI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları Yayın No. 1565
İSAM Yayınları 277
Başvuru Eserleri Dizisi 55
© Her hakkı mahfuzdur.

MECLİS-i MEŞÂYİH DEFTERLERİ

4. Cilt

Proje yürütücüsü Hasan Kamil Yılmaz
Editör Hasan Kamil Yılmaz, Ayhan Işık, Meliha Aydın
Yayın danışmanı İsmail Kara, Bilgin Aydın

TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)
tarafından yayına hazırlanmıştır.
İcadiye-Bağlarbaşı Cad. 38 Üsküdar / İstanbul
Tel. 0216. 474 08 50
www.isam.org.tr yayin@isam.org.tr

Yayın yöneticisi Yaşar Çolak
Yayın editörü Mustafa Demiray
Proje koordinasyon Arzu Güldöşüren
Çeviri yazı ve özet Esra Yıldız, Nevzat Sağlam, Meliha Aydın
Mukabele Ayhan Işık, Nedim Pakırdağ, Beşir Şen, Esra Yıldız,
Kasım Hızlı, Zafer Orha, Meliha Aydın
Özetlerin redaksiyonu Rabia Aydın
İmla İnayet Bebek
Grafik uygulama Ender Boztürk
Kapak tasarım Hasan Hüseyin Can

Bu eser
TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM)
Meclis-i Meşâyih Defterleri Projesi
kapsamında yayımlanmıştır.

Bu kitap
İSAM Yönetim Kurulu'nun
29.08.2025 tarihli ve 2025/07 sayılı kararıyla basılmıştır.
Birinci Basım: İstanbul, Eylül 2025
ISBN 978-625-428-799-2 (Tk.)
978-625-428-803-6 (4. Cilt)

Basım, Yayın ve Dağıtım
TDV Yayın Matbaacılık ve Tic. İşl.
Ostim OSB Mahallesi, 1256 Cadde, No. 11
Yenimahalle / Ankara
Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32
bilgi@tdv.com.tr
Sertifika No. 48058

Meclis-i Meşâyih defterleri / ed. Hasan Kamil Yılmaz, Ayhan Işık, Meliha Aydın. -
İstanbul ; Ankara : İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) ; Türkiye Diyanet Vakfı, 2025.
4. c. (637 s.) ; 28 cm. - (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları ; 1565. İSAM Yayınları ; 277.
Başvuru Eserleri Dizisi ; 55)
ISBN 978-625-428-799-2 (Tk.) 978-625-428-803-6 (4. Cilt)

MECLİS - i MEŞÂYİH
DEFTERLERİ

1777
Numaralı
Tekke ve Zaviye Defteri

حاشیه مذکور در

و اطلاق و تفسیر و وجه

مذکور بنظر محققان و طریقت

در تفسیر این مسئله یعنی جهت مذکور و کلماتی که در این آیه آمده است باید که در

کتاب الله و کتب معتبره و از روایات و تفاسیر معتبره و کلمات معتبره و کلمات

مذکور اولی که در این آیه آمده است و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

و کلمات مذکور در این آیه و کلمات مذکور در این آیه و کلمات

1777 NUMARALI TEKKE VE ZAVİYE DEFTERİ

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0001¹

Samsun'da Hazinedarzâde Süleyman Paşa Camii'nin vaizlik ve hatm-i hâce cihetlerinin mutasarrıfı İzzet Efendi'nin, görevlerini Şakirüddin Efendi'ye kasr-ı yed etmesi.

Evrâk Numarası	Müsevvidi İsmi	Tesvîdi Târihi		Tebyîz Târihi	Umûm Numarası
-	Hüsâmeddin	Fî 10 Şevvâl [sene 1327] [25 Ekim 1909]	-	-	-
Samsun'da Hazînedâr[zâde Süleyman Paşa Camisi] [kesik] vâ'izlik ve hatm-i hâcegan [kesik] mezkûreteyni ulemâdan ve tarîk-i Nakşibendiyye [kesik] ve kasr-ı yed eylesine mebnî cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Şakirüddin Efendi'ye tevcih ve berât-ı âlînin [kesik] fî 15 Zilkâ'de sene 1324 târih ve 19 numaralı mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf hüccet-i şer'îyye müfâdı da bunu müeyyed olup zahr-ı mazbatada muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi şehîr üç gurus nân-pâre vazîfe ile vâ'izlik ve şehîr sekiz gurus vazîfe ile hatm-i hâcegan cihetleri fî gur-re-i Şa'bân sene 1322 târihinde İzzet Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî isdâr kılındığı [gösterilmiş] ve mûmâ-ileyh Şakirüddin Efendi'nin tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den mücâz olduğu ahîran icrâ kılınan muhâbere netîcesinde anlaşılmış olmağla sûret-i cereyân-ı hâl muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğundan ol vechile ciheteyen-i mezkûreteynin mûmâ-ileyh İzzet Efendi'nin kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh Şakirüddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında. Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûfî, Elif					

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0001M

Kengirî'nin (Çankırı) Taşmescit Mahallesi'ndeki zaviyenin postnişini Hacı Ömer Tâhir Efendi'nin vefatı üzerine, yerine çocuklarından Ahmed Hamdi Efendi'nin tayini.

216 / Hüsâmeddin / Fî 10 Şevvâl sene 1327 [25 Ekim 1909] / - / - / - / - / -

Kengirî'nin Taşmescid mahallesinde [kâin] [kesik] zâviyesi postnişini Hacı [Ömer Tahir Efendi] [kesik] meşîhat-i mezkûrenin ekber evlâdı ve [kesik] Çankırı Mutasarrıflığı Meclis-i İdâresi'nin fî 24 Cemâziyelâhir sene 1327 târih ve yüz altmış yedi numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve zahrında muharrer Evkâf-ı Hümayûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi zikrolunan zâviyenin meşîhat ciheti Şeyh Kasım Vakfından bir aded dükkân icâresine mutasarrıf olmak üzere fî 27 Muharrem sene 1317 târihinde Hacı Ömer Tahir Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî isdâr kılındığı muharrer bulunmuş

¹ Tabloda bulunan başlıklar, diğer kararlarda tekrar edilmeden bu bilgi sırasına göre verilmiştir.

ve cihet-i mezkûrenin ehil olana tevcihi muktezî olup mûmâ-ileyhin biraderlerinden İsmâil Hakkı [kesik] şâhâne mülâzımlarından ve diğeri Mustafa Efendi dahi nâ-ehil olmağla mûmâ-ileyh Ahmed Hamdi Efendi'nin bi'l-imtihân ehliyyeti tahakkuk eylediği evrâk-ı mahalliyeden müstebân ederek ol vechile i'lâm-ı şer'î dahi tanzîm edilmiş olduğundan sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve kâ'ide bulunmuş olmağla cihet-i mahlûle-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Tahir Efendi mahlûlünden kebîr oğlu mûmâ-ileyh Ahmed Hamdi Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0002

Kasımpaşa Hacıhüsrev Mahallesi'ndeki bir dergâhın şeyhi olan Ali Rıza Efendi'nin vefatı üzerine, yerine oğlu Mahmud Muhyiddin Efendi'nin tayini.

393 / Hüsâmeddin / Fî 26 Safer sene 1328 [9 Mart 1910] / - / - / - / - / -

Kasımpaşa'da Hacıhüsrev mahallesinde kâin [kesik] vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşîhat cihetinin uhdesine tevcihi [kesik] ekberi bulunan Mahmud Muhyiddin Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve zahr-ı istid'âda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye İdâresi'nin derkenârında dahi dergâh-ı mezkûrun vazîfe-i mu'ayyene ile meşîhat ve tevliyet cihetleri fî 3 Safer sene 1281 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ali Rızâ Efendi uhdesine tevcih olunduğunu mübeyyin müceddeden berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve müsted'î-i mûmâ-ileyh tarikat-i aliyye-i Bedeviyye'den ve vakfiyede meşrûr olduğu vechile vâkıfın evlâd-ı zükûrunun ekber ve erşedi ve meşîhat vazîfesini hüsn-i sûretle ifâya muktedir bulunduğundan zikrolunan dergâh-ı mezkûr meşîhatının pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Ali Rızâ Efendi mahlûlünden kebîr oğlu müsted'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Mahmud Muhyiddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtuyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0003

Silivrikapı Karabaş Mahallesi'nde bulunan bir dergâhta görev yapmış olan şeyhlerin isimleriyle, hangi tarikata bağlı olduklarının Evkaf Nezâretinden sorulması.

- / Hüsâmeddin / - / - / - / - / - / -

Silivrikapısı civârında Karabaş mahallesi [kesik] vukû'-ı vefâtına mebnî meşîhat ciheti mahlûl kaldığından dergâh-ı mezkûrun [kesik] ta'yîn kılınan meşâyih-i kirâmın [kesik] ve meşâyih-i mûmâ-ileyhimin [kesik] edecek olan isimleriyle hangi tarîka mensûb ve târih-i ta'yînlerinin Meclisce bilinmesine lüzûm görüldüğünden muvazzahan beyân buyurulması zımında işbu müzekkirenin mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0004

Mevlevihânekapısı Zincirli Servi'de Tarsûsî Mehmed Efendi Mescidi Zaviyesi'nin; vakfiye sureti, zaviyede görev yapmış olan şeyhlerin isimleri ve hangi tarikata bağlı olduğunun Divân-ı Hümâyûn Kaleminden sorulması.

- / Hüsameddin / Fî 21 S. sene 1328 / - / - / - / Fî 25 Şubat sene 1325 [10 Mart 1910] / -
Mevlevihânekapısı civârında Zincirliservi'de Tarsûsî Mehmed Efendi Mescid-i şerîfi zâviyesinin meşihat [ciheti] vaktiyle ruûs-ı hümâyûnla tevcih olunmuş olduğuna binâen zâviyye-i mezkûrenin vakfiye sûretiyle ol vakit ta'yîn kılınan meşâyih-i kirâmın kayden tebeyyün edecek isimleriyle hangi tarîka mensûb olduğunun ve târih-i ta'yînlerinin muvazzahan beyânı zımnında işbu müzekkire-i dâ'iyânemizin mazrûfen Divân-ı Hümâyûn Kalemî'ne havâle buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0005

Maraş'ın Pazarcık kazasındaki Alâüddevle Bey hayratından Osman Dede Zaviyesi'nin zaviyedarlığına, Şeyh Ali Sezâî Efendi'nin tayini.

- / Vahyî / - / - / - / - / Fî 25 Şubat sene 1325/ Fî 27 [Safer sene] 1328 [10 Mart 1910] / -
Haleb Vilâyet-i celîlesi dâhilinde Maraş Sancağı Meclis-i İdâresi'nden Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesine gönderilip mazrûfen makâm-ı mu'allâ-yı cenâb-ı Meşihat-penâhîye bi't-takdîm Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan mazbata ile merbûtâtı mütâlâ'a olundu. Netîce-i me'âli: Vilâyet-i müşârun-ileyhâ dâhilinde Maraş sancağına tâbî' Pazarcık kazasında vâki' Alâüddevle Bey hayrâtından Osman Dede Zâviyesi'nin zâviyedârlık cihetine bâ-berât-ı âlî müştereken mutasarrıfları Abdülaziz ve Mehmed veledân-ı Şeyh Mes'ud ve Şeyh Mustafa ve Ebûbekir veledân-ı Ebûbekir'in bilâ-veled vukû'-ı vefâtlarıyla mezkûr zâviyedârlık hizmeti mu'attal kaldığından hizmet-i mezkûreye mahallinden mevrûd evrâk-ı resmiyye miyânında ulemâ-i mahalliyyeden ve ehl-i tarîkten olduğu gösterilen Şeyh Ali Sezâî Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsî istirhâmından ibâret olup muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğuna binâen mezkûr zâviyedârlık cihetinin ma'rûzât-ı mahalliye mücebince mûmâ-ileyh Şeyh Ali Sezâî Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsî ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımnında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması hazret-i veliyyü'l-emrindir ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0006

Bursa'nın İncirlice Mahallesi'nde, Eşrefzâde Vakfının zaviye şeyhliği yarım hissesinin, Eşrefoğlu Zaviyesi'nin şeyh-i seb'alık ciheti yarım hissesinin, İznik'teki Eşrefzâde Tekkesi meşihatının mutasarrıfı Şeyh Ahmed Efendi'nin vefatıyla, büyük oğlu Şeyh Fahreddin Efendi'nin uhdesine tevcih edilmesi.

6 / Vahyî / - / - / - / - / Fî 25 Şubat sene 1325/Fî 27 Safer sene 1328 [10 Mart 1910] / -
Hüdâvendigâr Vilâyet-i aliyyesi Meclis-i İdâresi'nden bi't-tanzîm Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesine gönderilip mazrûfen makâm-ı sâmi-cenâb-ı Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i

Meşâyih'e havâle buyurulan mazbata ile merbûtâtı miyânında bulunan vilâyet-i müşârun-ileyhâ merkez Niyâbet-i şer'îyesinden mu'tâ i'lâm-ı şer'înin hülâsa-i me'âli: Hüdâvendigâr Vilâyeti dâhilinde İncirlice mahallesinde vâki' Eşrefzâde Efendi Vakfı'nın şeyh-i zâviyye cihetinin nısf hissesi ve Eşrefoğlu Zâviyesi'nin şeyh-i seb'alık cihetinin nısf hissesi ve kazâ-yı İznik'te vâki' merhûm Eşrefzâde Vakfı'ndan almak üzere şeyh-i tekke yani meşihat cihetinden her birine bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan tarikat-i aliyye-i Eşrefiyye'den Şeyh Ahmed Ziyaeddin Efendi'nin vefâtına mebnî münhal olan cihât-ı mezkûrenin mahallince ehliyyeti tahakkuk ettiği i'lâm-ı mezkûrde gösterilen sulbî kebîr oğlu Şeyh Fahreddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı istirhâmından ibâret olup muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olmağla mahallî ma'rûzâtı mücebince cihât-ı mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Ziyaeddin Efendi mahlûlünden mahdûmu mûmâ-ileyh Şeyh Fahreddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Vafî, Mehmed Şerif, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0007

Şehremini'nde Remlî Dergâhı postnişini Şeyh Mehmed Rıza Efendi'nin vefatıyla, yerine Seyyid Hafız Halis Efendi'nin tayini.

337 / Hüsâmeddin / Fî 19 Safer sene 1328 / - / - / - / Fî 20 Şubat sene 1325/22 S. sene 1328 [5 Mart 1910] / 97

Şehremini civârında vâki' Remlî Dergâhı postnişini Şeyh Rıza Efendi'nin bu kere bilâ-veled vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat cihetinin uhdesine tevcihini es-Seyyid Hâfız Halis Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nden bi'l-ihrac Meclis'e vürûd eden kayıdda dergâh-ı mezkûrun meşihat ciheti İbrâhim Edhem Efendi kasr-ı yedinden fî 12 Cumâdelâhire sene 1292 târihinde tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye hulefâsından damadı es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Rıza Efendi'ye tevcih olduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve müsted'î-i mûmâ-ileyh Hâfız Halis Efendi tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye hulefâsından ve meşihat vazîfesini hüsn-i sûretle ifâyâ muktedit bulunduğundan zikrolunan dergâh meşihatının müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Rıza Efendi mahlûlünden müsted'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Hâfız Halis Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bi'l-ittifâk tensîb kılınmış olduğundan takdim kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtuyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0008

Üsküdar'da Vâlide-i Atik Dergâhı şeyhi Ahmed Vasfî Efendi'nin içkiye düşkünlüğü ve daha benzer uygunsuz hareketlerinden dolayı tevkif edildiğine dair kayıtların, Üsküdar mutasarrıflığından istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 20 S. sene 1328 / - / - / - / Fî 18 Şubat sene 1325/Fî 20 S. sene 1328 [3 Mart 1910] / 96

Üsküdar'da Vâlide-i Atik Dergâhı şeyhi Ahmed Vasfî Efendi'nin istid'âsı üzerine Üsküdar

Mahkeme-i Nizamiyyesi tarafından mûmâ-ileyhin mahkûmiyetine dâir bir gûne kayda dest-res olunamadığı îfâ olunmuş ise de evvelce mûmâ-ileyh hakkında Üsküdar Mutasarrıflığı'ndan vürûd edip bu kere meşihatten azline bâ'is olan sûret-i musaddakası leffen takdîm kılınan tezkirede mûmâ-ileyhin mukaddemâ sekr ve fi'l-i şenî' maddelerinden dolayı da taht-ı tevkîfe alındığı beyân edilmekte olduğuna binâen mutasarrıfıyyet-i mezkûre merkeziyle mülhakâtı bulunan Kadıköy ve Beykoz zâbitasınca kuyûd-ı lâzimenin taharrîsiyle mûmâ-ileyhin tevkîf ve esbâb-ı tevkîfine dâir kuyûdun mufassalan bi'l-ihrac sür'at-i iş'arı zımında işbu müzekkirenin mazrûfen mutasarrıfıyyet-i müşârun-ileyhâya irsâli bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0009

Mecidözü kazasının Tekke köyünde Elvan Çelebi Zaviyesi postnişini Hacı Mustafa Efendi'nin vefatıyla, yerine oğullarından Hüseyin Efendi'nin tayini.

- / Vahyî / - / - / - / - / Fi 11 Şubat sene 1325/Fi 13 Safer sene 1328 [24 Şubat 1910] / 95

Hüve

Amasya sancağı Meclis-i İdâresi'nden Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i celîlesine gönderilip mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm meclis-i dâ'iyânemize havâle buyurulan mazbata ile merbûtâtı miyânında bulunan Mecidözü kazâsı Mahkeme-i şer'îyyesinden i'tâ buyurulan i'lâm-ı şer'înin hülâsa-i me'âli: Mecidözü kazâsının Tekke karyesinde vâki' Elvan Çelebi hazretlerinin zâviyesinde postnişinlik cihetine bâ-berât-ı âlişân mutasarrıf olan pederi Hacı Mustafa Efendi'nin vefatıyla Hasan ve Halil ve Hüseyin namında üç nefer kebîr oğullarını terk etmiş ise de bunlardan mûmâ-ileyhimâ Hasan ve Halil cihet-i mezkûreye tâlib olmadıkları gibi nâ-ehil olup mahallince bi'l-imtihân ehliyeti tebeyyün ettiği i'lâm-ı mezkûrda gösterilen diğer büyük mahdûmu mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı istirhâmından ibâret olup muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olmağla mahallî ma'rûzâtı mücebince cihet-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Mustafa Efendi mahlûlünden mahdûmu mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ekseriyyet-i ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0010

Eskişehir'in Karapınar Mahallesi'nde Sultan Abdullah Türbesi zaviyedarı Hacı Mehmed Efendi'nin vefatıyla, yerine oğullarından Ali Efendi'nin tayini.

54 / Enver / Fi 10 Cumâdelûlâ sene 1327 / - / - / - / - / Fi 6 Şubat sene 132 / Fi 8 Safer sene 1328 [19 Şubat 1910] / 94

Hüve

Eskişehir kasabasında Karapınar mahallesinde defîn-i hâk-ı ıtır-nâk Sultân Abdullah -tâbe serâhu- hazretlerinin türbe-i şerîfesi zâviyedârı Hacı Mehmed Efendi'nin vukû'-ı vefatıyla mahlûl olan zâviyedârlığa müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber evlâdı olan Ali Efendi'nin ta'yini

mahallî meclis-i idâresinden mevrûd 23 Şa'bân 1326 târih ve iki yüz dört numaralı mazbata-sıyla mahallî Niyâbet-i şer'îyesinden verilen i'lâm-ı şer'îde beyân ve ifâde olunmuş ve kazâ-yı mezkûr evkâf me'mûrluğunun 5 Mayıs sene 1325 târihli tahrîrâtı zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârı da mezkûr zâviyedârlığın 2 Cumâdelûlâ sene 1241 târihinde Mehmed Efendi ibn-i Süleyman'a tevcih olunduğunu mübeyyin 17 Zilhicce sene 1277 tarihinde tecdîden berât-ı âlî ısdâr ve i'tâ kılındığı gösterilmiş olmağla sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğundan ol vechile sâlifü'z-zıkr zâviyedârlığın pederi mûmâ-ileyh Hacı Mehmed Efendi mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Ali Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0011

Köprülü kazası Pürçörek Mahallesi'nde, Derbend namıyla bilinen Halvetî Dergâhı postnişini Süleyman Baba'nın vefatından beri oğullarından Şeyh İsmâil Efendi bu görevi ifa ettiğinden, kendisine meşihat beratının verilmesi.

189 / Enver / Fî 3 Safer 1327 / - / - / - / Fî 6 Şubat sene 1325/Fî 8 Safer sene 1328 [19 Şubat 1910] / 93

Kosova vilâyeti dâhilinde Köprülü kazasında Pürçörek mahallesinde vâki' Derbend nâmıyla ma'rûf Halvetî Dergâh-ı şerîfî postnişini Şeyh Süleyman Baba'nın vukû'-ı vefâtıyla sulbî oğlu Şeyh İsmâil Efendi dergâh-ı mezkûrda otuz iki seneden beri icrâ-yı meşihat etmekte ise de şimdiye kadar berât-ı âlî istihsâl edilememiş olduğundan ve dergâh-ı mezkûr 1288 târihine kadar küçük bir zâviye hâlinde iken mûmâ-ileyh Şeyh İsmâil Efendi zâviye-i mezkûreyi tevsî'an bi't-tecdîd büyük bir mekteb hâline vaz' ve bir de menzilhâne vakfeylediğinden cihet-i meşihat-i mezkûrenin uhdesine tevcihi bâ-i'lâm ve mazbata arz ve inhâ olduğu meclis-i dâ'iyânemize muhavvel evrâk me'âlinden anlaşılmış ve cereyân-ı mu'âmele ol bâbdaki nizâmnâme ahkâmına muvâfık görülmüş olmağla mücebince ol vechile dergâh-ı mezkûr meşihatının pederi mahlûlünden mûmâ-ileyh Şeyh İsmâil Efendi'ye tevcihiyle berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0012

Manisa'da Yiğitbaşı namıyla bilinen Şeyh Ahmed Şemseddin Efendi Tekkesi postnişini Şeyh Hafız Sâlih Efendi'nin vefatıyla yerine, oğullarından Şeyh İbrâhim Naim Efendi'nin tayini.

95 / Enver / Fî 17 Cumadelâhire 1327 / - / - / - / Fî 6 Şubat sene 1325/Fî 8 Safer sene 1328 [19 Şubat 1910] / 92

Manisa'da vâki' Yiğitbaşı demekle ma'rûf tarikat-i aliyye-i Halvetiyye pîrânından Şeyh Ahmed Şemseddin Efendi Tekkesi Vakfî'nin vazîfe-i mu'ayyenesiyle meşihat cihetinin mutasarrıfı olan

Şeyh Hâfız Sâlih Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla yeri hâlî kalmış ve mûmâ-ileyhin sulbî sahîh ve kebîr oğlu Şeyh İbrâhim Naim Efendi cihet-i mezkûreye ehil ve müstahîk olmağla meşîhat-i mahlûlenin ber-mûceb-i nizâm mûmâ-ileyhe tevcihi sâlifü'z-zikr Manisa Meclis-i İdâresi'nin 31 Temmuz 1326 târih ve 649 numaralı meclis-âcizânemize muhavvel mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'ide dahi mûmâ-ileyhin tarikat-i Halvetiyye hulefâsından olduğu ve mahallince teşekkül eden meclis-i âlîde imtihânı bi'l-icrâ ehliyyet ve iktidârı tebeyyün eylediği gösterilmiş ve zahr-ı mazbatada muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârı da tekke-i mezkûre meşîhat ciheti 8 Ramazan 1280 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Sâlih Efendi'ye tevcih olduğunu müş'ir berât-ı âlî verildiğini nâtık bulunmuş olmasına mebnî sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Sâlih Efendi mahlûlünden sulbî kebîr oğlu mûmâ-ileyh İbrâhim Naim Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zım-nında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0013

Selânik'in Vodina kasabası Hünkâr Mahallesi'nde, Üveys Efendi Dergâhı'nın şeyhi ve mütevellisi Hüseyin Efendi'nin vefatı üzerine, yerine kardeşi Ahmed Efendi'nin tayini.

90 / Enver / Fî 24 Şa'bân sene 1326 / - / - / - / Fî 6 Şubat sene 1325/Fî 8 Safer sene 1328 [19 Şubat 1910] / 91

Selanik vilâyet-i celîlesinden mersûl ve meclis-i âcizânemize muhavvel mazbata ve i'lâm-ı şer'î ve müteferri'âtı mütâlâ'a olundu.

Hülâsaları vilâyet-i mezkûreye tâbi' Vodina kasabasının Hünkâr mahallesinde vâki' Üveys Efendi nâmıyla benâm Kâdirî Dergâh-ı şerîfinin meşîhat ve tevliyet cihetlerine mutasarrıf olan Şeyh Hüseyin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal kalan meşîhat cihetinin kebîr karındaşı Ahmed Efendi'ye tevcihi lüzûmundan ibâret olup usûlüne muvâfık ve gerçi evrâk-ı mezkûre miyânında müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi'nin kebîr oğlu Ali Rızâ imzâsıyla görülen istid'âda cihet-i mezkûrenin pederi mahlûlünden kendisine tevcihi iktizâ edeceği iddi'â olunuyorsa da cihet-i mezkûre müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi'ye pederleri İbrâhim Lütfî Efendi mahlûlünden olarak tevcih buyurulmuş olmasına nazaran iddi'â-yı vâki' vâhî ve usûlüne muhâlif olmağla cihet-i mezkûrenin ber-vech-i meşrûh mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zım-nında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vâsî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz,
Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0014

Kastamonu Araç kazasının Alınvıran köyünde, Çalica Fakih Paşa Zaviyesi tekkenişinlik ciheti mutasarrıfları Numan ve Ali kardeşlerin vefatıyla, hisselerinin Ali'nin oğlu Satı Efendi'ye tevcihi.

121 / Enver / Fî 19 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Şubat sene 1325/Fî 8 Safer sene 1328 [19 Şubat 1910] / 90

Kastamonu vilâyetine tâbî‘ Araç kazâsı mülhakâtından Alınvıran karyesinde kâin ve el-yevm mevcûd ve ma‘mûr olan Çalica Fakih Paşa Zâviyesi Vakfî'nin ber-vech-i meşrûta sülûs hisse türbenişinlik cihetine bâ-berât-ı âlî müştereken mutasarrıf olan Nu‘mân bilâ-veled ve Ali dahi Satı nâmında bir nefer oğlunu terkle vefât eylediğinden Nu‘mân'dan mahlûl hissenin ilhâkıyla sâlifü'z-zikr sülûs hisse türbenişinlik cihetinin merkûm Satı'ya tevcihi Kastamonu Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin 15 Zilhicce 1326 târih ve 100 numaralı mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed ise de zikrolunan mazbata zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında tekke-nişinlik cihetinin üç hissede bir hissesi müteveffiyân-ı mûmâ-ileyhimâ Nu‘mân ile biraderi Ali'ye tevcih olunduğuna dâir 12 Muharrem 1286 târihinde berât-ı âlî i'tâ kılındığı gösterilmiş olmasına mebnî cihet-i mezkûre türbe-nişinlik olmayıp tekke-nişinlik olduğuyula sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunduğundan mezkûr sülûs hisse tekke-nişinlik cihetinin babası Ali ve ammisi Nu‘mân mahlûllerinden merkûm Satı'ya tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı tensib edilerek işbu mazbatamız bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0015

Eğirdir kazasının Yazla Mahallesi'nde Sûreti Baba Zaviyesi postnişini Şeyh Ömer Efendi'nin vefatıyla, yerine büyük oğlu Edhem Efendi'nin tayini.

177 / Enver / Fî Selh-i Muharrem sene 1327 / - / - / - / Fî 4 Şubat sene 1325/Fî 6 Safer sene 1328 [17 Şubat 1910] / 89

Eğirdir Kazâsı'nın Yazla Mahallesi'nde medfûn Sûretî Baba Zâviyesi postnişini Şeyh Ömer Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla münhal kalan cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyhin kebîr ve ehliyyeti mütehakkık olan oğlu Edhem Efendi ile sagîr oğlu Hakkı'ya müştereken tevcihi mahallinden vürûd eden i'lâm-ı şer'î ve mazbatada beyân olunmuş ise de Tevcih-i Cihât Nizamnâmesi'nde mu-sarrah olduğu üzere bu gibi cihetlerin teb'iz ve hisas-ı müte'addideye taksîmi gayr-i câ'iz olduğundan ve zahr-ı mazbatada muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi evkâf-ı mülhakadan Sûretî Baba Zâviyesi vakfî fazlasından rub' hisse maktû' verilmek şartıyla vazîfe-i mu'ayyene ile doksan dokuz târihinde Ömer Efendi'ye tevcih olunduğu beyân olunmuş idiğinden sagîr-i merkûm alâ-kadrî'l-imbân ikdâr ve i'âşe ve hüsn-i terbiyye etmek üzere cihet-i mezkûrenin bi'l-istiklâl mahallince ehliyyet ve iktidârı tahakkuk eden ibn-i kebîr mûmâ-ileyh Edhem Efendi'ye tevcih ve yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensib kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0016

Tekfurdağı'nda (Tekirdağ) Hamâmî Mehmed Paşa Tekkesi şeyhi Ali Rıza Efendi'nin vefatıyla, yerine büyük oğlu Hacı Şerafeddin Efendi'nin tayini.

140 / Hüsâmeddin / Fî 5 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî Şubat sene 1325/Fî Safer sene 1328 [Şubat 1910] / 88

Tekfurdağı'nda merhûm Hammâmî Mehmed Paşa Tekkesi şeyhi Ali Rızâ Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal kalan mezkûr meşihat cihetinin kebîr oğlu Hacı Şerafeddin Efendi'ye tevcihi Tekfurdağı Mutasarrıflığı Meclis-i İdâresi'nin fî 27 Safer sene 1327 târih ve yirmi yedi numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup zahr-ı mazbatada muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi dergâh-ı mezkûr meşihati es-Seyyid Ahmed Bedreddin Efendi niyâbetiyle fî 11 Receb sene 1280 târihinde Ali Rızâ Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve mûmâ-ileyhin mahallince lede'l-imtihân ehliyyeti tahakkuk eylediği i'lâm-ı mezkûrda mastûr bulunduğundan sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl ve kâ'ide bulunmuş olmağla ol vechile cihet-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ali Rızâ Efendi mahlûlünden kebîr mahdûmu mûmâ-ileyh Hacı Şerafeddin Efendi'ye tevcih ve yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımında işbu evrâkın takımıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0017

Üsküp'te Hacı Mustafa Efendi diğer adıyla Âdem Baba Dergâhı postnişini Şeyh Hasan Efendi'nin vefatıyla, yerine Şeyh Süleyman Efendi'nin niyâbetinde müteveffanın oğlu Bekir Esrar'ın tayini.

270 / Hüsâmeddin / Fî 10 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 4 Şubat sene 1325/Fî 6 Safer sene 1328 [17 Şubat 1910] / 87

Üsküb'de kâin tarikat-i aliyye-i Halvetiyye'den el-Hâc Mustafa Efendi Zâviyesi nâm-ı diğer Âdem Baba Dergâhı postnişini Hasan Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat cihetinin sinn-i rüşde vâsıl olup bi'n-nefs ifâ-yı hizmete kesb-i iktidâr edinceye kadar tarikat-i aliyye-i Halvetiyye meşâyihinden Şeyh Süleyman Efendi tarafından bi'n-niyâbe ifâ-yı hizmet olunmak üzere müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin sagîr oğlu Bekir Esrar'a tevcihi Kosova Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin fî 18 Ramazan sene 1327 târih ve sekiz yüz on sekiz numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âli de bunu müeyyed olup zahr-ı mazbatada muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kaleminin derkenârında dahi vazîfe-i mu'ayyene ile dergâh-ı mezkûrun meşihat ciheti fî 28 Safer sene 1320 târihinde mûmâ-ileyh Hasan Cemal Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve nâib-i mûmâ-ileyh Şeyh Süleyman Efendi lede'l-imtihân ehliyyeti tebeyyün eylediği mezkûr i'lâm ve mazbata mündericâtından münfehim olup sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hasan Cemal Efendi mahlûlünden Şeyh Süleyman Efendi niyâbetiyle sagîr oğlu Bekir Esrar'a tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının

icrâsı zımnında işbu evrâkın mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0018

Yanya'nın Tepedelen kazasında, Sa'diyye Dergâhı şeyhi Yahya Efendi'nin vefatıyla, yerine biraderi Muharrem Efendi'nin tayini.

331 / Hüsâmeddin / Fî 25 Zilhicce sene 1327 / - / - / - / Fî 4 Şubat sene 1325/Fî 6 Safer sene 1328 [17 Şubat 1910] / 86

Yanya vilâyeti dâhilinde Tepedelen kazâsında kâin tarikat-i aliyye-i Sa'diyye Dergâhı şeyhi Yahyâ Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat-i mezkûrenin ber-müceb-i nizâm biraderi Muharrem Efendi'ye tevcihi Tepedelen kazâsının fî 11 Mart sene 1325 târih ve altı numaralı mazbatasıyla ahîran Yanya Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin fî 22 Rebî'ülevvel sene 1327 târih ve elli numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve kazâ-yı mezkûr mahkeme-i şer'iyyesinden mu'tâ i'lâm-ı şer'inin hülâsa-i müfâdı da bunu müeyyed olup Mâliye Nezâret-i aliyyesi Masârîf Muhâsebesi'nin fî 9 Receb sene 1327 târih ve iki yüz altmış iki numaralı tezkiresinde dahi meşihat ciheti Ergiri sancağı emvâlinde sâliye bin otuz altı gurus ta'âmiyye ile Yahyâ Efendi uhdesinde olduğu gösterilmiş ve mûmâ-ileyh Muharrem Efendi'nin vazîfe-i meşihati ifâyâ kifâyeti evrâk-ı mezkûre mündericâtından ve miyânında merbûtan gönderilip Meclisce hıfz edilen varaka-i imtihanîyyesinden müstebân olmağla mu'âmele-i câriyye muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğuna binâen meşihat-i mezkûrenin biraderi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Yahyâ Efendi mahlûlünden mûmâ-ileyh Şeyh Muharrem Efendi uhdesine bi't-tevcih yedine berât-ı âlî i'tâsı ittifâk-ı ârâ ile tensîb kılınmış olduğundan icâbının icrâsı zımnında işbu evrâkın mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0019

Eyüp Kızılmescit Mahallesi'nde Afife Hatun Zaviyesi şeyhi Nizameddin Efendi'nin görevini bırakarak memleketi Buhara'ya gitmesi üzerine, yerine zaviyenin mütevellisi Ahmed Esad Efendi'nin tayini.

324 - 351 / Hüsâmeddin / Fî 1 Safer sene 1328 / - / - / - / Fî 4 Şubat sene 1325/Fî 6 Safer sene 1328 [17 Şubat 1910] / 85

Ahmed Es'ad mührüyle Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine i'tâ olunup mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi'l-vürûd Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan işbu arzuhâlde Ebû Eyyûb el-Ensârî civârında Kızıl Mescid mahallesinde vâki' tarikat-i Nakşibendiyye'den Afife Hanım Zâviyesi meşihat cihetinin uhdesine tevcihi istirhâmından ibâret olup zahr-ı istidâda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi zâviye-i mezkûrenin bilâ-vazîfe meşihat ciheti fî 9 Rebî'ülevvel sene 1319 târihinde tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye hulefâsından Şeyh Nizameddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî isdâr kılındığı muharrer bulunmuş ise de mûmâ-ileyh Nizameddin Efendi bundan iki üç sene mukaddem resmen me'zûniyet istihsâl ve yerine bir vekîl dahi ta'yîn etmeksizin memleketi

bulunan Buhârâ'ya azîmet edip el-yevm orada müteehhil bulunduğundan gerek mezkûr zâviye gerek musakkafât ve akârı bakılmayarak harâbe-zâr hâline gelip inhidâma yüz tutmuş ve bi'l-âhare yeniden binâ ve inşâsı bir emr-i müşkil olacağına binâen bânî ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin celb olunarak mütâla'a olunan vakfiyesinde zâviye-i mezkûre meşîhatine ta'yîn olunacak zâtın Eyüp Kalenderhânesi Dergâhı'nda şeyh bulunan zâtın inhâsına meşrût bulunmasına mebnî kalenderhâne-i mezkûr şeyhi Akil Efendi tarafından i'tâ olunan inhâ üzerine ol vechile cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Nizameddin Efendi'nin terk-i hizmet ettiğinden dolayı ref'iyile vâkıf-ı mûmâ-ileyhin mahdûmu ve vakf-ı mezbûr mütevellisi ve mezkûr inhâda arz olunduğu üzere tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den me'zûn ve tevliyeti hasebiyle de zâviye-i mezkûrenin binâ ve inşâsını der'uhde etmekte olan mûmâ-ileyh Şeyh Ahmed Es'ad Efendi uhdesine tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı âlî i'tâsı bâbında işbu mazbata-i dâ'iyânemiz bi't-tanzîm huzûr-ı sâmi-i Meşîhat-penâhîlerine arz ve takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0020

Tüm imam, hatip, müderris, tekke ve zaviye şeyhleri ile yabancı ruhani liderlerin yol bedelinden muaf tutuldukları halde, Meclis-i Meşâyih azalarının maaşlarından yol bedeli kesintisi yapıldığından tarik bedelinin iadesi talebi.

- / Hüsâmeddin / Fî 29 Muharrem sene 1328 / - / - / - / Fî 30 Kânûn-ı sâni sene 1325/Fî 1 Safer sene 1328 [12 Şubat 1910] / 84

Dersâdet ve memâlik-i Osmâniyye'de vâkî' bi'l-cümle cevâmî' ve mesâcid eimme ve hutebâsıyla bi'l-fi'il müderrisîn ve tekâyâ meşâyih-i kirâmının ve milel-i sâire me'mûrîn-i ruhâniyyesinin hizmet-i muhteremelerine mebni, haklarında bir lütf-i mahsûs olmak üzere bazı tekâlîf-i devletten istisnâiyetleri emr-i âşikâr bulunduğu gibi tarik bedelâtından istisnâiyetleri nizâm-ı mevzû' iktizâsından iken geçen gün Kânûn-ı evvel ma'âşının i'tâsında Muhâsebe-i İlmiyyece Meclis-i Meşâyih Hey'eti'nin dahi ma'âşlarından tarik bedelâtı tevkîf edilmiş ve her ne kadar cüz'î bir meblağdan ibâret ise de şeref-i hürmetten mahrûm olmamak husûsuna hırsan muhâsebeye bi'l-mürâca'a kânûn-ı mahsûsunun sarâhati beyân olunmuş ise de me'mûrîn idâdında bulunduğumuz cihetle tevkîf edildiği cevâbı alınmıştır. Hâlbuki bu gibi vergiler sıfat-ı me'mûriyyete ta'alluk eder bir şey olmayıp şahsın nefis ve zimmetine ta'alluk ettiğinden ve hey'et-i mezkûre bi'l-fi'il hizmet-i Meşîhat'te bulundukları cihetle şahısları istisnâiyet-i mezkûreden hisse-mend olmaları lâzım geldiğinden ve me'mûriyyette bulunan bazı müderrisinden dahi tevkîf olunduğu hâlde i'ade kılındığı istihbâr olduğundan hey'et-i dâ'iyânemizin o lütf-i mahsûstan dûr olmaması için tevkîfâtın i'adesiyle nizâm-ı mu'ayyenî dâiresinde hareket olunmasının lâzım gelenlere emr ü iş'ârı ma'razında işbu müzekkire-i âcizânemizi takdîme mücâseret kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0021

Kudüs'te Kâdiriyye tarikatından Hindiler Dergâhı postnişini Şeyh Mehmed Efendi'nin vefatıyla, yerine Şeyh Abdülkâdir Efendi'nin tayini.

348 / Hüsâmeddin / Fî 22 Muharrem sene 1328 / - / - / - / Fî 13 Kânûn-ı sâni sene 1325/Fî 14 Muharrem sene 1328 [26 Ocak 1910] / 83

Kudüs-i Şerîf'te kâin Hindilere meşrût tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye Dergâhı postnişini iken bilâveled vefât eden Şeyh Mehmed Efendi'den münhal meşihat cihetinin tarikat-i mezkûreden me'zûn Şeyh Abdülkadir Efendi'ye tevcihi husûsu Kudüs-i Şerîf Mutasarrıflığı Meclis-i İdâresi'nin fî 28 Receb sene 1327 târih ve iki yüz on dört numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve mazbata zahrında muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi Kudüs-i Şerîf'te kâin Hindîyâna meşrût eş-Şeyh Seyyid Şahbaz ve Şeyh Ferid ve Şeyh Merdüm Bahâeddin ve Seyyid Celal Tekkesi vakfının vazife-i mu'ayyene ile tekke-nişinlik ciheti fî 27 Cumâdelûlâ sene 1300 târihinde Şeyh Mehmed el-Hindî Efendi'ye tevcih olduğunu ve tekke-i mezkûrenin fukarâ ve dervîşânına ta'âmiyye olmak üzere Kudüs'te Hazret-i Halilürrahman -aleyhi's-selâm- vakfından almak üzere şehri iki yüz gurus fî 15 Haziran sene 1265 târihinden i'tibâren bâ-irâde-i aliyye ta'yîn ve tahsis kılındığını nâtik fî 5 Ramazan sene 1265 târihinde Şeyh Abdullah Efendi nâmına berevât-ı âliye ısdâr kılındığı muharrer bulunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup ve mûmâ-ileyh Şeyh Abdülkadir Efendi'nin meşihat-i mezkûre hizmetini ifâya kifâyeti de evrâk-ı mezkûre miyânında merbûtan bi'l-vürûd meclisde hıfz edilen varaka-i imtihâniyyesinden müstebân olduğuna binâen sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Efendi mahlûlünden mûmâ-ileyh Şeyh Abdülkadir Efendi uhdesine tevcihiyle yedine bir kıt'a berât-ı âlî itâsı zımında takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin melfûfâtıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0022

Üsküdar'da Atık Vâlide Sultan Dergâhı şeyhi Ahmed Vasfi Efendi'nin görevden alınarak yerine, Şeyh Mahmud Efendi'nin tayinine dair evrakların Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / - / - / - / - / - / Fî 15 Muharrem sene 1328/Fî 14 Kânûn-ı sâni sene 1325 [27 Ocak 1910] / 82
Üsküdar'da Atık Vâlide Sultân Dergâhı'nın Ahmed Vasfi Efendi'den ref ile Şeyh Mahmud Efendi'ye tevcihi hakkında Meclis-i dâ'iyânemizden yazılan () târihli ve () numaralı mazbataya leffen takdîm olup Mahkeme-i Evkâf Kâdılığına bi'l-havâle mücebince mu'âmele-i tevcihiyyesi icrâ kılınıp Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nde battâlde mahfûz bulunan bi'l-cümle evrâkın lüzûmuna mebnî irsâli zımında işbu müzekkire-i dâ'iyânemizin mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine tesyârı bâbında.

Vasfi, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0023

Askerlik kura işlemleri başlayacağından, kura meclislerinde görevlendirilen meşâyih'in belirtilen tarihte tayin edildikleri mahallerde hazır bulunmalarının kendilerine tebliği.

- / - / - / - / - / - / Fî 14 Kânûn-ı sâni sene 1325/Fî 15 Muharrem sene 1328 [27 Ocak 1910] / 81 Dâhil-i esnân olanlara âid mu'âmelâtın rü'yeti zımında şehr-i hâl-i Rûmî'nin on altısına müsadif cumartesi günü kur'a mecâlisi mün'akid bulundukları mahallerde ifâ-yı vazîfeye mübâşeret edeceği cihetle evvelce mecâlis-i mezkûreye ta'yîn kılınmış olan meşâyih-i kirâmın dahi bulunmaları husûsunun İstanbul Vilâyeti'nin fî 10 Kânûn-ı sâni sene 1325 târîhli huzûr-ı sâmi-i Meşihat-penâhiye bâ-tezkire iş'âr edilmesi üzerine ve vaktin dar bulunması hasebiyle melfûf defterde isimleri muharrer meşâyih'in yevm-i mezkûrda mecâlis-i mezkûrede bulunmalarının telgrafla tavsiye buyurulması husûsu tezekkür kılındı.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0024

Ankara'nın Hacımurad Mahallesi'nde Şeyh Danişmend Tekkesi'nin zaviyedarlık ve tekkenişinlik cihetleri mutasarrıflarından vefat edenlerin hisseleriyle, İzmir'de ikamet eden Mehmed'in hisselerinin, tekkenin zaviyedarı olan Halil İbrâhim Efendi'ye tevcihi.

329 / Hüsameddin / Fî 7 Muharrem sene 1328 / - / - / - / Fî 9 Kânûn-ı sâni sene 1325/Fî 10 Muharrem sene 1328 [22 Ocak 1910] / 80

Ankara vilâyetinden Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine gönderilip mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan fî 30 Teşrîn-i sâni sene 1322 târîh ve yüz sekiz numaralı mazbata ve melfûfâtı mütâlâ'a olundu. Vilâyet-i müşârun-ileyhâ merkez Niyâbet-i şer'îyyesinden mu'tâ i'lâm-ı şer'înin hülâsa-i me'âli: Ankara'nın Hacımurad mahallesinde kâin Şeyh Danişmend Tekkesi'nin bâ-berât-ı âlî tevliyet ve zaviyedârlık ve tekkenişinlik cihetlerine mutasarrıf olan es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Ahmed'den rub' hisseye mutasarrıf olan Ahmed'in bilâ-veled vukû'-ı vefâtıyla mahlûlünden hissesi müsterekleri merkûmûnun kadîm uhdelindeki hisselerine ilhâken tevcih olunup bâ-berât mutasarrıflar iken es-Seyyid Mustafa, Ahmed ve Halil İbrâhim nâmlarında iki nefer ve es-Seyyid Ömer, Mehmed nâmında bir nefer ve es-Seyyid Mehmed dahi Mehmed nâmında bir nefer oğullarını terk ederek birbirlerini müte'âkiben vukû'-ı vefâtlarına mebnî cihet-i mezkûre müteveffiyûn-ı mezbûrûnun mahlûllerinden oğulları Ahmed ve Halil İbrâhim ve Mehmed ve diğer Mehmed uhdelere tevcih ve berât istihsâl etmeksizin merkûmûndan Ahmed ve Mehmed dahi vefât ve el-yevm ber-hayat bulunan Mehmed'in dahi İzmir'de mutavattın bulunmasına mebnî müteveffâ Ahmed'den mahlûl nısf sülûs hisse ile gâib Mehmed'den intikâl edecek nısf sülûs hisselerin müsterekleri olan ve el-yevm zâviye-i mezkûrede tevliyet ve tekke-nişinlik cihetlerinin vazîfesini hüsn-i sûretle ifâ eylemekte bulunan Halil İbrâhim uhdesine tevcihini talebdan ibâret bulunarak binâ-berîn müteveffâ Ahmed'in sülûsten nısf hisselerin mûmâ-ileyh Halil İbrâhim uhdesinde bulunan hisseye ilhâken birleştirilmesi usûl ve nizâmı dâiresinde bulunduğu ve İzmir'de olan Mehmed'e intikâl edecek nısf sülûs hisselerin de mûmâ-ileyh İbrâhim'in uhdesine verilmesi lâzım gelirse hisse-i mezkûrenin dahi beraberce tevcih ve yedine berât-ı âlî i'tâsı tensîb kılınmış olmağla takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin melfûfâtıyla mazrûfen nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0025

Şeyh Mehmed Tarsûsî Zaviyesi vakfiye suretiyle deruhte kayıtlarının Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 15 Z. sene 1327 / - / - / - / Fî 19 Kânûn-ı evvel sene 1325/Fî 15 Z. sene 1327 [28 Aralık 1909] / 79

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesinden bi'l-vürûd havâle buyurulan işbu tezkire mütâlâ'a olundu.

Mündericâtı Şeyh Mehmed Tarsusî Efendi zâviyedârlık ciheti kaydından mâ'adâ vesâ'ik-i kaydiyyenin mevcûd olmadığını beyândan ibâret ise de meclis-i dâ'iyânemizce istihbâr olunduğuna göre zâviye-i mezkûrenin Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nde bin iki yüz on târihiyle mukayyed vakfiyesi mevcûd idiğinden işte bunun sûreti harfiyyen ve mezkûr iki yüz on târihinden beri der'uhde kuyûdunun dahi bi'l-ihrâc ba'demâ ashâb-ı mürâca'at tarafından kıl ü kâli müceb olmamak ve hakikat-i hâl meydana çıkmak üzere ser'ân Meclis'e irsâli zımında işbu müzekkire-i dâ'iyânemizin nezâret-i müşârun-ileyhâya havâle buyurulması lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0026

Şeyh Ebûlvefâ Camii ve Zaviyesi'nin, medresesi olduğuna dair bir kayda rastlanmadığının Evkaf Mahkemesi Kadılığına bildirilmesi.

30 - 224 - 117 / Hüsâmeddin / Fî 4 Zilhicce sene 1327 / - / - / - / Fî 5 Kânûn-ı evvel sene 1325/ Fî 5 Z. sene 1327 [18 Aralık 1909] / 78

Şeyh Ebulvefa hazretlerinin câmi' ve zâviye ve medresesi hakkında, olunan mürâca'atlar üzerine Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme ve Defter-i Hâkânî kalemlerinden muhrec kuyûd ve vesâ'ikden anlaşıldığına nazaran şeyh-i müşârun-ileyhin câmi' ve zâviyesi olduğu sâbit ve müstebân olarak şeyh-i müşârun-ileyh nâmına bir medrese kaydına dâir bir gûne kayda dest-res olunamadığından keyfiyyetin sûret-i kat'iyede hall ü faslıyla hükm-i şer'îye iktirân ve vâkî' olacak hükm-i şer'înin beyân buyurulması bâbında mes'eleye müte'allık umûm evrâkın leffiyile Evkâf-ı Hümâyûn Mahkemesi Kâdılığı'na havâle buyurulması tezekkür kılındı ol bâbda.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0027

Selânik Kadısı FındıkHzâde Ahmed İshak Efendi'nin Mollagürânî Nuridede Mahallesi'nde yaptırdığı FındıkHzâde Dergâhı'nın postnişini Mehmed Arif Efendi'nin vefatıyla, yerine Burdurlu Şeyh Mustafa Hilmi Efendi'nin tayini.

266 / Hüsâmeddin / Fî 27 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 5 Kânûn-ı evvel sene 1325/Fî 5 Z. sene 1327 [18 Aralık 1909] / 77

Tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'de esbak Selanik kâdısı sâhibü'l-hayrât FındıkHzâde Ahmed İshak merhûmun Dersâadet'te Mollagürânî kurbünde Nuridede mahallesinde binâ ve ihyâsına muvaffak olup tarikat-i aliyye-i Nakşîyye'ye tahsis ettiği FındıkHzâde Dergâhı zâviyenin postnişini

Mehmed Ârif Efendi bu kere bilâ-veled vefât etmekle meşihat-i mezkûre münhal olmağın elde olan müseccel ve ma'mûlün-bihâ vakfiyesine lede'l-mürâca'a tevliyet ve meşihati hayatta oldukça kendine ve ba'de'l-vefât re'y-i nâzır-ı vakf ve hükm-i hâkimü's-şer'le erbâb-ı istihkâktan bir zâta verile deyü tasrîh eylediği ve diğer vakfiyesinde zâviye-i mezbûreye şeyh olan zâtın mahall-i mezkûrda vâki' Nûri Dede Mescidi'nde vazife-i mu'ayyene ile leyâlî-i îdde ba'de salâti's-subh cemâ'at-i müslimîne va'az ile salât-ı îdi ta'lîm etmeyi şart eylemesi meşihat-i mezkûreye intihâb olunacak zâtın ehl-i ilm olması muktezî bulunmağla müsted'iler miyânında bulunan tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye hulefâsından ve ulûm-ı sûfiyye ve âdâb ve sülûk-ı tarikat-i aliyyeye vâkıf ve Fâtih dersiâm-ı mücîzlerinden Burdurlu Şeyh Mustafa Hilmî Efendi evsâf-ı matlûbeyi câmi' ve sinnen dahi sâirlerine müreccah ve mücîz dersiâm bulunduğundan imtihândan dahi müstağnî olmağla zâviye-i mezkûre meşihatine ehil ve müstahik olup ancak evkâf-ı mu'ayyenede usûl-i tarikat-i Nakşibendiyye üzere hatm-i hâcegân ve zikr olunduktan sonra yevm-i isneynde âyîn-i tarikat-i Sa'diyye icrâsını yüz seneye karîb bir zamandan beri icrâ olunmakta olduğundan tarikat-i aliyye-i müşârun-ileyhânın şeref ve kademine hürmeten eyyâm-ı mu'ayyenesinde evrâd-ı şerîf-i Sa'diyye'yi de tilâvetle rûh-ı velî-i müşârun-ileyhi de şâd etmek üzere meşihat-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Ârif Efendi'nin mahlûlûlünden mûmâ-ileyh Şeyh Mustafa Hilmî Efendi uhdesine tevcihiyle yedine bir kıt'a berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i dâ'iyanemiz bi't-tanzîm takdim olunmağın mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0028

Rumelihisarı'nda Fatih Camii vaizi Şeyh Ahmed Efendi Zaviyesi'nin vefat eden zaviyedarı Şeyh Süleyman Şerafeddin Efendi'nin yerine, oğlu Halil Muhlis Efendi'nin tayini.

289 / Hüsâmeddin / Fî 29 Zilka'de sene 1327 / - / - / - / Fî 1 Kânûn-ı evvel sene 1325/Fî 1 Zilhicce sene 1327 [14 Aralık 1909] / 76

Halil Muhlis mührüyle Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine takdîm olunup mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi'l-vürûd Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan arzuhâl mütâla'a olundu.

Hülâsa-i müfâdı: Galata'ya muzâf İstinye nâhiyesine tâbi' Rumelihisarı'nda vâki' Ebu'l-feth Sultân Mehmed Hân hazretlerinin câmi'-i şerîfi vâ'izi eş-Şeyh Ahmed Efendi merhûmun Halvetî Zâviyesi'nin zâviyedârlık cihetine bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan pederi eş-Şeyh Süleyman Şerafeddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan cihet-i mezkûrenin uhdesine tevcihini istihâmından ibâret olup zahr-ı istid'âda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi İstinye nâhiyesinin Boğazkesen Kal'ası'nda Torlakali Mahallesi'nde kâin Halvetî Zâviyesi'nin zâviyedârlığı fî 29 Muharrem sene 1321 târihinde Süleyman Şerafeddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı anlaşılmış ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin yüz elli beş târihiyle müverrah ve mukayyed vakfiyesinde ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilat bir bâb mülk menziline hasbaten lillâhi te'âlâ Halvetiyye zâviyesi olmak üzere vakf ve habs edip menzil-i mezkûrda ile'l-vefât kendi sâkin olması ve ba'de'l-vefât it'âm-ı ta'âm edip zikrullâh eylemek şartıyla evlâd ve evlâd-ı evlâd ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd batnen ba'de

batnin sâkin olmaları ve evlâddan ehliyetli bulunmadığı sûrette kendi hulefâsından ehliyetli bir kimesne mutasarrıf olması bu dahi bulunmadığı takdîrde kutbü'l-ârifin Yiğitbaşı Ahmed Efendi kolundan meşîhat-i mezkûreye ehil olan bir kimesne mutasarrıf olup bâ-berât-ı âlî ta'âmiyye-i zâviyeyi Şeyh Ahmed Halvetî almak üzere İstanbul Gümrüğü mukâta'ası malından yirmi akçe ta'âmiyyeye mutasarrıf olması meşrût bulunduğu anlaşılmış olmağla müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahdûmu ve müstakîmü'l-etvâr ve müsta'id ve hüsn-i hâl ashâbından olduğunu mübeyyin evrâk-ı mezkûre [kesik] şehâdetnâme mündericâtından müstebân olmağla meşîhati mezkûrenin müsted'î-i mûmâ-ileyh Halil Muhlis Efendi zikrolunan zâviyye-i mezkûre zâviyedârlığını hüsn-i sûretle ifâya muktedir bulunduğundan pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Süleyman Şerafeddin Efendi mahlûlünden uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı tensib kılınmış olmağla takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtâtıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0029

Saraçhanebaşı Haydarhane Mahallesi'nde, Haydar Hüseyin Dede Zaviyesi postnişini Şeyh Mehmed Hakkı Efendi'nin yaşlılığı nedeniyle görevi, oğlu Şeyh Hacı Hafız Ahmed Refik Efendi'ye kasr-ı yed etmesi.

294 / Hüsameddin / Fî 22 Zilka'de sene 1327 / - / - / - / Fî 28 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 27 Zilka'de sene 1327 [10 Aralık 1909] / 75

Mehmed Hakkı mührüyle makâm-ı âlî-i Meşîhat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan işbu arzuhâl mütâla'a olundu. Hülâsa-i me'âli: İstanbul'da Saraçhânebaşı civârında Haydarhâne Mahallesi'nde kâin Haydar Hüseyin Dede Zâviyesi'nin bâ-berât-ı âlî postnişinlik cihetine mutasarrıf olan Şeyh Mehmed Hakkı Efendi cihet-i mezkûreyi sinn-i şeyhûhetine mebnî hüsn-i rızâsıyla oğlu Şeyh Hacı Hâfız Ahmed Refik Efendi'ye terk ve kasr-ı yed edeceğini beyândan ibâret olup ve zahr-ı istid'âda muharrer Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kaleminin derkenârında dahi mezkûr zâviyenin ber-vech-i hasbî zâviyedârlığı ile yevmî bir akçe vazîfeli tevliyeti fî 27 Şa'bân sene 1308 târihinde arsa hâlinde bulunan zâviye mahalline kendi malından teberru'an harc u sarfla inşa eylemek şartıyla tarîk-i Kâdiriyye hulefâsından Mehmed Hakkı Efendi'ye tevcih olduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş olmasına ve mahdûmu mûmâ-ileyh Hacı Hâfız Ahmed Refik Efendi ise tarîkat-i mezkûreden müstahlef ve meşîhat vazifesini hüsn-i sûretle ifâya muktedir bulunduğundan taleb-i vâki' muvâfık-ı nefsi'l-emr olmağla ol vechile zikrolunan zâviye-i mezkûre zâviyedârlığının müsted'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Hakkı Efendi kasr-ı yedinden mahdûmu mûmâ-ileyh Hacı Hâfız Ahmed Refik Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı tensib kılınmış olmağla takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtuyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0030-31

Evkaf Hazinesinden tekke ve zaviyelere verilmekte olan taâmiye ve diğer muhassasatın kesilmesine teşebbüs edilmişse de bu durumun, hayır müesseselerinin harap ve yok olmasına sebep olacağından tahsisatların ödenmesine devam edilmesi.

286 / - / - / - / - / - / Fi 23 Zilkâ'de sene 1325/Fi 24 Teşrîn-i sâni sene 1325 [7 Aralık 1909] / 74 [0031]

Mukaddemâ Meclis-i dâ'iyânemizden bi't-tanzim makâm-ı âlî-i veliyyü'n-ni'amîlerine takdîm kılınan tezkire-i âcizânemizde Hazîne-i Evkâf-ı Hümâyûn'dan tekâyâ-yı şerîfe ve zevâyâ-yı münîfeye muhassas ta'âmiyyeler ile mu'ayyenât-ı sâirenin kat'ına teşebbüs olunduğu arz olunmuş idi. Bu kere makâm-ı celîl-i Sadâret-i uzmâdan makâm-ı sâmî-i Fetvâ-penâhîlerine vârid olup havâle buyurulan 14 Teşrîn-i sâni sene 1325 târih ve iki yüz üç numaralı tezkire-i sâmîye ve melfûfu olan Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesinin 11 Teşrîn-i sâni sene 1325 târih ve bilâ-numara tezkiresi mütâlâ'a olundu.

Lede't-teemmül bunlardan vehleten nezâret-i müşârun-ileyhâ tarafından böyle bir şeye teşebbüs olunmadığı münfehim oluyorsa da nezâret-i müşârun-ileyhâ tezkiresinin yekdiğerini münâkız bulunan fıkârâtı beyân olunan mu'âmele-i kat'iyyenin hakîkate mukârin olduğunu isbât ediyor. Şöyle ki tezkire-i mebhûsün-anhde selâtîn-i izâm evkâf-ı şerîfesinden mukaddemâ tahsis olunmuş ve şimdiye kadar i'tâ edilmekte bulunmuş olan ta'âmiyyeler ile mu'ayyenât-ı sâirenin vakfiyelerinde munderic olmamasına binâen kat'ına teşebbüs olunduğu hakkındaki şây'a hilâf-ı hakikat olduğu ifâde olunduğu halde diğer mahallin de bir vakıf için diğer vakıf vâridâtından sarfiyât icrâsı şer'-i şerîfe ve şürût-ı vâkıfine muhâlif olduğu hâlde şimdiye kadar bu sûretle hareket edilerek ekser-i evkâfın harâbına sebebiyet verildiğinden ba'demâ bu mu'âmelâtın tashihi ve vâridât-ı vakfiyyenin sû-i isti'mâlden vikâyesi ve yine bir mahallinde esâs-ı tahsis usûl ve nizâmı dâiresinde olmayan ma'âşâtın kat ve tevkîfi yolundaki mu'âmelâtın ibârettir fıkârâtı isbât-ı müdde'âya kifâyet eder.

Zira esâs-ı tahsis usûl ve nizâmı dâiresinde olmayan mezkûr ma'âşâtın da selâtîn-i izâm irâdât-ı seniyyeleriyle muhassas olduğu cihetle meclis-i dâ'iyânemize meşâyihin kat'ını ihbâr ettikleri muhassasâtın dahi esâs-ı tahsisi aynî kat' olunacakların esâs-ı tahsis kabîlinde irâdât-ı seniyye ile tahsis buyurulduğu ve bunun yalnız tekâyâ değil ekser mesâcid ve cevâmî'-i şerîfe ile sâir müessesât-ı dîniyyenin muhassasâtlarına dahi şâmil bulunduğu müstağnî-i anî'l-beyândır.

Meselâ vakfiyelerinde mukayyed olmadığı hâlde cennet-mekân Sultân Mahmud Hân-ı sâni -tâbe serâhu- hazretleri tarafından bazı tekâyâda mevlid-i şerîf ve bazılarında mi'râciyye kırâet olunmak üzere bazen kendi vakıflarından ve bazen Laleli vakf-ı şerîfiyle sâir evkâf-ı selâtîn-i izâmdan i'tâ olunmak üzere mu'ayyen mebâlig ve kezâlik gerek cennet-mekân-ı müşârun-ileyh ve gerek Sultân Mustafa Hân-ı sâlis -tâbe serâhümâ- hazerâtı ile ekser ahlâf ve eslâfları bulunan selâtîn-i izâm alâ-tarîki't-te'âvün vakıfları bî-kudret olan ve bazen hiçbir vakfı bulunmayan müessesât-ı hayriyyeye vezâif ve mu'ayyenât-ı sâire tahsis buyurmuşlardır ki bunlardan ancak bir cüz'-i kalîl vakfiyelerinde munderic olduğu ve ekserinin vakfiyelerinin akdi târihinden sonra tahsis buyurulduğundan munderic olmadığı vâreste-i beyândır.

İşte tezkire-i nezâret-i müşârun-ileyhâda beyân olunan hüküm ve bunların cümlesinin esâs-ı tahsis muvâfık-ı nizâm olmadığı cihetle derdest-i kat' olunduğu ve zikri sebk eden mevlûdiyelerin üç

yüz yirmi sekiz sene-i hicriyyesine muhassas olanların bütçeye derc olunmadığı hîn-i mürâca'atta Evkâf-ı Hümâyûn me'mûrünün ifâdât-ı resmiyye-i şifâhiyyelerinden müstebân oluyor.

Mezkûr tezkirede Meclis-i Meşâyihce vâki' olan istihbârât imârât-ı âmire'de vukû' bulan sû-i isti'mâlât ve irtikâbâtın ref'iyle müessesât-ı mezkûrenin ıslâh ve tanzîmi için teşkîl olunan komisyonun ifâ-yı vazîfeye mübâşeret etmesinden inbi'âs ettiği beyân buyuruluyor ise de nezd-i sâmi-i Fetvâ-penâhilerinde de müselleme olduğu vechile hiçbir vakit bir şeyin ıslâhı için vukû' bulan teşebbüs o şeyin yahud müte'allikâtının tahribine sa'y olduğuna haml olunamaz.

Yine bu fıkra ve Nâzır Paşa hazretleri tarafından evkâfın ıslâhı zımnında kaleme alınıp tab' ettirilerek umûma tevzi' [0030] ve Meclis-i dâ'iyanemize de irsâl buyurdıkları lâyhada dahi muharrer bulunan bir imâret fodulabaşılığını uhdesine tevcih ettirmek için mürettebâtı yevmî üç foduladan ibâret bulunan mezkûr hizmete seksen lira rüşvet verdiği beyânıyla ifâde buyurulan sû-i isti'mâlât me'mûrîn-i âidesinin ıslâh-ı ahvâline mütevakıf olup imârât-ı vakfiyye masârifinin istiksâriyle fukarâ-yı müslimîn ve tekâyâ ve zevâyâyâ i'tâ olunmakta olan fodula ve sair mu'ayyenâtın kat'ıyla ıslâh-ı umûr ve menâfi'-i hazîne te'mîn edilmiş olamaz.

Şu bast olunan mukaddemât ve muhâkemâttan ve mezkûr tezkirenin ihtivâ ettiği edille-i adide ve ashâb-ı mesâlihîn hîn-i mürâca'atlarında me'mûrîn-i Evkâf-ı Hümâyûn'dan aldıkları cevâblar üzerine şimdilik bi'l-mürâca'a leffen takdim ettiğimiz pusulada esâmîsi beyân kılınan zevâtın muhassasâtı olacağından müzekkire-i dâ'iyanemizde arz ve beyân olunan kat' mes'alesinin mukârin-i hakikat olduğu tezâhür ediyor.

Çünkü nezâret-i aliyye me'mûrîni ashâb-ı mürâca'âta Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemi'nden suâl edeceğiz eğer vakfiyelerinde mukayyed ve musarrah ise vereceğiz yoksa veremeyeceğiz bu gibiler kat' olundu ve olunacaktır ve bazılarını istid'â ettiğinizde istid'ânızı Kuyûd-ı Kadîme Kalemi'ne havâle edelim kaydı ihrâc olunsun eğer vakfiyede mukayyed ise veririz yoksa veremeyiz vakfiyede kaydı olmayanlar kat' olunacak eğer kaydı olmadığı sizce ma'lûm ise beyhûde pul parası da vermeyiniz cevâbları ile de kat' olduğu mertebe-i sübûta vâsıl oluyor.

Ma'lûm-ı sâmi-i veliyyü'n-ni'amîleridir ki tekâyâ ve zevâyânın cümlesinin bânîleri meşâyih-i sûfiyyeden ve fukarâdan olup ber-nehc-i şer'î tehzîb-i ahlâk ve tasfiye-i zât u sıfât ve hüsn-i îtilâf ve akd-i revâbıt-ı uhuvvet ve ittihâd-ı milleti teysîr ve teshîl ve menâfi'-i ibâdda yekdiğere te'âvün gibi hasâil-i cemîleyi nâsarasında neşr etmek niyyet-i âliyesiyle bezl-i makdûr ederek inşâ ve istitâ'at-ı mâliyelerinin adem-i kifâyesine mebnî te'mîn-i vâridât edemedikleri ve bazılarının te'mîn edebildikleri şey'i kalilde mürûr-ı zamânla eyâdî-i gâibeye geçmek ve istilâ gören mahallerde bulunmak hasebiyle zâyî' olmağın indirâsa müşrif olan mezkûr tekke ve zâviye ve sair bu gibi müessesât-ı dîniyenin indirâsına meydan vermeyerek hüsn-i idâme ve muhâfazası maksadıyla bazen kendi vakıflarından ve bazen tevliyeti uhdelinde bulunduğu cihetle tevliyetlerinin ve hâiz bulundukları sıfat-ı Hilâfet-i mu'azzama-i İslamiyye'nin kendilerine bahş ettiği mesâğ-ı meşrû' ve hakk-ı tasarruf-ı ma'kûle binâen ecdâd-ı izâmları evkâf-ı şerîfesinden ve zikrolunan Hilâfet-i mukaddese hasebiyle tasarrufa şer'an me'zûn bulundukları evkâf-ı sâire-i İslamiyye'den ganînin fakîre ve kavînin za'ife umûr-ı meşrû'ada alâ-tarîki't-te'âvün vücûb-ı imdâdî kazıyye-i mu'tenâ-bihâsına binâen zam ve tahsîs buyurdıkları şeyler olup kat'ı gayr-i câ'iz olduğu gibi mu'âmele-i müteşebbisenin icrâsı tekâyâ ve zevâyânın insidâd ve indirâsına ve bu yüzden bir takım turuk-ı aliyye ve mensûbînin perîşânî-i ahvâline bâ'is olacağı derkâr ve bu

gibi mu‘amelât-ı hissiyyât-ı dîniyye ve mezhebiyyede tahrîk edeceği emr-i âşikâr olmağın hem efkâr-ı umûmiyyenin zâhib olacakları sû-i tefehhümden ve hem de müessesât-ı mezkûrenin insidâd ve indirâsdan vikâye buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0032

Mardin'in Şeyhan nahiyesinde Şeyh Mûsâ ez-Zûlî Tekkesi tekkenişini ve diğer cihetlerin mutasarrıfı Şeyh Yusuf Efendi'nin vefatıyla, yerine oğlu Şeyh Mahmud Efendi'nin tayini.

204 / Enver / Fî 14 Safer sene 1327 / - / - / - / Fî 24 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 23 Za. sene 1327 [6 Aralık 1909] / 73

Mardin sancağına tâbi Şeyhan nahiyesinde medfûf Şeyh Musa ez-Zûlî hazretlerinin tekkenişliğine ve cihât-ı sâiresine mutasarrıf olan Şeyh Yûsuf Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla mahlûl olan mezkûr tekke-nişinliğe kebîr oğlu Şeyh Mahmud Efendi'nin ta'yini mahallinden vârid olan 29 Şevvâl 1322 târih ve 534 numaralı mazbata ile i'lâm-ı şer'ide beyân ve ifâde olunmuş ve Mardin Evkâf Müdürlüğünün 3 Zilkâ'de 1322 târihli inhâsı zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârı dahi cihet-i mezkûrenin 25 Safer 1274 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Yûsuf Efendi'ye tevcih olunduğu gösterilmiş olduğundan cereyân-ı mu'âmele usûlüne muvâfık ve mûmâ-ileyh Şeyh Mahmud Efendi'nin ehliyyeti sâlifü'z-zikr i'lâm ve mazbata ile musaddak olmasına ve mazbata-i mezkûrede müftî-i belde tarafından verilen şerhte muharrer i'tirâz lede'l-isti'lâm Diyarbakır Vilâyeti'nden vürûd eden 10 Muharrem 1327 târih ve otuz sekiz numaralı ve mahallî evkâf müdüriyyetinin melfûf 23 Kânûn-ı evvel 1320 târihli tahrîrâtı me'âline nazaran; gayr-i vârid olduğu anlaşılmasına mebnî cihet-i mahlûle-i mezkûrenin pederi mûmâ-ileyh Şeyh Yûsuf Efendi mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Şeyh Mahmud Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vâsî, Mustafa Rıza, Mehmed Şerif, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0033

Yanya'nın Leskovik kasabasında Sa'diyye tarikatı dergâhı şeyhi Hacı Süleyman Efendi'nin vefatıyla, yerine oğlu Şeyh Sâdık Efendi'nin tayini.

287 / Hüsâmeddin / Fî 20 Zilkâ'de sene 1327 / - / - / - / Fî 24 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 23 Za. sene 1327 [6 Aralık 1909] / 72

Yanya vilâyetinden Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine vârid olup mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i Meşâyi'h'e havâle buyurulan fî 28 Receb sene 1327 târih ve yüz doksan yedi numaralı mazbata ile Leskovik kazası Niyâbet-i şer'iyyesinden mu'tâ i'lâm-ı şer'î ve melfûfâtı mütâlâ'a olundu. Hülâsa-i me'âlleri: Leskovik kasabasında kâin tarikat-i aliyye-i Sa'diyye Dergâhı meşihat cihetine bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan el-Hâc Şeyh Süleyman Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat cihetinin mahdûmu ve tarikat-i mezkûreden müstahlef Şeyh Sâdık Efendi uhdesine tevcihi istirhâmından ibâret olup Mâliye Nezâreti Muhâsebe-i Umûmiyye Mu'amelât-ı Nakdiyye Şu'besi Tahsîsât-ı Hazîne Kalemî'nin tezkiresi zahrında muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi Yanya sancağı emvâlinden aynen almak üzere senevî iki bin beş yüz kıyye

hınta ve ol mikdâr kokoroz ile Leskovik kasabasında kâin tarikat-i Sa'diyye Dergâh-ı şerîfinin meşihat ciheti fi 29 Rebi'ülâhîr sene 1314 târihinde Süleyman Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş mûmâ-ileyh Şeyh Sâdık Efendi'nin mahallince ehliyyeti tebeyyün eylediğini hâvî ve evrâk-ı mezkûre miyânına merbût olup Meclisce hıfz edilen imtihan varakasından müstebân olmağla sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm görülmüş idiğinden ol vechile zikrolunan meşihat cihetinin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Süleyman Efendi mahlûlünden mahdûmu mûmâ-ileyh Şeyh Sâdık Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında takdîm kılınan işbu mazbata-i âcizânemizin melfûfâtıyla mazrûfen nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0034

Kastamonu'nun Kuzyaka nahiyesinde Benli Sultan Zaviyesi zaviyedarı Şeyh Mehmed Şadi Efendi'nin yaşlılığı nedeniyle, görevi oğlu Mehmed Nûreddin Efendi'ye kasr-ı yed etmesi.

278 / Hüsâmeddin / Fi 15 Za. sene 1327 / - / - / - / Fi 21 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fi 20 Za. sene 1327 [3 Aralık 1909] / 71

Kastamonu vilâyetinden Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine vârid olup mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan fi 9 Safer sene 1327 târih ve yüz otuz dört numaralı mazbata ile vilâyet-i müşârun-ileyhâ merkez Niyâbet-i şer'iyyesinden mu'tâ i'lâm-ı şer'î ve melfûfâtı mütâla'a olundu.

Hülâsa-i me'âlleri: Kastamonu vilâyetine tâbi' Kuzyaka nâhiyesinde vâki' Benli Sultân Zâviyesi'nin bâ-berât-ı âlî zâviyedârlık cihetine mutasarrıf olan Şeyh Şadi Efendi sinn-i şeyhûhetine mebnî cihet-i mezkûreyi hüsn-i rızâsıyla kebîr mahdûmu tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den Hâfız Mehmed Nûreddin Efendi'ye terk ve kasr-ı yed ederek akabinde vefât etmiş ve müteveffânın biraderi var ise de cihet-i mezkûrenin talebinden bâ-sened istinkâf eylemiş olduğundan ibâret olup ve zahr-ı mazbatada muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi mezkûr zâviyedârlık ciheti fi 9 Cemâziyelâhîr sene 1306 târihinde mûmâ-ileyh Hâfız Mehmed Şadi Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş olmağla sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğundan ol vechile zikrolunan zâviyedârlık cihetinin pederi mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Şadi Efendi kasr-ı yedinden mahdûmu mûmâ-ileyh Hâfız Mehmed Nûreddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında takdîm kılınan işbu mazbata-i âcizânemizin melfûfâtıyla mazrûfen nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması bâbında.

Vasfi, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0035

Preveze'de Şeyh Bursa Dergâhı şeyhi ve mütevellisi Selâhaddin Efendi'nin vefatı üzerine, yerine oğlu Alaaddin Efendi'nin tayini.

271 / Hüsâmeddin / Fi 13 Za. sene 1327 / - / - / - / Fi 17 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fi 16 Za. sene 1327 [29 Kasım 1909] / 70

Preveze'de kâin tarikat-i aliyye-i Halvetiyye'den Şeyh Bursa Dergâhı'nın bâ-berât-ı âlî tevliyet

ve meşihat cihetlerine mutasarrıf olan pederi eş-Şeyh Salâhaddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat cihetinin bu kere sinn-i rüşde vâsıl olup bi'n-nefs hizmet-i meşihati îfâya muktedir bulunan mahdûmu Alâ'eddin Efendi'ye tevcihi Preveze Mutasarrıflığı'nın fî 19 Ramazan sene 1327 târih ve on altı numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup zahr-ı mazbatada muharrer Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi dergâh-ı mezkûrun tevliyet ve meşihat cihetleri fî 9 Receb sene 1306 târihinde mûmâ-ileyh Salâhaddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve mûmâ-ileyh Alâ'eddin Efendi lede'l-imtihân ehliyeti tahakkuk eylediği i'lâm ve mazbata mündericâtından münfehim olup sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve kâ'ide bulunmuş olduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Salâhaddin Efendi mahlûlünden mahdûmu mûmâ-ileyh Alâ'eddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında takdîm kılınan işbu mazbata-i âcizânemizin melfûfâtıyla mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında emr ü fermân.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0036

Üsküdar'da Arakiyeci Mahallesi Mescidi'nde Arif Dede Zaviyesi diğer adıyla Kapı Ağası Tekkesi postnişini Şeyh Mehmed Rızaeddin Efendi'nin görevini, oğlu Seyyid Şeyh İbrâhim Fahreddin Efendi'ye kasr-ı yed etmesi.

253 / Hüsâmeddin / Fî 5 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 14 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 13 Za. sene 1327 [26 Kasım 1909] / 69

Üsküdar'da Arakiyeci mahallesi mescid-i şerîfi derûnunda Arif Dede Zâviyesi nâm-ı diğer Kapı Ağası Tekkesi'nde bâ-berât-ı âlî postnişinlik cihetine mutasarrıf olan eş-Şeyh Mehmed Rızaeddin Efendi cihet-i mezkûreyi hüsn-i rızâsıyla mahdûmu es-Seyyid eş-Şeyh İbrâhim Fahreddin Efendi'ye terk ve kasr-ı yed edeceğini bâ-istid'â taleb eylemiş ve zahr-ı istid'âda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi İstanbul'da Karagümrük nezdinde Şeyh Nûreddîn-i Cerrâhî Tekkesi postnişini eş-Şeyh es-Seyyid Mehmed Arif Dede Efendi'nin nukûd ve müstegallâtı vakfının Üsküdar'da Arakiyeci el-Hâc Mehmed Mescid-i şerîfinde azîz-i müşârun-ileyh âyini üzere zikrullâh eylemek şartıyla mescid-i şerîf-i mezkûr imâmı es-Seyyid eş-Şeyh Abdülaziz Efendi'ye meşrûta şehri iki buçuk gurus ta'âmiyye-i fukarâ-i dervîşân ile ber-vech-i hasbî meşihat ve şehri bir gurus on para ile yine imâm-ı mûmâ-ileyhe meşrûta tevliyeti fî 6 Zilka'de sene 1293 târihinde Ali Rızâeddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı kayden ve vâkıf-ı mûmâ-ileyhin bin iki yüz yirmi târihiyle müverrah ve mukayyed vakfiyesinde tevliyet ve meşihat cihetleri Arakiyeci el-Hâc Mehmed Efendi Mescid-i şerîfi imâmı es-Seyyid eş-Şeyh Abdülaziz Efendi'ye meşrûta olup mescid-i şerîf-i mezkûrda dahi Nûreddîn-i Cerrâhî âyini üzere hasbî zikrullâh eylemesini ve irtihâlinde meşihat-i mezkûre evlâdı ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı zükûrunun tarîk-i mezkûreden müstahlef olan evlâdına şart etmiş olduğu kayden müstebân olmağla mûmâ-ileyh eş-Şeyh Mehmed Rızaeddin Efendi eş-Şeyh Abdülaziz Efendi evlâdından olduğu cihetle ol vec-hile meşihat-i mezkûrenin pederi eş-Şeyh Mehmed Rızaeddin Efendi kasr-ı yedinden tarîkat-i aliyye-i mezkûreden müstahlef ve hizmet-i meşihati îfâya muktedir olan mahdûmu mûmâ-ileyh

es-Seyyid eş-Şeyh İbrâhim Fahreddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0037

Kasımpaşa'da Küçükpiyâle Dergâhı vakfiyesi ile dergâhın Bayramiye tarikatına mensup olup olmadığına dair kaydın, Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 5 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 9 Za. sene 1327/Fî 10 Teşrîn-i sâni sene 1325 [22 Kasım 1909] / 68

Kasımpaşa'da Küçükpiyâle Dergâhı postnişini Şeyh Süleyman Efendi yeğeni Eşref mührüyle takdîm olunup meclis-i âcizânemize havâle buyurulan istid'âda evvelce bast u beyân olunduğu vech üzere meşihat-i mezkûrenin uhdesine tevcihi taleb olunmuş ise de ba'dehû icrâ olunmak üzere evveleminde Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemi'nden mukayyed dergâh-ı mezkûr vakfiyesinin taleb olunduğuna cevâben vakfiyesi olmadığı beyân kılınmış ise de müsted'inin ifâdesine göre kuyûd-ı atika taharrî edilmeyip kuyûd-ı cedîdede tabî'î kaydı bulunamayacağından kuyûd-ı kadîmesinin taharrîsiyle bulunacak kaydının ihrâcî ile tarikat-i aliyye-i Bayramiyye'den olup olmadığına dâir bir gûne kayd var ise onun dahi sarâhaten beyânı zımnında işbu müzekkire-i âcizânemizin be-tekrâr mazrûfen Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0038

Topkapı Caddesi'nde Yüksekaldırım'da Fındıkzâde Dergâhı meşihatine ait vakfiye ve tedavül kaydının Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 7 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 10 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 9 Za. sene 1327 [22 Kasım 1909] / 67

Topkapı caddesinde Yüksekaldırım'da vâki' Fındıkzâde Dergâhı meşihat cihetine dâir olan şart-ı vâkıfın bu kere meclis-i âcizânemizce bilinmesine lüzûm görüldüğünden Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye'den mufassal vakfiyesi sûretinin mufassalan ihrâcıyla beraber vesâ'ik-i sâire var ise onların ve iki yüz yirmi târihinden beri dergâh-ı mezkûrda şimdiye kadar kimler şeyh olduğunun serî'an iş'ârı zımnında işbu müzekkire-i âcizânemizin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine irsâl buyurulması bâbında.

Vasfî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0039

Tekke ve zaviye postnişinliğine mutasarrıf olanların vefatı halinde yerlerine talip olanlarda aranacak şartlar, imtihan şekilleri ve tayinlerine dair uygulanacak usullerin belirlendiği bir tamimin kadı ve nâiblere gönderilmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 5 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 10 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 9 Za. sene 1327 [22 Kasım 1909] / 66

Bi'l-cümle vilâyât ve elviyye-i mustakille ile kazâlar dâhilinde bulunan umûm tekâyâ ve zevâyânın postnişinlik cihetine mutasarrıf bulunan zevâtın vefâtı vukû'unda münhal kalan meşihat cihetinin uhdesine tevcihi hakkında mahallinden i'lâm ve mazbatası bi't-tanzîm makâm-ı Meşihat-i ulyâya vürûd edip Meclis-i Meşâiyih'e bi'l-havâle tedkik edilmekte olduğundan görülecek nevâkısı iş'âr ve istiş'ârı bâ'is olmamak üzere cihet-i mezkûre hizmetini bi'l-asâle ve yâhûd bi'l-vekâle ifâyâ kifâyeti bildirilen kimse müteveffânın evlâdı ve gerek biraderi ve yâhûd hâricden olsun Meclis-i Meşâiyih şu'besi bulunan mahalde hey'et-i mezkûre yok ise nâib ve müftü efendilerle meşâiyih-i mahalliyyeden müntahab bir hey'et huzûrunda intihâb olunan zâtın imtihânının icrâsıyla ehliyeti tahakkuk eylediğini ve hüsn-i hâl ashabından bulunduğunu mübeyyin varaka-i imtihâniyyesinin ve tâlib olduğu dergâhın hangi tarîkten bulunduğunu ve müntahab zât ol tarîkten mücâz olup olmadığının beyânıyla yedinde bulunan icâzetnâmesi sûret-i musaddakasının ve mukayyed ve gayr-i mukayyed vakfiye olup olmadığının zikri var ise dahi sûret-i musaddakasının i'lâm ve mazbatasına leffen irsâli ve şeyh-i müteveffâyâ dergâh pederinden müntakıl ise biraderleri olup olmadığı, var ise ve meşihat âhar bir kimseye verilmişse esbâb-ı sarîhasının ve müteveffânın müte'addid evlâdı olduğu hâlde sinleriyle adedlerinin beyânı husûsunun kuzât ve nüvvâb-ı şer'îyyeye emirnâme-i aliyye-i Meşihat-penâhîleriyle ta'mîm buyurulması menût-ı re'y-i rezîn-i isâbet-karîn-i hazret-i Fetvâ-penâhîleridir ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0040

Dolmabahçe'de Kara Bâlî diğer adıyla Çakır Dede Mescidi Zaviyesi postnişini Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vefâtı üzerine, yerine oğullarından Mehmed Ali Efendi'nin tayini.

311 - 245 / Hüsâmeddin / Fî 6 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 10 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 9 Za. sene 1327 [22 Kasım 1909] / 65

Dolmabahçe'de kâin Kara Bâlî nâm-ı diğer Çakır Dede Mescid-i şerîfi Zâviyesi postnişini eş-Şeyh Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan tevliyet ve meşihat cihetinin meşrûtu-lehi olduğundan uhdesine tevcihini müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin sulbî kebîr oğlu Abdüşşekûr ve ikinci [mahdumu] Mehmed Ali efendiler ile ammileri Nakşibendiyye hulefâsından Mehmed Tahir Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve bunlardan mûmâ-ileyh Abdüşşekûr Efendi pederleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber evlâdı bulunduğundan evvelce müteveffâ-yı mûmâ-ileyhten münhal Tophâne'de vâki' Kâdirihâne denmekle ma'rûf Hacı Pîrî Zâviyesi tevcih olunmuş olmağla müteveffânın küçük biraderi ve tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den kendi halifesi Mehmed Tahir Efendi dahi sinnen mûmâ-ileyhimâdan küçük olmağla vâkıfın vakfiyesinde evlâd ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı zükûrunun ekber ve eslah ve a'kal ve tarîk-i Nakşibendiyye'den halife olup fukarâ irşâdına muktedir olan hangisi ise ona meşrûta ola deyü, mastûr bulunan kaydı Fetvâhâne-i Âlî'ye lede'l-havâle alınan cevâbda şart-ı vâkıfta batın kaydı olmadığından cihet-i mezkûrenin batn-ı mukaddemde bulunan kimseye tevcihi lâzım olmayıp herhangi batında olursa olsun evlâdın ekber ve eslah ve a'kal ve müstahlef ve irşâda muktedir olana tevcihi iktizâ eder deyü muharrer bulunmasına mebnî mûmâ-ileyh Mehmed Ali Efendi vâkıf-ı müşârun-ileyhin evlâd-ı zükûrundan ve ammî-i mûmâ-ileyh Tahir Efendi'ye nisbetle her ne kadar batn-ı sâni'de ise de sinnen ekberi bulunmağla meşihat vazîfesine ehliyeti mertebe-i kifâyede olmağla müreccah bulunduğundan zikrolunan zâviye meşihatının

pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şerif Ahmed Muhyî Efendi mahlûlünden ikinci oğlu tarîk-i Nakşibendî hulefâsından Mehmed Ali Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zım-nında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0041

Üsküdar'da Afganlılar Dergâhı şeyhi Mehmed Ubeydullah Efendi'nin azliyle yerine, Afganlı Mehmed Efendi vekâleten tayin edildiğinden dergâhın tayinatının kendisine verilmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 6 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 7 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 6 Za. sene 1327 [19 Kasım 1909] / 64

Üsküdar'da vâki' Afgâniler Dergâh-ı şerîfi şeyhi Mehmed Ubeydullah Efendi'nin bazı esbâb-ı şer'iyeye mebnî azliyle yerine Afgânî diğer Şeyh Mehmed Efendi vekâleten ta'yîn edilmiş olup mu'âmesi derdest-i icrâ bulunduğundan meşihate âid kâffe-i mu'âmelâtı mûmâ-ileyh tarafından ifâ edilmekte olduğu gibi Evkâf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden dergâh-ı mezkûra mu-hassas bi'l-cümle mu'ayyenâtının dahi mûmâ-ileyh Mehmed Efendi mührüyle itâ olunması husûsunun işbu müzekkire-i âcizânemizin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyu-rulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0042

Üsküdar'da Selimiye Dergâhı'na ait Pertev Paşa'nın tanzim ettiği vakfiye suretiyle mesnevihanlık ve tedrise ait kayıtların Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 2 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 7 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 6 Zilka'de sene 1327 [19 Kasım 1909] / 63

Üsküdar'da Selimiye Dergâhı'nın bi'l-âhare Pertev Paşa merhûmun bin iki yüz elli iki târihiyle müverrah tanzîm etmiş olduğu vakfiyesi sûretiyle beraber mesnevîhânlık ve tedrise müte'allık vesâ'ik-i sâirenin muvazzahan Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye'den bi'l-ihrâc iş'arı zımında işbu müzekkire-i âcizânemizin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyurulması bâbında.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0043

Mevlevîhanekapısı'nda Zincirli Servi'deki Tarsûsî Mehmed Efendi Mescit ve Zaviyesi'nin vakfiyesiyle diğer kayıtlarının Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 2 Za. sene 1327 / - / - / - / Fî 3 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 2 Za. sene 1327 [15 Kasım 1909] / 62

İstanbul'da Mevlevîhânekapısı civârında Zincirli servi nezdinde Tarsusî [Mehmed] Mescid ve Zâviyesi'nin Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nde mukayyed vakfiye ve kuyûd-ı atıkasıyla dergâh-ı mezkûra âid sâir ne gibi vesâ'ik var ise mufassalan beyânı zımında işbu müzekkire-i âcizânemizin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0044

Şeyh Ebülvefâ Zaviye ve Medresesi'ne ait kayıtların Defter-i Hâkânî Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 29 L. sene 1327 / - / - / - / Fî 3 Teşrîn-i sâni sene 1325/Fî 2 Zilkâ'de sene 1327 [15 Kasım 1909] / 61

Şeyh Ebulvefa Câmi'-i şerîfî zâviyesi evkâfı hakkında mukaddemâ Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesinden vürûd eden kuyûd ve defter Meclisce lede'l-mütâla'a hasm-ı müdde'âyâta kâfi görülmeliğinden şeyh-i müşârun-ileyhin medrese ve zâviyesine dâir Defter-i Hâkânî Nezâreti'nde bulunan kuyûdun mufassalan bi'l-ihrâc iş'ârı zımınında işbu müzekkirenin nezâret-i müşârun-ileyhe havâle buyurulması bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0045-46

Evkaf Hazinesinden tekke ve zaviyelere verilmekte olan taâmiye ve diğer muhassasatların kesilmesine teşebbüs edilmişse de bu tahsisatların çoğunun padişahların fermanlarıyla tahsis edildiğinden ve bunların kesilmesi hayır müesseselerinin harap ve yok olmasına sebep olacağından, tahsisatların ödenmesine devam edilmesi.

- / - / Fî 25 L. sene 1327 / - / - / - / Fî 31 Teşrîn-i evvel sene 1325/Fî 29 L. sene 1327 [13 Kasım 1909] / 60

[0046]

Turuk-ı aliyye meşâyih-i kirâmından bazıları meclis-i dâ'iyânemize mürâca'atla bi'l-cümle tekâyâ ve zevâyânın kendi vakıflarından muhassas ve meşrûr olan ta'âmiyye ve vezâif ve mu'ayyenâtının gayri kadîmen ve muahharan selâtîn-i izâm hazerâtının ecdâd-ı kirâmları evkâf-ı şerîfesinden re'sen veya zam ve ilâve sûretiyle tahsîs ve ta'yîn buyurdıkları ta'âmiyyelerle sâir mu'ayyenât-ı mahsûsanın müşârun-ileyhim hazerâtının asıl vakfiyeleri metninde mukayyed ve mezkûr olmadığı cihetle kat' olunacağına dâir deverân eden ve bu bâbda meşhûd olan bazı teşebbüsât ve mu'amelât ile de te'yîd etmekte olan şâyi'a kendilerini telâşa düşürmüş ve pek müteessir etmiş olduğunu zira tekâyâ ve zevâyânın bidâyet-i te'sisinde ekseri meşâyih turuk-ı sûfiyeden olmağla ashâbı tarafından pek cüz'î vâridât tahsîs edilebilmiş ve bir haylisinin de vakıfları eyâdî-i gâsıbeyeye geçerek ve bazen dahi nakd-i evkâftan olmağla ziyâ'a uğrayarak mahv olmuş idiğinden bu misillilere (وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى)² medlûl-i şerîfine imtisâlen umûr-ı hayriyye ve tehzîb-i ahlâk-ı nâs husûsundaki sa'ya te'âvün tarîkiyle selâtîn-i müşârun-ileyhim hazerâtı câniblerinden gerek kendi vakıflarından gerek ecdâd-ı izâmları evkâfından ta'yîn ve tahsîs ve zam ve ilâve olunan şeyler vakfiyede yokdur diye Evkaf Nezâretinden kat' olunduğu hâlde her bir gûne san'at ve ticâretten min külli'l-vücûh âciz ve sâir husûs olarak dahi îrâd ve akârdan tehî-dest bulundukları için ducâr-ı muzâyaka ve perîşânî olacakları gibi bunun bir takım müessesât-ı dîniyenin de sedd ü bend ve nihâyet harâb ve indirâsıyla bi'l-küllîyye ortadan kalkmasına sebep olacağını beyân ve ifâde eylemişlerdir.

Fî'l-hakîka şâyi'a-i mezkûre Meclis-i âcizânemizce de mesmû' olduğu ve akdemce pek kadîm

2. el-Mâide, 5/2: İyilik ve takvâ üzerinde yardımlaşın.

zamandan beri Hazîne-i Evkâf'tan muharremiyye nâmıyla umûm tekâyâyâ verilmekte ve otuz guruştan ibâret olan bir şey-i kalîlin ve bu kere de bazı mevlûdiye ve eimmeye verilen yevm-i arife atıyyesiyle tekâyâyâ verilen vakıf kurbanların nezâret-i müşârun-ileyhâ tarafından kat'ı emri ve bir taraftan da fodula ve odun kömür ve sâirenin vakfiyelerinde olup olmadığı anlaşılmak üzere kuyûd-ı kadîmesine mürâca'at ve bazılarının da el-ân zamanı geçmekte olduğu hâlde verilmek değil konturat ve mübâyâ'a edilmemesiyle de te'yîd ettiği cihetle şu hâlin vukû'u takdîrinde fi'l-hakîka tekâyâyâ ve zevâyânın cümlesinin sedd ü bend ve harâb ve meşâyih-i turuk-ı aliyyenin de âile ve dervîşânıyla beraber sefâlet [0045] ve perîşânîye dūçâr olmalarını ve bu hâlin min vech hissiyât-ı dîniyyeye de dokunmasını müceb olacağı bedîhîdir.

Binâen alâ-hâzâ Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'un bu gibi teşebbüsâtı henüz teessüs ve te'yîdine çalışmakta olduğumuz devr-i Meşrûtiyetimizin bidâyetlerinde gayr-i câ'iz olduğu gibi hükûmet-i seniyyece de ittihâz ve iltizâm buyurulan kâ'ide-i adl ü merhamet ve hikmet-i siyâset-i millîyye ve mülkiyye mugâyir bulunduğu da aklen ve örfen ve târihe nazaran ezhar-ı mine's-şemsdir.

Şu hâlin adl ü merhamete mugâyereti nezâret-i müşârun-ileyhânın bu bâbda hükûmet-i seniyye-i Osmâniyye'nin emr-i tensîkâtta icrâ ve iltizâm ettiği kâ'ideye muhâlefetiyle sâbittir. Çünkü hükûmet-i seniyye bi'z-zarûre kadro hâricinde kalanlarla tekâ'üde mecbûr edilenlere bile kemâl-i şefkatten mâ'âş ve tazmînât vererek dūçâr-ı sefâlet olmaktan vikâye buyurduğu bir sırada zâten vâridât-ı vakfiyyesi öteden beri idâreye gayr-i kâfi olmasından nâşi meşâyihin ekserisinin müstağrak-ı düyûn olmasına sebep olan velev zu'm ettikleri gibi hilâf-ı şart-ı vâkıf olsa bile şu yekûnü pek cüz'î bulunan şey-i kalîlin kat'ı yoluna gidilmesi hükûmet-i meşrûtanın meslek-i müttehazı olan nısfet ve adâlete münâfi olduğu vâreste-i irtiyâbdır.

Bunların vakfiyelerde mezkûr ve mukayyed olmadığı cihetle hilâf-ı şart-ı vâkıf ve binâen alâ-zâlik hilâf-ı şer'-i şerîf olduğuna gelince bunlar şunun bunun evkâfından tahsîs olunmayıp tamâmen ve cümleten selâtîn-i izâm evkâf-ı şerîfesinden tahsîs olunduğu ve bazılarının vakfiyesinde zikretmediği hâlde vâkıf kendi hâl-i hayâtında bizzât salâhiyeti dâhilinde ve bazılarının da sülâle-i celîlelerinden bulunan ahlâf-ı izâmları olan selâtîn-i Osmâniyye tarafından ekber evlâd ve vâris-i saltanat olmalarıyla bi't-tevliye ve şer'an dahi hilâfetleri hasebiyle ta'yîn ve tahsîs olunduğu ve vâkıfın vakfın îrâd ve masrafında tezyîd ve taklîl ve tebdîl ve tağyîre ve mütevellînin de tevliyeti hasebiyle vakfın emvâlinden usûle dokunmayarak bir mikdârını bazı umûr-ı hayriyyeye ve tarîk-i birre sarfla sâhib-i hayra isticlâb-ı da'avât-ı hayriyye etmek ve bununla umûr-ı hayriyyede kâ'ide-i te'âvüne ri'âyetle menâfi'-i umûmiyyeye hizmet etmeğe salâhiyetdâr oldukları kütüb-i fıkhiyye ve fetâvâ-yı şerîfede musarrahtır. Şu hâlde muhassasât-ı mezkûrenin kat'ı selâtîn-i müşârun-ileyhim hazerâtının da saltanatları hasebiyle bi'l-verâse sıfat-ı tevliyyet ve hilâfetleri hasebiyle de şer'an sâbit olan hukûk-ı mukaddeselerine ta'arruz demek olup bu ise şer'-i şerîf ahkâm-ı münîfesine mugâyir olduğundan şâyed şâyi'a-i mezkûre ve bu bâbda mesmû' olan havâdis vâkî' ise men'îyle meşrû' olan de'b-i kadîm-i Devlet-i aliyye-i Osmâniyye ve mine'l-kadîm mazhar-ı hürmet olan turuk-ı aliyye ile bunlar için teessüs etmiş müessesât-ı kadîme-i dîniyyenin muhafazası ve fukarâ ve meşâyih-i turuk-ı aliyye ile her sınıf arasında mevcûd olan umûm müntesibân ve muhibbân-ı turuk-ı aliyyenin taltîf ve tatyîb ve tatmîn-i kulûba bezl-i inâyet buyurulması için işbu müzekkire-i dâ'iyanemizin bir kıt'a tezkire-i aliyye-i Meşihat-penâhîleriyle âid olduğu makâma irsâli bâbında.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0047

Selânik'te Hacı İsmâil Mahallesi'nde Hacı Derviş Çelebi diğer adıyla Pişmaniye Zaviyesi postnişini Şeyh Rifat Efendi'nin vefatı üzerine, yerine oğlu Sadeddin Efendi'nin tayini.

214 / Hüsâmeddin / Fî 8 Şevvâl sene 1327 / - / - / - / Fî 33 Teşrîn-i evvel sene 1325/Fî 29 Şevvâl sene 1327 [13 Kasım 1909] / 59

Selanik'te Hacı İsmâil mahallesinde kâin Hacı Derviş Çelebi nâm-ı diğer Pişmaniye Zâviyesi postnişini Şeyh Rifat Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî cihet-i mahlûle-i mezkûrenin kebîr oğlu Sa'deddîn Efendi'ye tevcihi Selanik Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin fî 20 Şa'bân sene 1327 târih ve 50 numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve zahrında muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında dahi zâviye-i mezkûre zâviyedârlığı fî 23 Safer sene 1313 târihinde vazîfe-i mu'ayyene ile eş-Şeyh el-Hâc Rifat Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî isdâr kılındığı gösterilmiş ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âlî de bunu müeyyed bulunmuş olmağla mûmâ-ileyhin vazîfe-i meşihati ifâya kifâyeti evrâkı miyânında merbût olup Meclisce hıfz edilen imtihan varakasından müstebân olmağla sûret-i iş'âr-ı mahallî muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunduğundan ol vechile meşihat-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh eş-Şeyh Hacı Rifat Efendi mahlûlünden kebîr oğlu ve tarikat-i aliyye-i Sa'diyye'den Şeyh Sa'deddîn Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzim takdîm kılındı ol bâbda.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0048

Kasımpaşa'da Küçükpiyâle Dergâhı vakfiyesinin Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Hüsâmeddin / Fî 8 Şevvâl sene 1327 / - / - / - / Fî 8 Şevvâl sene 1327 [23 Ekim 1909] / 57
Kasımpaşa'da Küçükpiyâle Dergâhı postnişini Şeyh Süleyman Efendi yeğeni Eşref imzâsıyla takdîm olup Meclis-i âcizânemize havâle buyurulan işbu istid'âda meşihat-i mezkûrenin uhdesine tevcihi taleb olunmuş ise de ba'dehû icâbı icrâ olunmak üzere evvelemirde dergâh-ı mezkûr vakfiyesi sûretinin ihrâcı mufassalan talep olunmuş iken hemen der'uhde kaydı ihrâcıyla iktifâ edilmiş bu ise Dergâh-ı şerîfin tevcihi husûsunda mûris-i müşkilât olacağından bi'l-i'tinâ tettebbu'la kaydı bulunup mufassalan ihrâcı zımında işbu tezkirenin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyurulması lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0049

Dolmabahçe'de Kara Bâlî diğer adıyla Çakır Dede Mescidi Zaviyesi postnişini Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vefatı üzerine, vakfiye gereğince yerine oğullarından Mehmed Ali Efendi'nin mi yoksa çocukların amcaları Mehmed Tâhir Efendi'nin mi tayininin uygun olacağıнын Fetvahaneden sorulması.

- / Hüsâmeddin / Fî 4 Şevvâl sene 1327 / - / - / - / Fî 8 Şevvâl sene 1327 [23 Ekim 1909] / 56
Dolmabahçe'de kâin Kara Bâlî nâm-ı diğer Çakır Dede Mescid-i şerîfi zâviyesi postnişini eş-Şeyh Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan tevliyet ve meşihat

cihetinin ber-mûceb-i şart-ı vâkıf meşrûtün-lehi olduğundan uhdesine tevcihini müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin sulbî kebîr oğlu Abdüşşekûr ve ikinci mahdûmu Mehmed Ali Efendi ile ammileri Nakşibendiyye hulefâsından Mehmed Tahir Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve bunlardan mûmâ-ileyh Abdüşşekûr Efendi'ye pederleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber evlâdı ve meşihate daha ehil ve muktedir bulunduğundan evvelce müteveffâ-yı mûmâ-ileyhten münhal Tophâne'de vâkı' Kâdirîhâne denmekle ma'rûf Hacı Pîrî Zâviyesi tevcih olunmuş olmağla ikinci mahdûmu Mehmed Ali Efendi'ye işbu istid'âda taleb olunan zâviyenin tevcihi lâzım gelir ise de müteveffânın küçük biraderi ve tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den kendi halîfesi Mehmed Tahir Efendi dahi sinnen mûmâ-ileyhimâdan küçük olmağla beraber vâkıf-ı müşârun-ileyhin evlâd-ı zükûrundan ve onlara nisbetle batnı evvelde olduğundan zâviyye-i mezkûre meşihatine ehliyeti mertebe-i kifâyede olmağla müreccah bulunduğundan zikrolunan zâviye meşihatının şer'an ve nizâmât-ı mer'ıyyeye tevfiķan mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Tahir Efendi[ye] tevcihi münâsib görülüyor ise de vâkıfın vakfiyesinde leffi (mezbur es-Seyyid Abdüşşekûr Efendi'nin evlâd ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı zükûrunun ekber ve eslah ve a'kal ve tarîk-i Nakşibendiyye'de halîfe olup fukarâ irşâdına muktedir olan hangisi ise ona meşrûta ola) sûretinde olduğundan batnen ba'de batnin kaydı bulunmaması batnı i'tibârını iskât edip edemeyeceğinde tereddüd îrâs etmekle bir kere de Fetvâhâne-i Âlî'den istifsâr ve istiftâ olunması lüzûmu tezekkür kılındı.

es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0050

Tekfurdağı'nda (Tekirdağ) Saçlı Ahmed Efendi Dergâhı ile Kâdirîhane ve Sünbülî Dergâhı'nın depo ve cephanelik yapılmasına teşebbüs edildiğinden bunun önlenmesi.

- / Hüsâmeddin / - / - / - / - / Fî 27 Ramazan sene 1327 [12 Ekim 1909] / 55

Tekfurdağı'nda Saçlı Ahmed Efendi Dergâh-ı şerîfî debboy [depo] ittihâz edilerek derûnuna esliha ve cebhâne vaz' edilmek üzere mahallî meclis-i belediyesince verilen kararın icrâsına teşebbüs olduğu hakkında dergâh-ı mezkûr şeyhi İsmâil Marufî Efendi tarafından mukaddemâ Meclis-i dâ'iyânemiz riyâsetine mürâca'at olunmuş olmağla derûnunda icrâ-yı zikrullâh olmak şartıyla binâ ve vakfolunan bir dergâhın debboy ittihâzıyla zikrullâhtan men' olunması gayr-i câ'iz olduğu cihetle ta'arruz-ı mezkûrun men'i bâbında mahalline emirname-i âlî-i Meşihat-penâhî tastîri istirhâmını hâvî fî 13 Receb sene 1327 târihli bir kıt'a müzekkire arz ve takdîm kılınmış idi. Bu kere de mahall-i mezkûr meşihatinden Mehmed Aşkî mührüyle yine riyâset-i mezkûreye bi'l-mürâca'a sâlifü'l-beyân ta'arruzun mahall-i mezkûrda vâkı' Kâdirîhâne ile Sünbülî Dergâhı'na da teşmîl edileceği ifâde edildiğinden böyle zikrullâh ve edâ-yı salât için mebnî ve meşrût olan emâkin-i vakfiyye ve makâmât-ı mübârekeye bi'l-müdâhale debboy ve kışla ve sâire ittihâzıyla zikrullâhtan men' olunması hiçbir vechile câ'iz olamayacağından ifâde-i vâkı'a sahîh olduğu takdirde men' iyle hilâf-ı şer'-i âlî ahvâl-i vukû'una meydan verilmemesi zımında Tekfurdağı Mutasarrıflığı'yla niyâbet-i şer'ıyyesine birer kıt'a emr-i sâmi-i Meşihat-penâhîlerin şeref-tastîri lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0051

Horhor'da Sofular Dergâhı adıyla da bilinen Şeyh Süleyman Ekmeleddin Efendi Zaviyesi şeyhi Mustafa Sîret Efendi'nin, yarım hisse meşihat cihetini diğer yarım hisse sahibi amcasının oğlu Şeyh Yusuf Salâhaddin Efendi'ye kasr-ı yed etmesi.

206 / Hüsâmeddin / Fî 18 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 24 Ramazan sene 1327 [9 Ekim 1909] / 54

Mustafa Sîret mührüyle Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine i'tâ olunup mazrûfen makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine bi'l-vürûd meclis-i dâ'iyânemize havâle buyurulan işbu arzuhâlde Horhor civârında kâin Sofular Dergâhı nâm-ı diğer kutbü'l-ârifin eş-Şeyh Süleyman Ekmeleddin Efendi Zâviyesi nisf hisse meşihat cihetini tayyib-i nefis ve ihtiyârıyla ammiâdesi Şeyh Yusuf Salâhaddin Efendi'ye terk ve kasr-ı yed edeceğini beyân eylemiş ve zahr-ı istid'âda muharrer Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında da dergâh-ı mezkûrun yevmî vazîfe-i mu'ayyene ile zâviyedârlığı sinnen ekber olduğu cihetle mûmâ-ileyh Mustafa Sîret Efendi tarafından ifâ olunmak üzere fî 9 Zilkâ'de sene 1320 târihinde diğer nisf hisse müştereki bulunan Yusuf Salâhaddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve mûmâ-ileyh Yusuf Salâhaddin Efendi vazîfe-i meşihati hüsn-i ifâya muktedir bulunmuş olduğundan ol vechile nisf hisse meşihat-i mezkûrenin müştereki mûmâ-ileyh Mustafa Sîret Efendi kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh Şeyh Yusuf Salâhaddin Efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0052

Şehremîni'nde Cuma Tekkesi adıyla da bilinen Ümmî Sinan Zaviyesi şeyhi İbrâhim Şükrullah Efendi'nin vefatıyla, yerine niyâbeten tayin edilen oğlu Mustafa Enver Efendi'nin bu göreve asaleten tayini.

209 / Hüsâmeddin / Fî 21 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 24 Ramazan sene 1327 [9 Ekim 1909] / 53

Mustafa Enver mührüyle makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine takdîm olunup Meclis-i âcizânemize havâle buyurulan işbu arzuhâl ve merbûtu berât-ı âlî lede'l-mütâla'a İstanbul'da Şehremîni'nde Cuma Tekkesi demekle ma'rûf kutbü'l-ârifin Hazret-i Ümmî Sinan Zâviyesi şeyhi pederi İbrâhim Şükrullah Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat ciheti Şeyh Ahmed Mes'ud Efendi tarafından bi'n-niyâbe ifâ-yı hizmet olunmak üzere kendi uhdesine tevcih olunmuş ve el-yevm bizzât ifâ-yı vazîfeye muktedir bulunmuş olduğundan bahisle cihet-i meşihatın tevcihini istirhâmdan ibâret olup zahr-ı istid'âda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında da zâviye-i mezkûre zâviyedârlığı mûmâ-ileyh Mes'ud Efendi niyâbetiyle ve sagîre hemşireleri ile sagîr Zekâî Efendi'yi birlikte iskân ve i'âşelerine bakmak şartıyla fî 29 Rebî'ülâhîr sene 1314 târihinde sagîrân-ı mezbûrânın sinnen ekberi bulunan mûmâ-ileyh Mustafa Enver Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve müsted'î-i mûmâ-ileyh Mustafa Enver Efendi sinn-i rüşde vâsil ve bi'n-nefis hizmet-i meşihati hüsn-i ifâya muktedir bulunduğundan kemâ-fi's-sâbık hemşireleriyle sagîr Zekâî Efendi'yi birlikte iskân etmek ve i'âşelerine bakmak şartıyla cihet-i mezkûrenin

asâleten uhdesine tevcihiyle yedine istihkâmen berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0053-54

Çorum'da Süheyb-i Rûmî Zaviyesi zaviyedarlığına yapılan tayin kararını yürürlüğe koymayarak bu konuda gecikmeye sebebiyet veren Çorum nâibinden şikâyeti içeren dilekçenin, Meclis-i İntihâb-ı Hükâmü's-Şer'iyyeye havale edilmesi.

197 - 201 / Enver / Fî selh-i Şa'bân sene 1327 / - / - / - / Fî 20 Ramazan sene 1327 [5 Ekim 1909] / 52

[0054]

Çorum'da rıkd-ı lahd-ı gufrân olan Süheyb-i Rumî -radiyallahu te'âlâ anhö- hazretlerinin zâviyelerinde bir iki yüz seneden beri eben an-ceddin zâviyedârlık hizmetinde bulundukları hâlde bundan akdem devr-i istibdâdın îcâbâtından olarak hısas-ı müte'addideye inkisâm etmiş olan mezkûr zâviyedârlığın dört hissede üç hissesi birer sûret ve bahâne ile zâviyedâr-ı kadîmleri evlâdından ref' ve nez' edilerek ecânibden Hacı Ömer Efendi nâmında birine tevcih olunup muahharan mûmâ-ileyh Hacı Ömer Efendi vefât etmekle uhdesinde bulunan hısas-ı mahlûle sagır oğulları Ömer ve Şevket'e tevcih olunacağı bir sırada zâviyedâr-ı kadîmlerinden Mahmud ve sâire tarafından verilen istid'âda cihât-ı mezkûre bir iki yüz seneden berü te'âmülen kendi sülâlelerine münhasır iken müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Ömer Efendi bi-gayr-i vech-i şer'î uh-delerinden ref' ettirdiğini ve şimdi ise mûmâ-ileyhin vefâtıyla hısas-ı mezkûre münhal kaldığından ber-mûceb-i te'âmül ve nizâm hısas-ı münhalenin kendi uhdelerine tevcihi iktizâ eylediğini iddi'â eylemeleri üzerine ol bâbdaki evrâk ve berevât-ı atıka lede't-tedkîk sûret-i iddi'â muvâfık-ı usûl ve nizâm görülmekle hısas-ı mahlûlenin bi't-tevhîd zâviyedâr-ı kadîmleri a'kâbından ehil ve münâsib kimler var ise ona tevcihi Meclis-i âcizânemizce bundan yedi sekiz mâh akdem taht-ı karâra alınmış ve ol vechile icrâ-yı îcâbı için taraf-ı sâmi-i Meşihat-penâhîlerinden Çorum Niyâbet-i Şer'iyyesi'ne emir verilmiş idi. Çorum nâibi bu emr-i sâmiye itâ'at ve ittibâ'a mecbûr iken meclis-i âcizânemizin karâr-ı kânûnîsini bazı indî mütâlâ'ât ve hâric ez-vazîfe i'tirâzât ile ta'lîl ederek hilâfına bir karâr almak üzere sûreti melfûf 5 Mayıs sene 1325 târihli derkenâr ile mahallî mutasarrıflığına mürâca'at eylemiş ve işi bu vechile ukde-i te'hîre düşürmüş olması üzerine müsted'îler tekrar yine şekvâ etmelerine binâen keyfiyyet fî 14 Safer sene 1327 târihinde te'kîd edilmiş ve yine ısgâ etmeyerek lede'l-mürâca'a üçüncü def'a olarak fî 17 C. 1327 târihinde te'kîd olunmuş iken adem-i itâ'atde ısrâr etmekle bu def'a da 22 Receb sene 1327 târihli emr-i sâmi-i Meşihat-penâhîleriyle te'kîd olunduğu hâlde yine ısgâ etmeyerek fî 8 Şa'bân sene 1327 târihli [0053] arıza-i melfûfesiyle makâm-ı âlî-i Meşihat-penâhîlerine mürâca'atla işi keşmekeş ta'vîka düşürmüştür. Nâib-i mûmâ-ileyh gerek bu arızasında ve gerek mahallî mutasarrıflığına yazdığı derkenârda hısas-ı mezkûre evvelce bâ-berât-ı âlî Hacı Ömer Efendi'ye verilmiş ve onun vefâtıyla da oğullarına tevcihi zımında i'lâm-ı şer'î sâdır olmuş olmağla artık bu cihetin bunlardan alınması gayr-i câ'iz olduğunu gösteriyor ise de ma'lûm-ı sâmi-i Meşihat-penâhîleri olduğu üzere bir iki yüz seneden beri te'âmül-i kadîm hükmünü iktisâb eden bir cihâtta hilâf-ı usûl olarak başkasına verilmesi te'âmül-i kadîmi hükümden iskât edemeyeceği gibi hilâf-ı vâki'

olarak verilen berât ve i'âmâtın da hükmü olamayacağından nâib-i mûmâ-ileyhin bu bâbdaki ısrarıyla merkezden verilen emr-i kânûniye ittibâ' ve mutâva'at etmemesi eser-i tesâhüb olduğunu işrâb eylemiş ve nâib-i mûmâ-ileyhin şu hareketi fukarâ-yı ashâb-ı alâkayı yedi sekiz aydan beri İstanbul'da han köşelerinde sefil [ve] sergerdân sürünmelerine ve bi'd-defe'ât Çorum'a gidip gelmek gibi birçok zillet ve masraf ihtiyârına bâdî olduğundan ve bu ise şu zamân-ı ma'delet-nişânda kat'â tecvîz olunur ahvâlden olmadığından nâib-i mûmâ-ileyhin şu harekât-ı kânûn-şikenânesinden dolayı hakkında icâb eden mu'âmelenin icrâsı zımında zaten sırf nâib-i mûmâ-ileyh hakkında şikâyeti hâvî olan istid'ânın da Meclis-i İntihâb-ı Hükkâmî's-şer'a havâlesi lüzûmu bi't-tezekkür melfûfu olan üç kıt'a evrâk leffen takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0055

Tophane'de Pîr-i Sâni Şeyh İsmâil-i Rûmî Kâdirîhanesi demekle bilinen Hacı Pîrî Zâviyesi ile Çakır Dede Mescidi Zâviyesi postnişini Şeyh Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vefatıyla, yerine büyük oğlu Abdüşşekûr Efendi'nin tayini.

202 / Hüsâmeddin / Fî 4 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 13 Ramazan sene 1327 [28 Eylül 1909] / 51

Tophâne'de vâki' kutbü'l-ârifin Pîr-i sâni eş-Şeyh İsmâil-i Rumî hazretlerinin Kâdirîhâne denmekle ma'rûf Hacı Pîrî Zâviyesiyle Çakır Dede Mescid-i şerîfî zâviyesi postnişini eş-Şeyh Şerif Ahmed Muhyiddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan tevliyet ve meşihat cihetlerinin ber-mûceb-i şart-ı vâkıf uhdesine tevcihini müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin kebîr oğlu Abdüşşekûr Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve zahr-ı istid'âda muharrer Evkâf-ı Hümâyûn Kuyûd-ı Kadîme-i Vakfiyye Kalemî'nin derkenârında Kâdirîhâne denmekle şehir, Hacı Pîrî Zâviyesi'nin vazîfe-i mu'ayyene ile meşihat ve tevliyet cihetleri fî 7 Cemâziyelevvel sene 1291 târihinde ve Çakır Dede'nin Dolmabahçe'de kâin zâviyesinin ber-vech-i hasbî şeyh-i zâviye ciheti 3 Safer sene 1291 târihinde es-Seyyid Hâfız Şerif Ahmed Efendi'ye tevcih olduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve vakfeyn-i mezkûreynin vakfiyeleri kalem-i mezkûr sicillinde mukayyed olmadığı cihetle şerâit-i sâiresi bilinemediği ifade kılınmış olmasına ve müsted'î-i mûmâ-ileyh Abdüşşekûr Efendi müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber evlâdı ve meşihate daha ehil ve tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye'den bulunmasından zikrolunan Çakır Ağa Dergâhı tevliyet ve meşihatının ileride bi't-tedkîk icâbına bakılmak üzere şimdilik mârrû'z-zikr Tophâne'de vâki' Kâdirîhâne denmekle ma'rûf Hacı Pîrî Zâviyesi'nin tevliye ve meşihat cihetlerinin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Şerif Ahmed Efendi mahlûlünden mûmâ-ileyh Abdüşşekûr Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0056

Üsküdar'da Vâlîde-i Atik Dergâhı şeyhi Ahmed Vasfî Efendi'nin uygunsuz hareketleri nedeniyle azledilip yerine Şeyh Mahmud Efendi'nin tayin edilmesinin Meclis-i Meb'ûsan riyâsetine bildirilmesi.

170 / Hüsâmeddin / Fî 10 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 13 Ramazan sene 1327 [28 Eylül 1909] / 50

Üsküdar'da Vâlîde-i Atik Dergâhı sâbık şeyhi Ahmed Vasfî imzâ ve mührüyle Meclis-i Meb'ûsan riyâset-i celîlesine bî't-takdîm mazrûfen makâm-ı Meşihat-i ulyâya takdîm olunup fî 4 Şa'bân sene 1327 târihinde Meclis-i dâ'iyânemize havâle buyurulan arzuhâl mütâla'a olundu.

Mûmâ-ileyh Ahmed Vasfî Efendi'nin evvelce defe'âtla vukû'a gelen ahvâl-i nâ-merziyyesi üzerine her defasında Meclis-i Meşâyihce kendisine icrâ-yı nesâyih ve vesâyâ olunmasına rağmen hiçbir hâlini terk etmeyerek musırrâne harekât ve evzâ'-ı nâ-lâyıkasında sebât etmesi ve ahîran vâki' olan bir fazîhası Üsküdar Mutasarrıfıyyet-i aliyyesine kendi haremi tarafından ihbâr olunmasıyla icrâ olunan ta'kîbât-ı kânûniyye ve tahkîkât-ı müşîkâfâne ve ahâlî tarafından vâki' olan şikâyât-ı adîde netîcesinde mertebe-i bedâhete vâsıl olduğu mutasarrıfıyyet-i müşârun-ileyhâdan bâ-tezkire makâm-ı Meşihat-i ulyâya arzla mûmâ-ileyh uhdesinden meşihat-i mezkûrenin ref' ve ehline tevcihi taleb olunması üzerine tezkire-i mezkûre meclis-i dâ'iyânemize lede'l-havâle keyfiyyet Meclis-i dâ'iyânemizin ma'lûmât-ı sâbıkasını te'yîd eylediğinden meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyh uhdesinden ref'îyle ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ehl-i ilm ve salâhtan ve dergâhın mensûb olduğu tarîkat-i aliyye-i Şa'bâniyye hulefâsından Şeyh Mahmud Efendi'ye tevcihi bâbında mu'âmele-i lâzime-i şer'îyyenin icrâsı için bâ-mazbata Mahkeme-i Teftîş-i Evkâf-ı Hümâyûn'a havâle olunarak icâbı icrâ kılınmış olmağla müsted'î-i mûmâ-ileyhin müdde'âyâtı serâpâ hilâf-ı hakîkat olduğunun Meclis-i Meb'ûsan-ı kirâm riyâset-i celîlesine ifâdesi zımında işbu müzekkire-i dâ'iyânemizin mazrûfen tebliği tezekkür kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0057

Sultanahmet'te Mehmed Paşa Yokuşu'nda Özbekler Dergâhı şeyhi Abdülmecid Efendi'nin belirtilen vakitte Meclis-i Meşâyih'e gelmesinin kendisine tebliğ edilmesi.

139 / Hüsâmeddin / Fî 10 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 13 Ramazan sene 1327 [28 Eylül 1909] / 49

Sultanahmed civârında Mehmed Paşa Yokuşu'nda kâin Özbekler Dergâhı şeyhi Abdülmecid Efendi'nin Meclisce celbine lüzûm görüldüğünden ve bu gibi Meclis'e ihzârî lâzım gelen zevâtın tebliğine vesâir Meclisce muktezî bulunan husûsâtın ifâsına me'mûr olan Meclis-i Meşâyih müfettişinin bu kere tensîkâtta kadro hâricinde kaldığından şeyh-i mûmâ-ileyhin mâh-ı hâl-i Rum'ın on dokuzuncu cumartesi günü Meclis'e gelmeleri münâsib vâsıta ile tebliğ olunmak husûsda lâzım gelenlere emir buyurulması zımında işbu müzekkire-i âcizânemiz takdîm kılındı ol bâbda.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0058

Ayasofya'da Sinân-ı Erdebîlî Dergâhı'nın ekmek ve diğer tayinatlarının, meşihate vekâleten tayin edilen Sırrî Efendi'ye verilmesi.

- / Hüsameddin / - / - / - / - / Fî 10 Ramazan sene 1327 [25 Eylül 1909] / 48

Ayasofya'da kâin Sinan-ı Erdebîlî dergâh-ı şerîfinin meşihat ciheti şart-ı vâkıf mücebince evlâd-ı vâkıftan Sırrî Efendi'ye tevcihi lâzım gelirse de zuhûr eden hasmı tarafından edilen da'vâ üzerine keyfiyyet-i netîceye kadar tehhür etmesine mebnî mûmâ-ileyh Sırrî Efendi Meclis-i dâ'iyânemizce vekîl-i resmî ta'yîn kılınmış olduğundan ve dergâh-ı mezkûr el-yevm küşâde ve derûnunda it'âm-ı ta'âm edilmekte bulunduğu Evkâf-ı Hümâyûn Hazînesi'nden fodula ve sâire her ne muhassasâtı var ise it'âsı bâbında nezâret-i müşârun-ileyhâya tezkire-i Meşihat-penâhî şeref-tastîr buyurulması.

Vasfî, es-Seyyid Mehmed es-Sükûtî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0059

Gekbuze'de (Gebze) Gazi Mustafa Paşa Dergâhı şeyhi Hacı Ali Efendi'nin görevini terk etmesi üzerine, yerine Mehmed Efendi'nin tayini.

203 / Hüsameddin / Fî 4 Ramazan sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Ramazan sene 1327 [21 Eylül 1909] / 48

Gekbuze'de kâin Gâzî Mustafa Paşa dergâh-ı şerîfî şeyhi Hacı Ali Efendi'nin târik-i hizmet olmağla bu gibilerin uhdesinde bulunan cihâtın ref'i nizâm-ı mevzû'u ahkâmından bulunmuş olmağla meşihat-i mezkûreye ta'yîni tensib görülen Mehmed Efendi tarikat-i Nakşibendiyye'den müstahlef ve mücâz olduğu ve mahallince lede'l-imtihân ehliyyet ve liyâkatı tahakkuk eylemesine mebnî cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tevcihi Gekbuze Kazâsı Meclis-i İdâresi'nin fî 21 Şa'bân sene 1327 târih ve 231 numaralı mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup sûret-i cereyân-ı hâl muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğundan ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî it'âsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz tanzîm ve takdîm kılınıp ol bâbda.

Vasfî, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0060

Bursa'nın Işıklar mevkiinde Ramazan Baba Dergâhı'nın tevliyet ve meşihatine dair Hüseyin Bahri Efendi'nin veraset iddiasının mahkemece incelenerek karara bağlanması ve dergâhın şeyh vekili Sabit Efendi'nin kestiği ağaçların bedelinin kendisinden tazmini ve kapattığı semahhanenin tekrar açtırılmasının mahalline işarı.

198 / Enver / Fî 25 Şa'bân sene 1327 / - / - / - / Fî 25 Şa'bân sene 1327 [11 Eylül 1909] / 47
Hüsnîye imzâsıyla makâm-ı Sadâret-i uzmâ'ya bi't-takdîm Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyurulup Mahkeme-i Teftîş derkenârıyla irsâl olunan meclis-i âcizânemize muhavvel işbu istidâda Bursa'da Işıklar nâm mahalde Ramazan Baba Dergâhı'nın tevliyet ve meşihat cihetleri vârisi zuhûr edinceye kadar vekâleten Şeyh Sabit Efendi'ye tevcih buyurulmuş ve

şimdi ise mahdûmu Hüseyin Bahrî Efendi verâsetini isbât eylediği cihetle meşihat-i mezkûrenin istirdâdı emrinde altı seneden beri uğraşmakta olduğu hâlde ihkâk-ı hakka muvaffak olamadığı bildiriliyor. Bu bâbda meclis-i âcizânemizce bir mu'âmele olunmadığından keyfiyyetin mahal-lince adl ü hakka tevfiķan fasl ü hasmı lâzım gelip ancak mûmâ-ileyhâ tarafından ibrâz olunan şehâdetnâmede şeyh-i mûmâ-ileyhe Sabit Efendi dergâh-ı mezkûr evkâfından kestane korularının ağaçlarını kat' ve itlâf ile otlak ittihâz eylediği ve zâviye etrâfında vâki' diğer ağaçlar ile mezar taşlarını çıkarıp satmakta ve semâ'hâneye ot doldurup koyun beslemekte ve semâ'hâneyi kapalı tutmakta olduğu muharrer olup bu ise külliye gayr-i câ'iz bulunduğundan zikrolunan verâset mes'elesinin ber-vech-i meşrûh bi'l-muhâkeme faslıyla beyân olunan şu hâlin hemen men'î ve şimdiye kadar o yolda izâ'a edilen ağaç vesâire kıymetlerinin tazmîniyle semâ'hânenin açtırılması ve hakikatının inbası zımında Hüdâvendigâr Vilâyet-i aliyyesine emr-i sâmi-i Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîri lüzûmu tezekkür kılındı.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0061

Tophane'de Cihangir Camii'nde Cihangirli Hasan Efendi Zaviyesi'nin türbedar ve meşihatine mutasarrıf Şeyh Mehmed Cemâleddin Efendi'nin yerine, Şeyh Mehmed Eşref Efendi'nin tayini.

157 / - / Fî 4 Şa'bân sene 1327 / - / - / - / Fî 4 Şa'bân sene 1327 [21 Ağustos 1909] / 46

Hüve

Tarîkat-i aliyye-i Halvetiyye me'zûnlarından Mehmed Eşref Efendi tarafından Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesine verilip Cihât İdâresi'nden bâ-derkenâr mazrûfen makâm-ı Meşihat-i ulyâya bi't-takdîm Meclis-i Meşâyih'e emr ü havâle buyurulan işbu istid'â mütâla'a olundu.

Netîce-i me'âli: Evkâf-ı mülhakadan Tophâne'de Cihangir Câmî'-i şerîfinde tarîkat-i aliyye-i Halvetiyye ricâlinden merhûm Cihangirli Hasan Efendi hazretlerinin zâviyesi türbedâr ve meşihatinde bulunan Şeyh Mehmed Cemâleddin Efendi'nin bilâ-veled vukû'-ı vefâtıyla yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attal kaldığından cihât-ı mezkûrenin uhdesine tevcihi istirhâmından ibâret olup müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Eşref Efendi tarîkat-i Halvetiyye'den merhûm-ı mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Cemâleddin Efendi'nin me'zûnlarından olup cihet-i meşihati idâreye ehil olmağla münhal olan cihât-ı mezkûrenin müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Eşref Efendi uhdesine tevcihi muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olmağla mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Cemâleddin Efendi'den münhal olan meşihat ve türbedârlık cihetlerinin müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Eşref efendi uhdesine tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bi't-tensîb takdîm kılınan işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtuyla nezâret-i müşârun-ileyhâya irsâl buyurulması bâbında.

Müştakzâde Ahmed, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Mehmed Şerif, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0062

Eyüp'te Baba Haydar Camii'ndeki zaviyenin şeyhi Hafız Mehmed Sezâi Efendi'nin vefatıyla yerine, oğlu Mehmed Murad Efendi'nin tayini.

98 / Enver / Fî Selh-i sene Receb 1327 / - / - / - / Fî 4 Şa'bân sene 1327 [21 Ağustos 1909] / 45

Ebû Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî- civâr-ı mağfîret-medârında Baba Haydar Câmî'-i

şerîfinde şeyh-i zâviye ciheti mutasarrıfı Hâfız Mehmed Sezâî Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal kalan meşihat cihetinin uhdesine tevcihini müsterham oğlu Mehmed Murad Efendi tarafından Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine verilip mazrûfen bi'l-vürûd havâle buyurulan istid'â zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında zâviye-i mezkûre meşihat ciheti 21 Cumâdelâhire 1293 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Mehmed Sezâî Efendi'ye tevcih olduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş olmasına ve mûmâ-ileyh Mehmed Murad Efendi tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den me'zûn ve hüsn-i ahlâk ile muttasıf erbâb-ı liyâkatten bulunmasına mebnî sûret-i hâl muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûre babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Mehmed Sezâî Efendi mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Mehmed Murad Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı tensîb edilerek işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0063

Yedikule'de Mirahor Dergâhı postnişini Necmeddin Efendi'nin vefatıyla, yerine biraderi Şeyh Vahyî Efendi'nin tayini.

155 / Enver / Fî 27 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 27 Receb sene 1327 [14 Ağustos 1909] / 44
Yedikule civârında vâki' tarikat-i aliyye-i Sünbüliyye'den Mirahor dergâh-ı şerîfi postnişini Necmeddin Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal kalan meşihat cihetinin uhdesine tevcihi müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin biraderi Vahyî Efendi tarafından Evkâf Nezâret-i aliyyesine bi't-takdîm mazrûfen vürûd edip havâle buyurulan istid'âda taleb olunmuş ve istid'â-yı mezkûr zahrına yazılan 29 Temmuz 1325 târîhli derkenârda cihet-i mezkûre Şeyh Hâfız Mehmed Nazîf uhdesinde iken ba'de vefâtihî 23 Kânûn-ı evvel 1313 târihinde mahdûmu müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Necmeddin Efendi'ye tevcih olduğuna dâir berât-ı âlî i'tâ kılınmış olduğuna ve şu hâlde cihet-i mezkûre akdemce müsted'î-i mûmâ-ileyhin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Nazîf Efendi'den müntakîl bulunduğu cihetle taleb-i vâki' muvâfık-ı usûl ve nizâm idiğine mebnî cihet-i mahlûle-i mezkûrenin pederi ve birader-i müteveffiyân-ı mûmâ-ileyhimâ mahlûlünden mûmâ-ileyh Vahyî Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bi't-tensîb işbu mazbata-i âcizânemiz tanzîmen takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin,
Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0064

Eyüp'te Hatuniye ve Selim Efendi isimleriyle de bilinen Hüsam Efendi Dergâhı'nın tayinat ve muhassasatının, şeyh vekili Rafet Efendi'ye verilmesi.

- / Enver / Fî 23 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 23 Receb sene 1327 [10 Ağustos 1909] / 43
Mâliye Nezâreti'ne Yazılan İlmühaberdir

Eyübsultân'da vâki' Hâtûniye, nâm-ı diğeri Selim Efendi ve nâm-ı diğeri Hüsam Efendi dergâh-ı şerîfi şeyhi Ağâh Efendi'nin tâbî-i hevâ ve heves olduğuna mebnî ıslâh-ı nefis edinceye kadar bir müddet meşihat-i mezkûrenin vekâletiyle idâresi karârgâr olarak ol vechile dergâh-ı mezkûre

meşihat vekâletine resmen sulehâdan Şeyh Râfet Efendi ta'yîn ve Mahkeme-i Teftîşçe dahi tescil kılınmış olduğundan ba'demâ dergâh-ı mezkûra âid ta'âmiyye ve muhassasât ve mu'ayyenâtın vekil-i mûmâ-ileyh Rafet Efendi mührüyle verilmesi zımında işbu ilmühaber Mâliye Nezâret-i aliyyesine i'tâ kılındı.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0065

Yanya'nın Tepedelen kasabasında, İbrâhim Paşa'nın yaptırdığı Sa'diyye Tekkesi'nin postnişini Şeyh İshak Efendi'nin vefatı üzerine, yerine biraderlerinden Dervîş Maksud Efendi'nin tayini.

4 / Enver / Fî 27 Safer sene 1327 / - / - / - / Fî 23 Receb sene 1327 [10 Ağustos 1909] / 42

Yanya vilâyeti dâhilinde Tepedelen kasabasında kâin merhûm İbrâhim Paşa'nın binâ-kerdesi olan Tarikat-i aliyye-i Sa'diyye Tekkesi postnişini iken bundan akdem bilâ-veled vefât eden Şeyh İshak Efendi'den münhal kalan mezkûr meşihat cihetinin müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin biraderi Dervîş Maksud Efendi'ye tevcihi vilâyet-i mezkûre meclis-i idâresinin 14 Zilka'de 1326 târih ve üç yüz elli üç numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi zikrolunan Tarikat-i Sa'diyye Zâviyesi'nin fukarâ ve dervîşânı ta'âmiyyesi olmak ve her kimse şeyh olursa ona verilmek şartıyla Mâliye Hazînesi'nden gayr-i ez te'cîl senevî üç yüz on bir gurus ta'âmiyye ile meşihat ciheti 12 Rebî'ülevvel 1321 târihinde Şeyh İshak Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı muharrer bulunmuş olduğundan ve cihet-i mezkûre şeyh-i müteveffâ-yı mûmâ-ileyh İshak Efendi'ye pederinden müntakîl olduğuna göre cihet-i mezkûrenin biraderlerinden ehil ve muktedir olanlarına tevcihi muktezî olup mûmâ-ileyhin büyük biraderi Cercis Efendi me'mûriyetiyle meşgûl ve usûl-i tarîka âşinâ olmamakla beraber istinkâf dahi eylemiş bulunduğundan diğer biraderi mûmâ-ileyh Dervîş Maksud Efendi'nin mahallince lede'l-imtihan ehliyyeti tahakkuk ederek ol vechile i'lâm-ı şer'î dahi tanzîm kılınmış olduğundan sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl ve kâ'ide bulunmuş olmağla ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin biraderi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh İshak Efendi mahlûlünden mûmâ-ileyh Dervîş Maksud Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin,
Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0066

Halep'te Kırklar adıyla da bilinen Erbaîn Tekkesi şeyhi Kırklarzâde Şeyh Necib Efendi'nin vefatıyla, yerine Şeyh Abdülkerim Efendi niyâbetinde müteveffanın oğullarından Mehmed Bahir Efendi'nin tayini.

133 / Enver / Fî 16 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 20 Receb sene 1327 [7 Ağustos 1909] / 41

Halep'de Kırklar nâm-ı diğer Erba'în Tekkesi meşihat cihetine mutasarrıf olan Kırklarzâde Şeyh Mehmed Necib Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla uhdesinde bulunan tevliyet ve hitâbet cihetleri diğer oğullarına ve meşihat ciheti de bi'n-nefs edâ-yı hizmete kesb-i iktidâr edinceye değin Turmânînzâde Şeyh Abdülkerim Efendi niyâbetiyle diğer sagîr oğlu Mehmed Bâhir Efendi'ye

tevcihi 27 Cumâdelûlâ 1327 târih ve 22 numaralı Haleb Vilâyeti Meclis-i İdâresi mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup lede't-tahkîk dergâh-ı mezkûr tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye'ye mensûb ve nâib-i mûmâ-ileyh Şeyh Abdülkerim Efendi de meşâyih-i Nakşibendiyye'den idiği anlaşılmış ve Haleb Evkâf Muhâsebeciliği'nin inhâsı zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin 7 Temmuz 1325 târihli derkenârında makâm-ı Erba'în Tekkesi'nin ber-vech-i hasbî meşihat ciheti 17 Muharrem 1294 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Necib Efendi'ye tevcih olunduğunu müş'ir berât-ı âlî i'tâ kılındığı dermiyân edilmiş olmağla sûret-i cereyân-ı hâl muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğu cihetle ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin sinn-i rüşde vusûlünde kesb-i ehliyyet ve bi'n-nefs edâ-yı hizmete iktisâba kudret edinceye kadar şeyh-i mûmâ-ileyh Abdülkerim Efendi tarafından ifâ-yı hizmet olunmak üzere babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Necib Efendi mahlûlünden sagîr oğlu Mehmed Bahir Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı lüzûmu bi't-tensîb işbu mazbata-i âcizânemiz tanzîm ve takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Elif.

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0067

Üsküp'te Dede Sâlih Efendi Tekkesi postnişini Şeyh Süleyman Efendi'nin görevini, İbrâhim Efendi bin Murtaza'ya kasr-ı yed etmesi.

120 / Enver / Fî Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 16 Receb sene 1327 [3 Ağustos 1909] / 40

Üsküb'de Dede Sâlih Efendi'nin binâ eylediği Tarîkat-i Halvetiyye Tekkesi'nde bâ-berât-ı âlî postnişinlik cihetine mutasarrıf olan Şeyh Süleyman Efendi cihet-i mezkûreyi tayyib-i ihtiyârıyla İbrâhim Efendi ibn-i Murtaza'ya terk ve kasr-ı yed eylemesine ve lede'l-imtihân mûmâ-ileyhin ehliyyeti tahakkuk etmesine mebnî cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh İbrâhim Efendi'ye tevcihi Kosova Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin 13 Kânûn-ı sâni 1324 târih ve 728 numaralı mazbatasında beyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î müfâdı da bunu müeyyed olup zahr-ı mazbatada muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi dergâh-ı mezkûr postnişinlik ciheti 23 Rebî'ülevvel 1322 târihinde vazîfe-i mu'ayyene ile Şeyh Süleyman Efendi ibn-i eş-Şeyh Şaban'a tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî ısdâr kılındığı gösterilmiş ve mûmâ-ileyhin tarîkat-i Halvetiyye'den mücâz olduğu ahîran cereyân eden muhâbere netîcesinde anlaşılmış olmağla sûret-i cereyân-ı hâl muvâfık-ı nizâm ve usûl olduğundan ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Süleyman Efendi'nin kasr-ı yedinden mûmâ-ileyh İbrâhim Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bi't-tensîb işbu mazbata-i âcizânemiz tanzîm ve takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ahmed Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0068

Tekfurdağı'nda (Tekirdağ) Saçlı Ahmed Efendi Dergâhı, depo ve cephanelik yapılacağından bunun önlenmesinin Tekirdağ mutasarrıflığına bildirilmesi.

- / Enver / Fî 13 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 13 Receb sene 1327 [31 Temmuz 1909] / 39

Tekfurdağı'nda Saçlı Ahmed Efendi dergâh-ı şerîfi debboy ittihâz edilerek derûnuna esliha ve cebhâne vaz' edilmek üzere mahallî meclis-i belediyesince verilen karârın icrâsına teşebbüs

olunduğu makâm-ı riyâsete mürâca'at olunmuştur. Derûnunda icrâ-yı zikrullah olmak üzere binâ olunan dergâhın debboy ittihâzıyla zikrullâhtan men' olunması gayr-i câ'iz olduğundan beyân-ı vâki' sahîh olduğu takdîrde men' iyle hilâf-ı şer'-i âlî ahvâl vukû'una meydan verilmemesi zımında Tekfurdağı Mutasarrıflığı'na emr-i sâmi-i Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîri lüzûmu tezekkür olundu ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ahmed
Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0069

Görev yapmayan Meclis-i Meşâyih odacısı Mustafa Ağa'nın yerine bir başkasının tayin edilmesi talebi.

- / Enver / Fî 6 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Receb sene 1327 [24 Temmuz 1909] / 38

Meclis-i Meşâyih odası hizmetçisi Mustafa Ağa Ders Vekâlet-i aliyyesi dâiresinin odacısı olduğunu beyân ederek Meclis-i Meşâyih odasına hizmetten keff-i yed eylemiş ve bununla beraber kahve takımı ve sâire hakkında bazı gûne münâsebetizlik de ikâ' etmekte bulunmuş olduğundan Meclis'e âid hizmetin hüsn-i ifâsı zımında başka bir odacının ta'yîn buyurulması istihâmıyla takdîm-i müzekkire-i dâ'iyânemize mücâseret kılınmış olmağın ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0070

Uygunsuz hareketleri olduğu bildirilen Üsküdar'da Selimiye Tekkesi şeyhi Kemâl ve biraderi Hüsameddin efendilerle, Çavuşdere'de Nuri Efendi Dergâhı postnişini Hüseyin Bedreddin Efendi hakkında gereken muamelenin yapılması.

125 / Enver / Fî 2 Receb sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Receb sene 1327 [24 Temmuz 1909] / 37
Üsküdar Mutasarrıflığı'ndan 27 Cumâdelâhire 1327 târih ve 935 numaralı vârid olup havâle buyurulan tezkirede Selimiye Tekkesi şeyhi Kemal ve biraderi Hüsâmeddin efendilerle Çavuşderesi'nde kâin nâm-ı sahîhi Çamlıcalı Mehmed Efendi evlâdından Nûri Efendi Dergâhı postnişini Hüseyin Bedreddin Efendi haklarında ifâ ettirilen tahkîkâtı hâvî iki kıt'a raporun lef-fiyle mûmâ-ileyhimâ uhdelerinde bulunan meşihat cihetlerinin ref'i beyân ve ifâde olunmuş ve mûmâ-ileyhimâdan Kemal Efendi'nin meşihate gayr-i lâyük olan sû-i hâl ve hareketi ve biraderi Hüsâmeddin Efendi'nin redâet-i ahvâli evvelce de gerek mezkûr Üsküdar Mutasarrıflığı'ndan ve gerek ahâlî tarafından vukû' bulan ihbârât ve şikâyât üzerine Mahkeme-i Teftîş'e havâle edilip arkası bırakılmayarak üç dört defa da te'kîd-i keyfiyyet kılınmış olmasına mebnî bi't-tabî oraca îcâb-ı hâlin icrâ kılındığı ve Hüseyin Bedreddin Efendi aleyhindeki rapor müeddâsı ise mûmâ-ileyhten ref'-i ciheti îcâb eder mevâdd-ı mu'ayyeneyi gayr-i hâvî olmağla beraber mûmâ-ileyhin efkâr-ı âmmece sû-i şöhret kazanmış takımdan olmasına mebnî mûmâ-ileyh hakkında ta'mîk-i tahkîkâtla ba'dehû îcâbına bakılmak üzere netîce-i hâsılanın inbâsı husûslarının cevâben mutasarrıfiyyet-i mezkûreye tezkire-i sâmiye-i Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîr ve Kemal Efendi hakkındaki mu'âmelenin tesrî'ine medâr olmak üzere tezkire-i vâridenin Evkâf-ı Hümâyûn Mahkemesi Müfettişliği Cânib-i âlisine tesyârî lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0071

Şeyh Ebülvefâ Camii'ndeki mukabele-i şerifeye ait varsa vakfiye suretinin; yoksa diğer kayıtların Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Enver / Fî 27 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 29 C. sene 1327 [18 Temmuz 1909] / 36
Müzekkire

Şeyh Ebulvefâ hazretlerinin câmi'-i şeriflerinde tarîk-i Halvetî üzere icrâ-yı mukâbele-i şerife olunmak üzere vaz' edilmiş olan vakfiyesi ahkâmının bilinmesine lüzûm görüldüğünden vakfiyye-i mezkûre sûretinin aynen irsâli ve vakfiyesi olmadığı hâlde Cihât İdâresi'nce bu bâbda ne gibi bir kayıd ve mu'amele var ise mufassalın beyânı zımında Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyesine tezkire-i sâmiye-i hazret-i Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîri lüzûmu tezekkür kılınmış olmağın ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0072

Diyarbakır'da inşa edilen Rifâî Dergâhı'nın meşihatine, dergâhı inşa eden Diyarbakır Nakîbüleşraf Kaymakamı Hacı Mesut Bey'in tayini.

82 / Enver / Fî 20 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 29 C. sene 1327 [18 Temmuz 1909] / 35

Diyarbakır Nakîbü'l-eşraf kâimmakâmı Hacı Mes'ud Bey'in ceddi tarafından inşâ olunan medrese ittisâlinde bu kere mûmâ-ileyh tarafından bir Rifâ'î dergâhı binâ ve inşâ olunarak tanzîm eylediği vakfiyesi de Mahkeme-i Şer'iyye ve Evkâf İdâresi'nce tescil olunmağla ber-mûceb-i vakfiyye dergâh-ı mezkûr meşihatini mâdâme'l-hayât nefsinde şart eylemiş olmasına mebnî ol vechile mezkûr meşihat cihetinin vâkıf-ı mûmâ-ileyh Hacı Mes'ud Bey'e tevcihi Diyarbakır Meclis-i İdâresi'nin 18 Cumâdelûlâ 1326 târihli mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve vilâyet-i mezkûre Evkâf Muhâsebeciliği'nin tahrîrâtı zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında medrese-i mezkûre ittisâlinde inşâ kılınmakta olan zâviyeye ta'âmiyye olarak şehri beş yüz gurus tahsis kılındığına dâir 10 Şevvâl 1325 târihinde zâviyedârı mûmâ-ileyh Mes'ud Efendi nâmına berât-ı âlî i'tâ kılındığı gösterilmiş ve melfûf vakfiyye-i ma'mûlün-bihâ mündericâtı da bunu müeyyed bulunmuş olmağla sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğundan ol vechile zikrolunan dergâhın meşihat cihetinin bânî ve vâkıfı olan mûmâ-ileyh Hacı Mes'ud Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı tensib edilerek işbu mazbatamız bî't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin,
Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0073

Kasımpaşa'da Hacı Ahmed Mahallesi'nde Pîr Hüsâmeddin Uşşâkî Hankahı seccâdenişini Mehmed Kerameddin Efendi'nin vefatı üzerine, niyâbeten yerine tayin edilmiş olan oğlu Mehmed Cemâleddin Efendi'nin asaleten tayini.

123 / Enver / Fî 29 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 29 C. sene 1327 [18 Temmuz 1909] / 34

Kasımpaşa'da Hacı Ahmed mahallesinde vâki' Pir Hüsâmeddîn-i Uşşâkî hazretlerinin hânkâh-ı şerîfi seccâdenişîni pederi Mehmed Kerâmeddîn Efendi'nin vefâtından kendisi hadîsü's-sin olmak hasebiyle uhdesinden münhal kalan meşihat-i mezkûre Şeyh İbrâhim Efendi niyâbetiyle kendisine tevcih kılınmış ise de ahîran istihkâm berâtı istihşâl edilememiş olmasına mebnî istihkâmen uhdesine berât-ı âlî i'tâsı Şeyh Mehmed Cemâleddin mührüyle mahtûm olup Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesinden mazrûfen bi'l-vürûd havâle buyurulan istid'âdaistirhâm olunmuş ve zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi İbrâhim Efendi niyâbetiyle meşihat-i mezkûre 13 Rebî'ülevvel 1257 târihinde müsted'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Cemâleddin Efendi'ye tevcih buyurulduğunu müş'ir berât-ı âlî i'tâ kılındığı mastûr buyurulmuş olmağla ber-mûceb-i istid'â şeyh-i mûmâ-ileyh Mehmed Cemal Efendi'ye istihkâmen berât-ı âlî tensib edilerek işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0074

Eyüp'te Hatuniye adıyla da bilinen Hüsam Efendi Dergâhı'nın tayinat ve muhassasatının şeyh vekili Rafet Efendi'ye verilmesi.

- / Enver / Fî 29 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 25 C. sene 1327 [14 Temmuz 1909] / 33
Ebû Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî- hazretleri civârında Hâtûniye, nâm-ı diğeri Hüsam Efendi Dergâh-ı şerîfi şeyhi Agâh Efendi'nin hadîsü's-sin olmak hasebiyle tâbî-i hevâ ve heves olup bu cihetle umûr-ı meşihate muhîl bazı harekât-ı nâ-lâyika ve ahvâl-i gayr-i merziyye îkâ' etmekte olduğu ihbâr olunmuş ve led'e't-tahkîk ihbâr-ı mezkûrun sıhhati anlaşılmış ve bu bâbda evvelce edilmiş olan nesâyih-i lâzimeyi ısgâ etmemiş olmağla mûmâ-ileyhin ıslâh-ı nefis için bir müddet umûr-ı meşihate müdâheleden keff-i yed ettirilmesi münâsib görüldüğünden iktidâr-ı âlîsine hüsn-i hâl ve etvârı inzîmâm eden Şeyh Rafet Efendi'nin bir sene müddetle muvakkaten dergâh-ı mezkûr meşihati vekâletine ta'yîniyle şeyh-i mûmâ-ileyh Agâh Efendi'nin terbiye ve ıslâh-ı hâline intizâr edilmesi ve bu müddet zarfında dergâh-ı mezkûra âid mu'ayyenât ve muhassasâtın vekil-i mûmâ-ileyh tarafından ahz ve sarfı ve Agâh Efendi bundan mikdâr-ı münâsib bir şey i'tâsıyla dergâh-ı mezkûr umûrunun hâl-i intizâma ircâ'ı ve müddet-i mezkûre hulûlünde yine ıslâh-ı nefis etmediği hâlde meşihat-i mezkûrenin asâleten münâsibine tevcihi muvâfık-ı maslahat bulunmuş olduğundan ol vechile icrâ-yı îcâbıistirhâmıyla takdîm-i müzekkire-i âcizânemize mücâseret kılınmış olmağın ol bâbda emr ü fermân.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0075

Balıkesir'in Kepsut nahiyesi Aşkar köyünde, Aynî Ali Zaviyesi'nin zaviyedarı Ahmed Dede'nin vefatı üzerine, yerine oğullarından Süleyman Efendi'nin tayini.

- / Enver / Fî 19 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 25 C. sene 1327 [14 Temmuz 1909] / 32
Karesi sancağının merkezi olan Balıkesir'ye tâbî' Kepsût nâhiyesinin Aşkar karyesinde vâki' merhûm Ayn Âlî -kuddise sırruhû- Zâviyesi'nin zâviyedârı Ahmed Dede'nin vukû'-ı vefâtıyla cihet-i mahlûle-i mezkûrenin li-ebeveyn kebîr er karındaşı Nûri Efendi'ye tevcihi şart-ı vâkıf iktizâsından ise de mûmâ-ileyhin adem-i iktidârıyla beraber bi'r-rızâ keff-i yed eylediğinden

müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber evlâdı olan Süleyman Efendi'ye tevcihi sâlifü'z-zıkr Kare-si Sancağı Meclis-i İdâresi'nin 24 Eylül 1323 târih ve üç yüz kırk iki numaralı mazbatasın-da dermiyân olunmuş ve melfûf i'lâm-ı şer'î me'âli de mûmâ-ileyh Süleyman Efendi'nin ek-ber evlâdından olup cihet-i mezkûreye ehliyeti hadd-i kifâyede olduğunu beyândan ibâret bu-lunmuş olduğuna ve Cihât İdâresi'nden zahr-ı mazbataya yazılan derkenârda cihet-i mezkûre fi 5 Zilkâ'de 1280 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'ye tevcih buyurulduğu ifade ve beyân edildiğine ve mahallî niyâbetinden lede'l-isti'lâm vürûd edip havâle buyurulan 8 Cumâdelâhire 1327 târihli arıza-i cevâbiyye müfâdı da bunu müeyyed bulunduğuna nazaran iş'âr-ı vâki' muvâfık-ı usûl ve nizâm olduğu anlaşılmakla ol vechile mezkûr zâviyedârlık cihetinin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin mahlûlünden ve biraderi Nûri Efendi'nin keff-i yedinden kebîr oğlu mûmâ-ileyh Süleyman Efendi'ye tevcihiyle berât-ı âlî i'tâsı tensîb edilerek işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin,
Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0076

Üsküdar'ın Salacak Mahallesi'ndek Emekyemez Dergâhı postnişini Şeyh Abdülaziz Efendi'nin vefatı üzerine, yerine oğlu Halil Cemal Efendi'nin tayini.

105 - 18 / Enver / Fi 20 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fi 25 C. sene 1327 [14 Temmuz 1909] / 31

Üsküdar'da Salacak Mahallesi'nde kâin tarikat-i aliyye-i Bayramiyye'ye mensûb Emekyemez Dergâh-ı şerîfinin postnişini Şeyh Abdülaziz Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal kalan yerine kebîr oğlu Halil Cemal Efendi'nin ta'yîni mûmâ-ileyh tarafından istid'â olunmuş ve ak-demce şeyh-i mûmâ-ileyhin hâl-i hayâtında cihet-i mezkûreyi kasr-ı yed edeceğine dâir verip melfûf bulunan istid'â zahrına Cihât İdâresi'nden yazılan derkenârda cihet-i mezkûre 14 Şa'bân sene 1295 târihinde mûmâ-ileyh Aziz Efendi'ye tevcih olduğunu müş'ir berât-ı âlî i'tâ kılındığı ifade edilmiş olmasına ve mûmâ-ileyh Halil Cemal Efendi fi'l-vâki' şeyh-i müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Abdülaziz Efendi'nin ekber evlâdı olup tarikat-i aliyye-i Bayramiyye'den mücâz ve müstahlef ve umûr-ı idâre-i meşihati ifâya iktidârı mütebeyyin bulunmasına mebnî taleb-i vâki' muvâfık-ı nefsi'l-emr görülmekle ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Abdülaziz Efendi mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Halil Cemâlî Efendi'ye tevcihiyle yedine bir kıt'a berât-ı âlî i'tâsı lüzûmu bi't-tensîb işbu mazbata-i âcizânemiz tanzîm ve takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud,
Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0077

Tekke ve zaviyelerin taâmiye ve diğer muhassasatları az olduğundan, yapılan son zammın verilmesi talebi.

- / Enver / Fi 20 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fi 22 Cumâdelâhire sene 1327 [11 Temmuz 1909] / 30

Tekâyâ ve zevâyâ-yı şerîfenin ekserîsinin hîn-i te'sîs ve inşâsında tahsîs olunan ta'âmiyyeleri pek kalîl olup sâyeğânını i'âşe ve infâka gayr-i kâfî olmasına mebnî ahîran bunlar selâtîn-i izâm evkâfından muhassas ta'âmiyyelerine ahîran icrâ olunan zamâimle tahsîs edilen odun ve kömür ve sâir mu'ayyenât ile fukarâ-yı ehl-i tarîkatin emr-i ta'ayyüşleri mehmâ-emken te'mîn edilmiş idi. Bu kere zamâim-i mezkûrenin tayy ve tenzîli husûsunun taht-ı karâra alınması hakkında bazı müzâkerât cereyân etmekte olduğu istihbâr kılındı. Yukarıda dahi zikr u beyân olunduğu üzere zamm-ı ahîr-i mezkûre bir ihtiyâc-ı sahîh ve mübrem üzerine ihtiyâr edilmiş bir tedbîr-i fukarâ-perverâneden ibâret olmağla bunun tayy ve tenzîli yoluna gidilmesi ihtiyâc-ı mezkûrun teşdîdi dolayısıyla birçok fukarânın aç ve bî-ilâc kalmasını müeddî olacağından ve bu ise tasfiye-i ahlâk nokta-i nazarından beyne'l-islâm lüzûm-ı hakîkîsi derkâr olan tekâyâ ve zevâyânın insidâdını müstelzem olup şân-ı âlî-i Hilâfet-i kübrâ ile gayr-i kâbil-i tevfiğ idiği emr-i âşikâr bulunduğundan şu tayy ve tenzîl mu'âmelesinden külliyyen sarf-ı nazar olunarak böyle cidden ve sahîhan ihtiyâc üzerine icrâ edilmiş bir şeyin kat' edilmemesi esbâbının istikmâli çâresine atf-ı lihâza-i âtîfet buyurulması lüzûmu tezekkür kılındı.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vâfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0078

İstanbul ve bilâd-ı selâsede, tekkelere tahsis edilen ekmek ve etin bedeli yerine, aynen verilmesi talebi.

- / Enver / Fî 20 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 22 C. sene 1327 [11 Temmuz 1909] / 29
İstanbul ve Bilâd-ı Selâse'de vâkî bazı tekâyâ-yı şerîfe meşâyih-i kirâmı tarafından bi't-takdîm havâle buyurulan işbu istirhâmname-i umûmîde muharrer olduğu üzere selâtîn-i izâm taraflarından tekâyâ-yı şerîfeye tahsîs buyurulmuş olan mu'ayyenât-ı lahmîyyenin bedelen i'tâsı hâlinde verilecek bedelâtın aynen i'tâ olunacak mikdârı tutamamasından dolayı tekkelerin öteden beri ittihâz eyledikleri mikdâr-ı sarfiyyâtı sekte-dâr olacağından ve bu ise ikdâr ve i'âşeleri tekâyâ ta'âmiyyesine münhasır olan fukarâ-yı dervîşânı perîşân ve muztaribü'l-hâl edeceğinden şu mahzûr-ı şer'îye mahal kalmamak ve bu yüzden geçinmekte olan bir takım fukarâ-yı tarîkin aç kalmasına meydan verilmemek üzere zikrolunan lahm ile nân-ı azîzin kemâ-kân aynen i'tâsı esbâbının istikmâli menût-ı re'y-i âlî-i hazret-i Fetvâ-penâhileri bulunmuş olmağın ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vâfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud,
Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0079-80

Üsküdar'da Atik Vâlide Sultan Tekkesi şeyhi Ahmed Vâfî Efendi'nin, uygunsuz ve yakışksız hareketleri dolayısıyla görevinden azledilip yerine Şeyh Mahmud Efendi'nin tayini.

87 / Enver / Fî 17 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî 22 Cumâdelâhire sene 1327 [11 Temmuz 1909] / 28

88 / 100

[0080]

Üsküdar'da Çinili'de kâin Atik Vâlide Sultân Tekkesi şeyhi Ahmed Vâfî Efendi'nin vukû' bulan

ihbâr üzerine karakola getirilerek lede'l-mu'âyene sekr-i hâl olduğu anlaşılmış ve ikâmetgâhında bir aded rakı şişesiyle kadeh bulunmuş ve tekkeye iki alüfte getirdiği zevcesi tarafından haber verilmiş olduğundan ve mûmâ-ileyh mukaddemâ dahi sekr ve fi'l-i şenî' maddelerinden sâbıkali olduğundan bahisle böyle sekr-i hâli mütehakkık ve zinâ ve livâta gibi ef'âl-i kabîhası mütevâtir olan bir şahsın meslek-i meşihatte bulunması câ'iz olamayacağından hakkında lâzım gelen mu'âmelenin icrâsıyla tekke-i mezkûr meşihatının başka bir ehline tefvîzi Üsküdar Mutasarrıflığı'nın 10 Cumâdelûlâ 1327 târih ve dört yüz numaralı muhavvel tahrîrâtında beyân ve ifâde olunmasına ve fi'l-vâkî' şeyh-i mûmâ-ileyhin bu gibi ahvâl-i redîesi beyne'n-nâs meşhûr ve müte'arif olup akdemce kendisi birkaç defalar Meclis-i Meşâyih'e celb edilerek nesâyih-i lâzime ifâ edilmiş ise de kat'â mütenassih olmamasına ve ale'l-husûs lede'l-isti'lâm Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti'nin 3 Cumâdelâhire 1327 târih ve kırk bir numaralı vârid olan tezkire-i cevâbiyyesine melfûf vakfiyede hânkâh-ı mezkûr meşihatine sâlih-i takî ve sâmihi nakî ve mütehid fi'l-ibâde ve müteverri' ve mecdû fi't-tâ'a ve müteşerri' ve aza kâni' ve ihsân-ı ilâhiye râzî ve fezâil-i celîle ile mütehallî ve sıfât-ı rezîleden mütehallî ve vâ'iz li'l-ibâd ve mürşid ilâ sebîlî'r-reşâd ilm ü ameli câmi' nefsinî zeled ve keselden râ'î mesâlik-i rüşd-i hüdayâ sâlik ezmine-i zühd ü takvâya mâlik her bir hâlinde ittibâ'-ı hevâdan müctenib sâhibü'l-mükâşefe dâimü'l-muhâsebe ve'l-murâkabe ve hücûrâtta sâkin sâlikîn-i terbiyye ve irşâda kâdir ve eyyâm-ı şerîfe ve leyâlî-i mübârekece câmi'-i şerifte cemâ'at-i müslimîne va'z u nasîhate muktedir yirmi beş dirhem vazîfe ile bir şeyh ta'yîni meşrûta olmasına göre mücâhir fi'l-fisk olup kâbil-i nush olmayan şeyh-i mûmâ-ileyhin meşihat-i mezkûrenin uhdesinde bekâsı şer'an ve kânûnen gayr-i câ'iz ve hükm-i vakfiyyeye külliyyen muhâlif olmağa uhdesinden cihet-i mezkûre ref' edilerek hüsn-i hâl ve etvârı mücerreb tarikat-i Şa'bâniyye hulefâsından sâhib-i istid'â Şeyh Mahmud Efendi'nin Meclis-i âcizânemizden verilen karâr üzerine Ders Vekâlet-i aliyyesince vukû' bulan imtihânında [0079] câmi'-i şerifte icrâ-yı va'z u nasîhate kifâyeti ol bâbdaki istid'â zahrında muharrer 15 Cumâdelâhire 1327 târihli derkenârdan münfehim olup zühd ü takvâsı ve fazl u kemâlî şart-ı vâkıfa temâs eylemekte bulunduğundan ol vechile cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Şeyh Ahmed Vasfî Efendi yedinden ref'inden mûmâ-ileyh Şeyh Mahmud Efendi'ye tevcihiyle yedine bir kıt'a berât-ı âlî i'tâ ve ihsân buyurulması zımında işbu mazbatamız bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

74

Atîk Vâlide Sultân Dergâhı şeyhi Ahmed Vasfî imzâsıyla verilip havâle buyurulan işbu iki kıt'a istid'â birleştirilerek mütâlâ'a olundu.

Hülâsası: Kendisine azv ü isnâd olunan fi'l-i şenî' ve sirkat ve darb ve şürb-i hamr maddelerinden müteberri olup bu bâbda mehâkim-i âidesince aleyhinde bir hüküm sâdır olmadıkça cihet-i meşihatın uhdesinden ref'i cihetine gidilmemesi istirhâmından ibârettir.

Mûmâ-ileyhin ahvâl ve harekât-ı redîesi resmen mütehakkık ve beyne'n-nâs müştehir olmasına mebnî ol bâbda iktizâ eden esbâb-ı mucibenin serdiyle cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh uhdesinden ref'iyle Şeyh Mahmud Efendi'ye tevcihi taht-ı karâra alınarak icâb eden mazbatası bi't-tanzîm takdîm kılınmış olmağa müsted'î-i mûmâ-ileyhe o yolda cevâb i'tâsı lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0081

Üsküdar'da Selimiye Dergâhı şeyhi Kemal Efendi'nin uygunsuz hareketlerinden dolayı azledilmesi için, Evkaf Nezâretince gereken muamelenin yapılması.

- / Enver / Fî 15 Cumâdelâhire sene 1327 / Re'sen 9 - Şaban 1326 - 13 Şevval minhü - 2 Zilhicce minhü ikinci tekid / - / Fî 18 C. sene 1327 [7 Temmuz 1909] / 27

Üsküdar'da vâki' Selimiye Dergâh-ı şerîfi şeyhi Kemal Efendi hakkında Üsküdar Mutasarrıflığı'yla ahâlî-i mahalle tarafından verilen evrâk ve muharrerât-ı resmiyyede şeyh-i mûmâ-ileyhin akâid-i dîniyyeye ta'alluk eden sû-i hâl ve hareketi vesâir fitne ve fücûru tafsîl edilerek meşihat-i mezkûrede bekâsı şer'an ve kânûnen gayr-i câ'iz olduğu bildirilmiş olmasına mebnî keyfiyyetin tahkikiyle netîce-i hâsılaya göre icâbının icrâsı 9 Şa'bân 1326 târihinde Evkâf-ı Hümâyûn Müfettişliği'nden yazılmış ve 13 Şevvâl 1326 ve 2 Zilhicce 1326 târihlerinde dahi te'kid edilmiş olduğu hâlde keyfiyyetin henüz tahkikiyle bir netîceye rabt edilmediğinden ve böyle uhdesinde meşihat ciheti bulunanların şer'-i şerîfe ve âdâb-ı tarîka muhâlif harekât-ı gayr-i lâıykada bulunmaları vechen mine'l-vücûh tecvîz olunamayacağından ve beyne'n-nâs sû-i hâl ile müştahir olan mûmâ-ileyhin hakkında ittihâz edilecek mu'âmelenin meskûtün-anh bırakılması türlü türlü güft ü gûyu müstelzim bulunduğundan iş'âr-ı sâbık vechile hemen Mahkeme-i Teftişçe iktizâ eden mu'âmelenin ifâsıyla cihet-i mezkûrenin uhdesinden ref'i halinde Meclis-i Meşâyihce icâbı icrâ olunmak üzere iş'ârı zımında keyfiyyetin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine te'kidten havâle buyurulması lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Sâdık, Vasfî, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0082

Eyüp'te Babahaydar Mahallesi'nde Selâmî Efendi Dergâhı postnişini Mustafa Selâmî Efendi'nin vefatı üzerine, yerine oğullarından Mehmed Kâzım Efendi'nin tayini.

97 / Enver / Fî 9 Cumâdelâhire sene 1327 [28 Haziran 1909] / - / - / - / - / 26

Hazret-i Ebû Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî- civâr-ı mağfiret-medârında Babahaydar mahallesinde tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den Selâmî Efendi Dergâh-ı şerîfi postnişini Mustafa Selâmî Efendi iki nefer oğullarını terkle vefât edip Cihât İdâresi'nden ol bâbdaki arzuhâl zahırına çıkarılan 9 Haziran 1325 târihli derkenârda dergâh-ı mezkûr meşihati fî 24 Şa'bân 1296 târihinde Şeyh Mustafa Selâmî Efendi'ye bâ-berât-ı âlî tevcih buyurulduğu ve meşihat-i mezkûre ber-mûceb-i vakfiyye ekber-i evlâddan hangisi ehil ise ona şart edilmiş olduğu muharrer olmasına ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahdûmu Mehmed Kâzım Efendi hem ekber evlâddan ve hem ehil ve erbâbdan bulunmasına mebnî cihet-i mahlûle-i mezkûrenin müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tevcihi şart-ı vâkıfa ve usûl-i mevzû'a ahkâmına muvâfık olduğundan ol vec-hile dergâh-ı mezkûr meşihatının pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Selâmî Efendi mahlûlünden oğlu mûmâ-ileyh Mehmed Kâzım Efendi'ye tevcihiyle yedine bir kıt'a berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin,
Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0083

Üsküdar'da Şeyh Nuri Efendi Dergâhı şeyhi Mehmed Tevfik Efendi'nin vefatıyla, niyâbeten tayin edilmiş olan oğlu Şeyh Nuri Efendi'nin meşihate asaleten tayini.

102 / Enver / Fî 9 Cumâdelâhire sene 1327 / - / - / - / Fî C. sene 1327 [Haziran 1909] / 25

Üsküdar'da kâin tarikat-i aliyye-i Rifâ'iyye'den Şeyh Nûri Efendi Dergâh-ı şerîfi postnişîni Şeyh Hayrullah imzâlı i'tâ olunup havâle buyurulan işbu istid'â mütâla'a olundu.

Hülâsa-i me'âli: Dergâh-ı mezkûr şeyhi olan pederi Mehmed Tevfik Efendi'nin hîn-i vefâtında cihet-i mahlûle-i meşihat uhdesine tevcih olunup ancak kendisi ol vakit sagîr bulunmak hasebiyle vazife-i meşihat bi'n-niyâbe ifa olunageldiğinden ve kendisi el-yevm sinn-i rüşde resîde olduğundan cihet-i mezkûrenin istihkâmen tevcihi talebini hâvîdir.

Kuyûda lede'l-mürâca'a dergâh-ı mezkûr meşihati bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan mûmâ-ileyh Mehmed Tevfik Efendi'nin vefâtına mebnî ol bâbdaki usûl-i mevzû'aya ve şart-ı vâkıf ahkâmına tevfikân Sâlih Nazım Efendi niyâbetiyle sagîr mahdûmu mûmâ-ileyh Mehmed Hayrullah Efendi'ye tevcih olduğuna dâir 23 Safer 1327 târihinde mazbatası tanzîm olunduğu anlaşılmış ve şu hâlde taleb-i vâkı' muvâfık-ı nefsü'l-emr bulunmuş olmağla el-yevm sinn-i rüşde vâsıl ve liyâkat ve iktidârı mütebeyyin olan müsted'î şeyh-i mûmâ-ileyh Mehmed Hayrullah Efendi'ye istihkâmen berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdim kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0084

Dolmabahçe'de Çakır Dede Dergâhı adıyla da bilinen Kara Bâlî Dergâhı faaliyetleri Şeyh Abdüşşekûr Efendi tarafından yürütüleceğinden; Maliye ve Evkaf hazinelerinden dergâha tahsis edilen tayinat ve taâmiyelerin kendisine verilmesi.

- / - / - / Maliye ve Evkâf-ı Hümayûn hazinelerine ilmühaber / - / - / Fî 9 C. sene 1327 [28 Haziran 1909] / 24

Dolmabahçe'de Kara Bâlî nâm-ı diğr Çakır Dede, Tophâne'de vâkı' Kâdirîhâne Dergâh-ı şerîfi tarîkate bir büyük makâm olmak mülâbesesiyle ta'tîl-i âyîn edilmesi câ'iz olamayacağından Meclis-i Meşâyihce şeyh efendinin büyük mahdûmu Şeyh Abdüşşekûr Efendi tarafından kemâ-kân icrâ-yı âyîn ile dergâh-ı şerîf-i mezkûrun idâre edilmesi tensîb olunmağla () hazînesinden muhassas ta'âmiyye ve mu'ayyenâtının ke'l-evvel i'tâ buyurulması bâbında işbu ilmühaber takdîm olundu.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0085

Hacı Bektâş-ı Velî Hankahı şeyhi Hamza Efendi ile Baba Efendiler ve çelebilerden Cemal Efendi arasında tevliyet meselesine ait anlaşmazlığın halledilmesi için; Meclis-i Hâss-ı Vükelâ tarafından tanzim edilmiş olan talimat ile daha önce alınan kararların Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Enver / Fî 8 Cumâdelâhire sene 1327 / Re'sen Müzekkere / - / - / Fî 9 C. sene 1327 [28 Haziran 1909] / 23

Hacı Bektâş-ı Velî hazretlerinin hânkâh-ı şerîfleri şeyhi Hamza Efendi ile dergâh-ı mezkûrda baba efendiler beyninde ve yine baba efendiler ile Hacı Bektâş-ı Velî çelebilerinden Cemal Efendi arasında tekevvün eden vazîfe ve tevliyet mes'elesi hakkında vukû' bulan şikâyât ve müsted'âyât tekessür etmekte ve bunlardan bazıları akdemce Konya vâlisi olan merhûm Sırrî Paşa tarafından taht-ı karâra alınan ta'limât ahkâmına ve diğer bazıları da üç yüz altı târihinde Meclis-i Hâss-ı Vükelâca bi't-tezekkür mer'iyet-i ahkâmına irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî şeref-ta'alluk ettiği bildirilen karâr medlûlüne istinâd etmekte olmalarına mebnî zikrolunan ta'limâtın mündericâtıyla irâde-i seniyyeye iktirân edip etmediğinin bilinmesine lüzûm görüldüğünden mezkûr ta'limât ile Meclis-i Hâss-ı Vükelâ'nın bu bâbdaki karârı sûretlerinin irsâli zımında Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine tezkire-i aliyye-i cenâb-ı Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîr buyurulması lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mustafa Rıza, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0086

Meclis-i Meşâyih Başkâtibi Ali Enver Efendi ile Mukayyid Hüsameddin Efendi'nin maaşlarına zam yapılması talebi.

- / - / - / - / - / - / Fî 8 C. sene 1327 [27 Haziran 1909] / 22

Memâlik-i Osmâniyye'de vâki' bi'l-cümle tekâyâ ve zevâyâ mesâlihinin merci'-i rü'yeti olan Meclis-i Meşâyih umûr-ı tahrîriyyesi bir başkâtib ve bir mukayyid tarafından îfâ edilmekte olduğu ma'lûm-ı sâmi-i dekâyik-şinâslarıdır. Meclis'in vezâifi nisbetinde umûr-ı tahrîriyyesinin kesreti nazar-ı dikkate alındığı hâlde iki kâtible mesâlih-i vâridenin günü gününe yetiştirilmesi gayr-i kâbil ise de geçende meclis-i mezkûr başkitâbetine ta'yîn buyurulan Ali Enver Efendi dâ'ileri gayyûr ve mukdim olduğu gibi bu gayret ve ikdâmına ehliyyet ve liyâkati de inzimâm ederek mesâlih-i câriyyeyi günü gününe değil hattâ sâ'ati sâ'atine elden çıkardığı kemâl-i mehd ve şükrân ile görülmektedir. Efendi-i mûmâ-ileyh Mekteb-i Nüvvâb me'zûnlarından ve mevâlî-i devriyyeden ve sınıf-ı sâlis nüvvâbından olup otuz beş sene taşra niyâbetleriyle livâ cezâ mahkemesi riyâsetlerinde bulunarak umûr-ı hükûmetin her bir şu'ubâtına nazârî amelî kesb-i vukûf etmiş erbâb-ı iktidârdan olmasına mebnî kitâbet-i mezkûreye muhassas olan yedi yüz altmış guruşla te'mîn-i idâresi gayr-i mümkün olduğundan bi'z-zarûr terk-i kitâbetle bir livâ niyâbetine gitmek tasavvurunda olduğu anlaşıyor. Hâiz olduğu sınıfı îcâbınca iki bin beş yüz guruş kadar bir me'mûriyet istihsâli kendisince mümkün olan bir zâtın yedi yüz altmış guruşla burada alıkonması ducâr-ı zarûret edilmesi muvâfık-ı hâl olmadığı gibi meclis kitâbetinden infikâki de te'mîn-i umûr-ı tahrîriyye nokta-i nazarından gayr-i câ'iz görülmekle buna bir çâre olmak üzere derdest-i icrâ olunan tensikâttan masraf edilecek olan mebâligden kâtib-i mûmâ-ileyh

ma'âşının bin iki yüz guruşa iblâğıyla hiç olmazsa birinci sınıf kâtib idâdına ilhâkı ve sa'y ü gayreti ve hüsn-i hizmeti görülmekte olan Mukayyid Hüsâmeddin Efendi dâ'îlerinin dört yüz beş guruş olan ma'âşının dahi altı yüz guruşa iblâğı hüsn-i temşiyet-i mesâlih nâmına olarak arz ve istirhâm eyleriz ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Elif, Ahmed Mes'ud, Mustafa Rıza, Mehmed Şerif, Vasfî, Sâdık, Müştakzâde Ahmed

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0087

Rodos'ta Murad Reis Dergâhı şeyhi Abdullah Efendi'nin vefatıyla; hamile olan hanımının erkek çocuğu olduğu takdirde o çocuğa da nâib olmak üzere, dergâhın meşihat vekâletine müteveffanın torunu Mehmed Kemal Efendi'nin tayini.

83 / Enver / Fî Gurre-i Cumâdeluhrâ sene 1327 / - / - / - / Fî 9 Cemâziyelâhir sene 1327 [28 Haziran 1909] / 21

Rodos cezîresinde vâki' Murad Reis Dergâh-ı şerîfi şeyhi Abdullah Efendi'nin bilâ-veled-i zükûr vefâtı vukû'una mebnî münhal olan meşihat cihetine bir münâsibinin ta'yîni muktezî ise de müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin zevcesi hâmil olmağla haml-i mezkûrun zuhûruna değin mu'amele-i tevcihiyyenin icrâsı gayr-i kâbil olduğuna ve zuhûr-ı hamle kadar dergâh-ı mezkûr hidemâtının mu'attal bırakılması da muvâfık-ı maslahat olmayacağına binâen haml-i mezkûr erkek zuhûr ettiği takdîrde niyâbeti de uhdesine tevcih olunmak üzere müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin kerîmezâdesi olup tarikat-i Nakşibendiyye'den mücâz ve ehil ve erbâbından Mehmed Kemal Efendi'nin meşihat-i mezkûre vekâletine ta'yîni Rodos Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin 20 Rebî'ülâhir 1327 târih ve sekiz numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dergâh-ı mezkûr meşihati 26 Şa'bân 1294 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Abdullah Efendi'ye tevcih olunduğunu müş'ir berât-ı âlî i'tâ kılındığı gösterilmiş olduğundan ve melfûf i'lâm-ı şer'î dahi mûmâ-ileyh Mehmed Kemal Efendi'nin ehliyeti musaddak bulunduğu sûret-i iş'âr muvâfık-ı usûl olmağla ol vechile haml-i mezkûr erkek zuhûrunda niyâbeti uhdesine tevcih olunmak üzere meşihat-i mezkûre vekâletinin mûmâ-ileyh Mehmed Kemal Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ali
Şemseddin, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0088

Beykoz'da Akbaba Dergâhı postnişini Abdülhakim Efendi'nin vefatı üzerine, yerine büyük oğlu Mehmed Selâhaddin Efendi'nin tayini.

24 / Enver / Fî 5 Cumâdelûlâ sene 1327 / - / - / - / Fî 1 Rebî'ülâhir [Cumâdelâhir] sene 1327 [22 Nisan 1909] / 20

Beykoz'da vâki' Akbaba Dergâhı postnişini Abdülhakim Efendi'nin vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan meşihat-i mezkûrenin uhdesine tevcihini kebîr oğlu Mehmed Salâhaddin Efendi bâ-istid'â taleb eylemiş ve zahr-ı istid'âda muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında da dergâh-ı mezkûrun yevmî vazîfe-i mu'ayyene ile zâviyedârlığı 28 Şa'bân 1292 târihinde tarikat-i Nakşibendiyye'den Buharalı Abdülhakim Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî

isdâr kılındığı gösterilmiş olmasına ve müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Salâhaddin Efendi ulûm-ı mütedâvileden mücâz olduğu gibi tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den dahi me'zûn bulunmasına mebnî taleb-i vâki' muvâfık-ı nefsü'l-emr olmağla ol vechile zikrolunan Akbaba Dergâhı meşihatının pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Abdülhakim Efendi mahlûlünden kebîr oğlu mûmâ-ileyh Mehmed Salâhaddin Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımınında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza,
Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0089

Sultanahmet'te Dügümlü Baba'nın medfun olduğu Arabacıbaşı Dergâhı meşihatine tayin edilen Mehmed Necmeddin Efendi'nin teklifiyle, meşihat vekâletine Şeyh İhsan Efendi'nin tayini.

73 - 69 - 110 / Enver / Fî 24 Cumâdelûlâ sene 1327 / - / - / - / Fî 1 Cumâdelâhire sene 1327 [22 Nisan 1909] / 19

Sultanahmed'de mecâzib-i ilâhiyyeden merhûm Dügümlü Baba'nın medfûn olduğu Arabacıbaşı Dergâh-ı şerîfî meşihati taraflarından birini vekâlete intihâb etmek üzere alâ-tarîki't-teberrük merhûm Vecîhî Paşazâde İsmâil Kemal Sâdık Paşa'nın evlâd-ı zükûrundan ve evlâd-ı zükûrunun inkırâzında evlâd-ı inâsının zükûruna meşrûta olmağla bundan akdem meşihat-i mezkûre evlâd-ı inâsdan Mehmed Necmeddin Efendi'ye bi't-tevcih vekâleti dahi ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mûmâ-ileyhin intihâbıyla Şeyh Mehmed Efendi nâmında birine tevcih olunmak üzere mazbatası yazılmış iken mazbata-i mezkûrenin hilâfı olarak Mahkeme-i Teftişçe Şeyh Mehmed Nasır Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin 22 Muharrem 1324 târihinde berât-ı âlî i'tâ kılındığı Cihât İdâresi'nin evvel ve âhir yazılan derkenârlarında dahi şart-ı vâkıfın bu merkezde bulunduğu anlaşılmış ve vekîl-i mûmâ-ileyh Nasır Efendi'nin vekâlet-i mezkûreden isti'fâ eylediği Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine takdîm ve mütevellî-i mûmâ-ileyh tarafından ibrâz olunan 28 Nisan 1325 târihli bir kıt'a istid'â me'âlinden müstebân olmuş olmağla bu vechile münhal kalan vekâlet-i mezkûreye mütevellî ve şeyh-i mûmâ-ileyh Mehmed Necmeddin Efendi ber-mûceb-i şart-ı vâkıf meşâyih-i rifâ'iyye'den Şeyh İhsan Efendi'yi intihâb eylediğini 18 Cumâdelûlâ 1327 târihli intihâbnâme ile beyân eylemiş olmasına ve mûmâ-ileyh Şeyh İhsan Efendi kudemâ-yı meşâyih-i rifâ'iyye'den ve ashâb-ı takvâdan olup bu husûs Üsküdar ve İstanbul'da vâki' tekâyâ-yı Rifâ'iyye meşâyih-i tarafından verilen şehâdetnâme ile de musaddak bulunmasına mebnî sûret-i cereyân-ı hâl usûlüne ve şart-ı vâkıfa muvâfık olmağla zikrolunan meşihat vekâletinin mûmâ-ileyh Şeyh İhsan Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımınında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ali
Şemseddin, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0090

Yozgat'ta Halvetiyye Dergâhı şeyhi ve mütevellisi olan Hacı Ahmed Efendi'nin vefatı üzerine, tevliyetin oğullarından Sadreddin Efendi'ye; meşihatın de diğer oğlu Muhyiddin Efendi'ye tevcihi.

- / Enver / Fî 17 Cumâdelûlâ sene 1327 / - / - / - / Fî 23 Cumâdelûlâ sene 1327 [12 Haziran 1909] / 18

Tevcih Mazbatası

Yozgad'da tarikat-i aliyye-i Halvetiyye Dergâh-ı şerîfi şeyhi ve mütevellisi Hacı Ahmed Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla terk eylediği evlâdından birincisi mefkûd olup ikinci bulunan Sadreddin Efendi'ye tevliyet ve üçüncü oğlu olan Muhyiddin Efendi'ye de bi'l-imtihân tebeyyün eden ehliyyetine mebnî meşihat cihetleri tevcihi kendilerinin rızalarıyla karârgîr olarak ol vec-hile tanzîm olunan mahallî meclis-i idâresi mazbatasıyla i'lâm-ı şer'î üzerine Meclis-i Meşâyhce sûret-i iş'âr muvâfık görüldük fî 18 Ca. sene 1325 târihinde mazbatası tanzîm olunduğu kay-den anlaşılmış ve mazbata-i mezkûre üzerine Mahkeme-i Tefûşce mu'âmele-i tevcihiyyenin icrâsı esnâda evrâkın zâyi' olmasına mebnî işin uzamasından bi'l-istifâde uhdesine tevliyet tev-cih olunan Sadreddin Efendi meşihat-i mezkûrenin dahi ekber evlâda meşrûtiyetinden bahisle uhdesine tevcihini istid'â ettiğinden evrâk-ı zâyi'a sûretleri mahallinden celb olunarak mûmâ-ileyh Muhyiddin Efendi tarafından verilen istid'â ile meclis-i âcizânemize havâle buyurulmağla tedkikât-ı lâzime lede'l-icrâ dergâh-ı mezkûrun bidâyet-i inşâsında cihet-i meşihatın ne sûretle tevcih olunacağına dâir bir kayıd ve vakfiyeye destres olunamayıp ancak cennet-mekân Sultân Murad Hân-ı Hâmis hazretleriyle vâlîde-i muhteremeleri tarafından vaz' olunan vakfiyede tevliyyet-i mezkûrenin ekber evlâda teşrît edilerek meşihat ciheti meskûtün-anh bırakılmış ol-masına ve babalarının hîn-i vefâtında uhdesinden mahlûl kalan tevliyet ciheti ekber evlâd olmak hasebiyle ber-müceb-i şart-ı vâkıf mûmâ-ileyh Sadreddin Efendi'ye ve meşihat ciheti de derece-i sâlisede bulunan mûmâ-ileyh Muhyiddin Efendi'ye tevcihi bi'r-rızâ kararlaştırılmış ve bu cihet evrâk miyânında bulunan mahallî niyâbet-i şer'îyyesinin derkenârıyla da te'yîd eylemiş ve ol vechile Meclis-i Meşâyhce de mazbatası tanzîm edilmiş bulunmasına mebnî sûret-i cereyân-ı hâl muvâfık-ı usûl ve nizâm bulunmuş olduğundan ol vechile sâlifü'z-zıkr meşihat cihetinin babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Efendi mahlûlünden ber-müceb-i karâr-ı sâbık oğlu mûmâ-ileyh Muhyiddin Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ali
Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0091

Konya'da Öylebekledi Mahallesi'nde Hacı İshak Mescidi bitişiğinde, Ahmed Necib Efendi Zaviyesi zaviyedarı Mehmed Emin Behçet Efendi'nin vefatıyla; yerine niyâbeten tayin edilen oğlu İbrâhim Sıdkı Efendi'nin göreve asaleten tayini.

59 / - / - / - / - / - / Fî 23 Cumâdelûlâ sene 1327 [12 Haziran 1909] / 17

Konya Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nden Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesine gönderilip mazrûfen makâm-ı âlî-i hazret-i Meşihat-penâhîlerine bi't-takdîm Meclis-i Meşâyh'e emr ü havâle

buyurulan işbu evrâk mütâla'a olundu.

Netîce-i me'âli: Konya'da Öylebekledi mahallesinde Hacı İshak Mescid-i şerîfi ittisâlinde vâki' eşrâf-ı kuzâttan Ahmed Necib Efendi Zâviyesi zâviyedârlığına bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan pederi Mehmed Emin Behcet Efendi'nin vukû'-ı vefatından, mahdûmu İbrâhim Sıdkî Efendi sinnen sagîr bulunmasına mebnî, Âbidin Efendi'nin niyâbetiyle idâre edilmek üzere mûmâ-ileyh İbrâhim Sıdkî Efendi uhdesine tevcih olunduğunu mübeyyin fî 4 Zilhicce sene 1320 târihinde yedine berât-ı âlî verildiği Cihât İdâresi'nden muhrec kayıddan anlaşılmış ve bu def'a sagîr-i mûmâ-ileyh İbrâhim Sıdkî Efendi sinn-i rüşde balığ ve tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye'den me'zûn olup cihet-i meşihat vezâifini rü'yete kesb-i iktidâr eylediği cihetle istihkâmen yedine berât-ı âlî i'tâsı istirhâmından ibâret olup ve bu da usûl ve nizâmına muvâfık bulunduğundan keyfiyyet bi't-tensîb işbu mazbata-i dâ'iyânemizin merbûtuyla Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i celîlesine emr ü havâle buyurulması tezekkür edildi ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza,
Ali Şemseddin, Ahmed,
Ahmed Muhyiddin
Sene-i sâbıkadan müdevver

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0092

Üsküdar'da Vâlide-i Atik Dergâhı'nın meşihat ve meşihate meşruta diğer cihetlerine ait kayıtların Evkaf Nezâretinden istenmesi.

- / Enver / Fî 16 Cumâdelûlâ sene 1327 / - / - / - / Fî 16 Cumâdelûlâ sene 1327 [5 Haziran 1909] / 16

“Üsküdar Mutasarrıflığı'ndan vârid olup havâle buyurulan işbu tezkirede muharrer ahvâl şeyh-i mûmâ-ileyhten ref'-i ciheti müstelzem harekât-ı gayr-i lâyıktan olmağla ve mûmâ-ileyhin bu gibi sû-i hâl ve hareketi mükerreren ve tevâtüren söylenmekte bulunmağla bu bâbda tereddüd ve ta'allüle mahal olmadığından Mahkeme-i Teftîşce cihet-i mezkûrenin ref'i hakkında iktizâ eden mu'âmelenin hemen bilâ-ihmâl icrâsıyla Cihât İdâresi'nden kaydının ihrâcından sonra yerine bir münâsibi ta'yîn olunmak üzere evrâkın sür'at-i i'âdesi zımında keyfiyyetin Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine havâle buyurulması bâbında emr”

Görülen lüzûm üzerine Üsküdar'da Çinili'de vâki' Vâlide-i Atik Dergâhı'nın meşihatine ve meşihate meşruta va'aziye ve tedrisiye ve sâire gibi ne yolda şerâit var ise Cihât İdâresi'nce kaydının ber-tafsîl ihrâcı zımında Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine tezkire-i sâmiye-i hazret-i Fetvâ-penâhîlerinin şeref-tastîri lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza,
Ali Şemseddin, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0093

Meşrutiyet idaresi aleyhinde bulunan Şeyh Nuri, Şeyh Mustafa ve Derviş Vahdeti adlı şahısların hiçbir tarikata mensup ve alakalarının olmadığı, Hareket Ordu-yı Osmânî Kumandanlığına bildirilmesi.

- / - / - / - / - / - / Fî 9 Cumâdelûlâ sene 1327 [29 Mayıs 1909] / 15

Muvâfık-ı şer‘-i âlî olan Meşrûtiyet-i idârenin hüsn-i kabûl ve muhâfazası bi’l-cümle Osmanlıların vecîbe-i zimmeti olup ale’l-husûs turuk-ı sûfiyye ashâbı kâfil-i selâmet-i umûmiyye olan Kânûn-ı Esâsî ahkâmına tamâmî-i ri‘âyeti bir emr-i mütehattim bildikleri hâlde Şeyh Nûri ve Şeyh Mustafa nâmlarındaki eşhâsın fikr-i kerîh-i irticâ‘a hâdim olduklarına dâir evrâk-ı havâdiste görülen fıkralar, bi’l-umûm ehl-i tarîk için mûcib-i esef-i azîm olmağla beraber merkûmândan Nûri Efendi’ye şeyh ıtlâkı bazı cevâmî‘de va‘az etmekten neş‘et eylediği gibi diğeri Mustafa’nın ise, değil meşihat turuk-ı aliyeye ednâ mensûbiyeti bile bulunmadığından merkûmânın turuk-ı aliyeye ile hiçbir münâsebeti olmadığı ve bir de Dervîş Vahdetî denilen şahsın da kezâlik bir gûne nisbeti olmayıp isminin dervîş bulunmasının tasrîh ve ol vechile ıslâhı zımnında Hareket Ordu-yı Osmânî Kumandanlığı’na emirnâme-i sâmi-i hazret-i Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîri umûm meşâyih-i turuk-ı aliyeye taraflarından ricâ ve istirhâm olunmuş ve husûs-ı mezkûr meclis-i dâ‘iyânemizce de münâsib-i mütâlâ‘a bulunmuş olmağın ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ahmed Mes‘ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0094

Tokat’ta Ahî Evran Zaviyesi zaviyedarlığının yarım hissesine sahip Mehmed Efendi’nin vefatıyla hissesinin diğer yarım hisse sahibi yeğeni Osman Hilmi Efendi’ye tevcihi.

39 / Enver / Fî 25 Rebî‘ülâhîr sene 1327 / - / - / - / Fî 3 Cumâdelûlâ sene 1327 [23 Mayıs 1909] / 14

Tokat’da vâki‘ Ahi Evran Zâviyesi’nin şeyh-i zâviyelik cihetinin nısfına Osman Hilmî Efendi ve diğer nısfına da amcası Mehmed Efendi müştereken mutasarrıflar iken mûmâ-ileyh Mehmed Efendi bir nefer nâ-ehil oğlunu terkle vefât eylediğinden münhal kalan nısf hissenin ber-mûcebi nizâm müştereki olan mûmâ-ileyh Osman Hilmî Efendi’ye ilhâken tevcihi Tokad Meclis-i İdâresi’nin 4 Zilkâ‘de 1325 târih ve beş yüz üç numaralı mazbatasında beyân ve ifâde olunmuş ve Cihât İdâresi’nin zahr-ı mazbataya yazılan derkenârında dahi sâlifü’z-zıkr meşihatın nısf hissesi 5 Zilkâ‘de 1224 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Efendi’ye ve diğer nısf hissesi de 2 Muharrem 1279 târihinde mûmâ-ileyh Osman Efendi’ye tevcih olunup yedlerine berât-ı âlî verildiği gösterilmiş olmasına ve mûmâ-ileyhin cihet-i mezkûreyi ifâya ehliyeti evvelce nısf hissenin hîn-i tevcihinde lede’l-imtihân tezâhür eylediği ol vakit verilmiş olan ve bir sûret-i musaddakası melfûf bulunan 23 Cumâdelâhire 1294 târihli i‘lâm-ı şer‘ide muharrer bulunmasına mebnî sûret-i iş‘âr muvâfık-ı kânûn ve usûl olmağla ol vechile mârrü’l-arz nısf hisse-i meşihatın amcası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Efendi mahlûlünden uhdesinde bulunan diğer nısf hisseye ilhâken ve müstakillen müştereki bulunan mûmâ-ileyh Osman Hilmî Efendi’ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i‘tâsı zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi’t-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0095

Zor sancağı, Deyr kasabası Şeyh Yasin Mahallesi'nde, Nakşibendî Dergâhı postnişini, bânî ve vâkıfı Şeyh Ahmed Efendi'nin vefatı üzerine; yerine oğullarından Mehmed Üveys Efendi'nin tayini.

29 / Enver / Fî 21 Rebî'ülâhir sene 1327 / - / - / - / Fî 3 Cumâdelûlâ sene 1327 [23 Mayıs 1909] / 13

Zor sancağı merkezi olan Deyr kasabası mahallâtından Şeyh Yasin mahallesinde vâkı' Nakşibendî Dergâh-ı şerîfî postnişini ve dergâh-ı mezkûr bânî ve vâkıfı Şeyh Ahmed Efendi'nin vukû'-ı vefâtıyla münhal olan meşihat-i mezkûrenin ber-mûceb-i şart-ı vâkıf müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin oğullarından ekber ve erşed olan ve ba'de vefâtihî irşâd-ı ibâda halîfesi bulunan Mehmed Üveys Efendi'ye tevcihi mahallî mahkeme-i şer'îyyesinden verilen i'lâm-ı şer'ide arz ve beyân olunmuş ve melfûf vakfiye-i ma'mûlün-bihâ müfâdı dahi bunu müeyyed bulunmuş olduğundan ve Cihât İdâresi'nden çıkarılıp havâle buyurulan 25 Mart 1325 târih ve 3129 numaralı müzekirede dahi vâkıf-ı mûmâ-ileyh el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i eş-Şeyh Halef'in müceddeden binâ ve inşa eylediği tarikat-i mezkûre dergâhının meşihati hayatında kendine ve ba'de vefâtihî evlâd-ı zükûrunun ekber ve erşedine şart eylediği beyân ve ifâde kılındığından ve mûmâ-ileyh Mehmed Üveys Efendi müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber ve erşed evlâdı ve halîfesi olup mahallî mahkeme-i şer'îyyesince lede'l-imtihân ehliyeti tasdik edilmekle husûs-ı mezkûr usûl ve şart-ı vâkıfa muvâfık bulunduğundan ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin ber-mûceb-i şart-ı vâkıf babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hacı Ahmed mahlûlünden ekber evlâdı olan mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Üveys Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vâfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0096

Derviş kıyafetiyle dilencilik yapanların zabıtaca sıkı takibe alınarak engellenmesinin Zaptiye Nezâretine bildirilmesi.

- / - / - / - / - / - / Fî 25 Rebî'ülâhir sene 1327 [18 Mayıs 1909] / 12

Bazı eşhâsın ehl-i tarîk kisvelerini lâbis olarak tese'ül etmekte ve cenâze arkasında dolaşmakta ve daha çok gûne evzâ'-ı nâ-lâyika takımından oldukları müsâdif-i nazar-ı teessüf olmaktadır.

Dersâadet ve Bilâd-ı selâsede bulunan erbâb-ı tarîkin her biri bir hânkâha mensûb ve mukayyed olup it'âm ve i'âşeleri mensûb oldukları tekâyâ tahsisâtından ifâ edilmekte olmasına mebnî fukarâ-yı dervîşânın hiçbir muhtâc-ı züill-i suâl değildir.

Her nasılsa kendilerini girîve-i atâlet ve tenperveriye kaptırmış olan bir takım ahlâksız ve tembel adamların turuk-ı aliyye ile hiçbir münâsebeti olmadığı hâlde fukarâ-yı dervîşân-ı tarikat ziy ve kıyâfetine girerek bunu cerr ve suâle vâsita-i yegâne ittihâz eylemeleri ve hele bazılarının da yine bu kıyâfeti takınarak bir takım sâde-dilân ahâlîyi iğfâl ve dolandırmaları ve esvâk [ve] pazarda matbû' ve gayr-i matbû' nüsha satmaları kat'îyyen câ'iz değildir.

Binâen-aleyh bu gibilere ehl-i tarîk nazarıyla bakılmayarak zâbıtaca tahkîk-i hüviyyetleriyle

haklarında mu'âmele-i zecriyye icrâsı muktezî bulunmağla ol vechile îcâb-ı hâlin icrâsı zımnında Zabtiye Nezâret-i celîlesine tezkire-i sâmiyye-i cenâb-ı Meşihat-penâhîlerinin şeref-tastîri lüzûmu münâsib görülmüş olmağın ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Ahmed Mes'ud, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0097

Bursa'da Hindîler Dergâhı şeyhi Abdülkâdir Efendi'nin; yerine vekil tayin ederek görevini ifa etmediğinden, belirtilen vakitte Meclis-i Meşâyihe gelerek sebebini izah etmesi ve aksi halde görevine son verileceğinin kendisine tebliği.

- / Enver / Fî 25 Rebî'ülâhir sene 1327 / - / - / - / Fî 25 Rebî'ülâhir sene 1327 [16 Mayıs 1909] / 11

Bursa'da vâki' Hindîler Dergâhı şeyhi Abdülkadir Efendi sinîn-i vefireden beri İstanbul'da ikâmetle bi'l-fi'îl ifâ-yı hizmeti terk ederek bi'l-vekâle ifâ-yı vazîfe ettirmekte olup bu ise muhâlif-i nizâm idiğinden bi'l-fi'îl ifâ-yı vazîfe etmesi lüzûmu kendisine bi'd-defe'ât tahrîran beyân olduğu hâlde ısgâ etmediği cihetle bir kere daha meclis-i âcizânemize da'vet[le] tenbihât-ı lâzime icrâsı ve yine ısgâ etmediği hâlde cihet-i mezkûrenin uhdesinden ref'i îcâb etmekle ol vechile mûmâ-ileyhe taraf-ı riâyasetten tezkire-i aliyye tastîri lüzûmu tezekkür kılındı ol bâbda.

Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Mehmed Şerif, Ahmed Mes'ud, Elif

İşbu Karâr Üzerine Yazılan Tezkire-i Riyâset-Penâhî Sûretidir:

Meşihati uhdenizde bulunan Bursa'da Hindîler Dergâhı'nda sinîn-i vefireden beri bizzât ifâ-yı hizmet etmeyip vekîl istihdâm etmekte olduğunuzdan ve bu ise nizâmen mevzû' ahkâmına muhâlif bulunduğundan şehir-i hâl-i Rumî'nin dokuzuncu cumartesi günü Meclis-i Meşâyihe gelerek bu bâbda te'mînât-ı lâzime ifâ etmediğiniz hâlde meşihat-i mezkûrenin uhdenizden ref'i meclis-i mezkûrun cümle-i mukarrerâtından idiği beyân ve tebliğ olunur.

Fî 25 Rebî'ülâhir 1327 [16 Mayıs 1909]

Müştakzâde Ahmed

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0098

Bursa'nın Alipaşa Mahallesi'nde Hamam Tekkesi diğer adıyla İsmâil Rûmî Dergâhı şeyhi Osman Efendi bin Hacı İbrâhim'in vefatıyla yerine, oğullarından Mehmed Cemal Efendi'nin asaleten; cüzhanlık ve hitabet cihetlerinin de diğer oğlu Hakkı Efendi'ye niyâbeten tevcihi.

11 / Enver / Fî 12 Rebî'ülevvel sene 1327 / - / - / - / Fî 13 Ra. sene 1327 [4 Nisan 1909] / 10

Bursa'nın Alipaşa mahallesinde Hamam Tekkesi demekle ma'rûf tarikat-i aliyye-i Kâdiriyye'den İsmâil Rûmî Dergâh-ı şerîfi şeyhi Osman Efendi ibn-i Hacı İbrâhim'in vukû'-ı vefatıyla uhdesinde bulunan cihetlerden meşihat-i mezkûre ciheti kebîr oğlu Mehmed Cemal Efendi'ye ve cüzhanlık ve hitâbet cihetlerinin dahi mûmâ-ileyhe bi'n-niyâbe ifâ-yı hizmet etmek üzere sagîr oğlu Hakkı Efendi'ye tevcihi Hüdâvendigâr Vilâyeti Meclis-i İdâresi'nin 26 Haziran 1324 târih ve elli dokuz numaralı mazbatasında dermiyân olunmuş ve kebîr-i mûmâ-ileyh Mehmed Cemal Efendi'nin lede'l-imtihan cihet-i meşihate ehil olduğu evrâk miyânında mevcûd Bursa Meclis-i Meşâyihi Şu'besi'nin intihâbnâme sûret-i musaddakasıyla i'lâm-ı şer'î me'âlinden anlaşılmış ve

mazbata-i mezkûre zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi sâlifü'z-zıkr Hamam Tekkesi'nde zâviye-nişin ciheti 12 Rebî'ülevvel 1321 târihinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Osman Efendi'ye tevcih olunduğunu müş'ir berât-ı âlî isdâr kılındığı muharrer bulunmuş ve şu sûretle cereyân-ı mu'âmele usûlüne muvâfık ve nizâmnâme hükmüne mutâbık görülmüş olduğundan ol vechile cihet-i meşihat-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâfız Osman Efendi mahlûlünden kebîr oğlu mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Cemal Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bi't-tezekkür tensîb kılınmış olmağla işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzim takdîm kılındı ol bâbda.

Sâdık, Vâfî, Mehmed Şerif, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777-0001-0099-100

Tekke ve zaviyelere verilmekte olan taâmiye ve diğer muhassasatların kesilmesine teşebbüs edilmişse de bu tahsisatların çoğunun padişah vakıflarından tahsis edildiğinden ve bunların kesilmesi hayır müesseselerinin harap ve yok olmasına sebep olacağından, tahsisatların ödenmesine devam edilmesinin Sadârete arzı.

- / Enver / Fî 6 Rebî'ülevvel sene 1327 / - / - / - / Fî 12 Ra. sene 1327/ Fî 21 Mart sene 1325 [3 Nisan 1909] / 9

[0100]

Tekâyâ ve zevâyâ-yı şerîfe meşâyih-i kirâmından bazıları meclis-i dâ'iyânemize mürâca'atla bi'l-cümle tekâyâ ve zevâyânın kendi vakıflarından muhassas ve meşrût olan ta'âmiyye ve mu'ayyenâtından mâ'adâ muahharan selâtîn-i izâm -tâbe serâhum- hazerâtının ecdâd-ı kirâmları evkâf-ı şerîfesinden zam ve ilâve sûretiyle tahsîs buyurmuş oldukları ta'âmiyye ve mu'ayyenâtın kat' olunacağına dâir deverân eden şâyî'a kendilerini pek ziyâde mahzûn ve müteessir eylediğini ve çünkü tekâyâ ve zevâyâ-yı şerîfenin bidâyet-i te'sisinde pek cüz'î vâridât tahsîs edilmiş ve bir haylisinin de vakıfları pek cüz'î ve bazen dahi nakd-i evkâftan olmağla o da zâyî' olmuş idiğinden bu misillilere selâtîn-i müşârun-ileyhim hazerâtı cânibinden tahsîs ve zam ve ilâve olunanlar kat' edildiği hâlde her bir gûne san'at ve ticâretten âciz bulundukları için dûçâr-ı müzâyaka ve perîşânî olacaklarını beyân ve ifâde eylemişler ve fi'l-hakîka şâyî'a-i mezkûre meclis-i âcizânemizce de mesmû' olduğu ve pek kadîm zamandan beri "muharremiye" nâmıyla verilmekte ve otuz guruşdan ibâret bulunmakta olan bir şey-i kalîlin kat'ı ve sene-i hâliye için i'tâsı lâzım gelen mu'ayyenât cüzdânlarıyla ta'âmiyye kuponlarının el-yevm i'tâ edilmemesiyle de te'yîd ettiği cihetle şu hâlde sıhhati takdîrinde tekâyâ-yı şerîfenin sedd ü bend ve meşâyih-i turuk-ı aliyyenin aile ve dervîşânıyla beraber sefâlet ve perîşânîye dûçâr olmalarını îcâb edeceği bedîhî olmağın böyle bir şeyin şu devr-i Meşrûtiyetimizin bidâyetinde gayr-i câ'iz görüldüğü gibi ittihâz ve iltizâm olunan kâ'ide-i adl ü merhamete de mugâyirdir. Çünkü hükûmet-i Meşrûtiyyemiz her nerede icrâ-ı tensîkât etmiş ise kadro hâricinde kalanları bile birer me'mûriyete ta'yîn edinceye değin bin guruşa kadar tamam ve binden yukarıları nısf ma'âşla i'âşeden mehcûr etmediği görüldü ve görülmektedir. Bir de bir vakıftan diğerine bu gibi zamâim ve muhassasât hilâf-ı şer'-i şerîf addolunuyor imiş. Hâlbuki bunlar tamâmen evkâf-ı selâtînden verildiği ve evkâf-ı mezkûrenin tevliyeti ise selâtîn-i Osmâniyye'ye âid olduğu ve her mütevellînin tevliyeti hasebiyle idâresindeki vakıf hâsılâtından asıla zarar gelmemek şartıyla vücûh-ı birr ü hayra bazı şey

sarf etmesi şer'an câ'iz bulunduğu kütüb-i fikhiyyede beyân buyurulmuştur. Binâen-aleyh şöyle bir mu'amele edildiği takdîrde selâtîn-i izâmın hem tevliyetleri ve hem hilâfetleri hasebiyle câ'iz oldukları hukûklarına ta'arruz ve şerâit-i vâkıfîn-i müşârun-ileyhimi fesh ve ilgâ demek olup bu ise şer'-i şerîf ahkâm-ı münîfesine mugâyir bulunduğundan sıhhatine i'timâd edilmeyen şâyî'a-i mezkûrenin resmen tekzîbiyle [0099] fukarâ-yı meşâyih ve dervîşânın ve bi't-tabî' her sınıf arasında mevcûd olan umûm müntesibân ve muhibbân-ı turuk-ı aliyenin tatyîb ve tatmîn-i kulûbüne bezl-i inâyet ve bu sûretle de'b-i kadîm-i Devlet-i aliyeye-i Osmâniyye'nin muhafazasıyla şe'âir-i İslâmiyyeye ri'âyet buyurulacağının i'lân ve i'lâmı ve bu sûretle de devlet-i ebed-müddet-i Osmâniyye'nin muttasıf olduğu salâbet-i dîniyyenin ibrâz ve isbât buyurulması bâbında işbu müzekkire-i dâ'iyanemizin bir kıt'a tezkire-i aliyeye-i Meşihat-penâhileriyle makâm-ı ulyâ-yı Sadâret-penâhî'ye irsâli bâbında.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Mehmed Şerif, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-101

Üsküdar Divitçiler Mahallesi'nde Avnizâde Mehmed Hamid Efendi Dergâhı postnişini Mehmed Beşir Efendi'nin vefatı üzerine, yerine Mehmed Eşref Efendi'nin tayini.

171 / Enver / Fî 5 Rebî'ülevvel sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Rebî'ülevvel sene 1327 [28 Mart 1909] / 8

Meşâyih-i Kâdiriyye'den Mehmed Eşref mührüyle Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine verilip mazrûfen bi'l-vürûd havâle buyurulan istid'âda Üsküdar'da Divitçiler Mahallesi'nde Avnizâde Mehmed Hamid Efendi Dergâh-ı şerîfi postnişini Mehmed Beşir Efendi bundan akdem bilâveled vefât etmekle yeri hâlî kaldığından cihet-i mezkûrenin uhdesine tevcihi dermiyân edilmiş ve istid'â-yı mezkûr zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında dahi dergâh-ı mezkûr meşihati 11 Cumâdeluhrâ 1315 târihinde tarîk-i Kâdiriyye'den müstahlef Beşir Efendi'ye tevcih olduğunu müş'ir yedine berât-ı âlî verildiği ve vakfiyesinde cihet-i meşihat evlâdın inkırâzı hâlinde şeyhinin hulefâsından müstahık olan bir kimesneye ba'dehû Tophâne'de Kâdirihâne şeyhi efendinin arzıyla bir kimesneye meşrût olduğu muharrer bulunmuş olmasına mebnî müsted'î-i mûmâ-ileyhin Kâdirihâne şeyhinden arz ve inhâ alması lüzûmu bâ-karâr kendisine tefhîm olundukta şart-ı vâkıf hükmünce arz-ı mezkûrun istihsâli dergâh-ı mezkûr şeyhinden müstahlef kimesnenin bulunmamasına mütevakıf olduğunu ve kendisi ise şeyh-i müteveffânın hulefâsından bulunduğunu beyân ve ifâde ile ifâdesini yedinde bulunup ibrâz eylediği bir kıt'a hilâfet-nâme ile isbât eylemiş olduğundan şu hâlde arz ve inhâya hâcet olmayıp müsted'î-i mûmâ-ileyhin hüsn-i hâl ashâbından olduğu ve harâba müşrif olan dergâh-ı mezkûrun i'mârını ve şehriye şeyh-i müteveffânın haremine mādâme'l-hayât elli gurusu i'tâsını ta'ahhüd eylediği mahalle-i mezkûre imâmı ve birçok tekâyâ-yı şerîfe meşâyih-i kirâmı ve sâir ahâlî imzâ ve mühürlerini hâvî 7 Mart 1325 târihli ilmühaberde dermiyân edilmiş olduğundan ve ta'ahhüdât-ı mezkûrenin ifâsı şartıyla cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Mehmed Eşref Efendi'ye tevcihi muvâfık-ı usûl bulunduğundan ol vechile cihet-i mahlûle-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Beşir Efendi mahlûlünden müsted'î-i mûmâ-ileyh Mehmed Eşref Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı bâbında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılınmış olmağın ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulf'eyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-102-103-104

Hafız İhsan Efendi'nin; türbedarı olduğu Şeyh Ahmed Buhârî Dergâhı meşihatının de kendisinin hakkı olduğunu iddia etmesi ve birçok sebepten buna uygun olmadığına bildirilmesi.

43 / Enver / Fî Gurre-i Rebî'ülâhir [Rebî'ülevvel] Sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Rebî'ülevvel sene 1327 [28 Mart 1909] / 7

[0104]

Şart-ı vâkıfa ve yedindeki berât mazmûnuna ve mukarrerât-ı şer'îyyeye muhâlif olarak türbedârı olduğu Şeyh Ahmed el-Buhârî hazretleri dergâh-ı şerîfinin meşihati bi'l-iltimâs âhara tevcih edildiği beyânıyla hukûkunun muhâfazası istihâmını mutazammın Hâfız İhsan mührüyle Meclis-i Meb'ûsân riyâset-i celîlesine bi't-takdîm Encümen-i Evkâfca tahrîran istizâhına karâr verilmiş olmağla iktizâsının ifâ ve netîcesinin inbâ buyurulması zımında meclis-i mezkûr riyâset-i celîlesinden vürûd edip Meclis-i Meşâyih'e havâle buyurulan 14 Safer 1327 târih ve kırk üç numaralı tahrîrât-ı aliyye mütâla'a olundu. Bu bâbda cereyân eden mu'âmeleyi hâvî evrâk devâir-i müte'allıkasından celb ile meclis kaleminde bulunan kuyûd ile birleştirilerek tevcih-i mezkûrun şart-ı vâkıfa ve mazmûn-ı berâta ve mukarrerât-ı şer'îyyeye muhâlif olup olmadığına tedkikine bi'l-ibtidâr vâkıf-ı hânkâh cennet-mekân Sultân Mahmud Hân-ı sâni -tâbe serâhu- hazretlerinin vakfiye-i müseccle-i ma'mûlün-bihâlarında (meşihat-i mezkûre münhale olursa ilm-i tefsîr-i şerîf ve fenn-i ehâdis-i münîf ile me'lûf ve teslik-i mürîdâna ve türbe-i dervîşâna ve irşâd-ı sâlikâne kâdir hânkâh-ı şerifte tedrîs-i ulûm-ı nâfi'a ve imâmet etmek şartıyla bir kimesneye mütevellî ma'rifetiyle meşihat tevcih olunup zikirleri mesbûk olan cihât şeyh efendilere meşrûta olup şeyh olan efendiler cihât-ı mezkûrede erbâbını istihdâm edeceklerdir) deyü muharrer olmasına nazaran cihet-i meşihat-i mezkûrenin evsâf-ı matlûbe-i mezkûreyi hâiz olan şeyh Ali Fakrî Efendi'ye tevcihinde hilâf-ı şart-ı vâkıf bir kayıd görülememiştir.

Tevcih-i mezkûrun müsted'inin yedindeki berât-ı âlî mazmûnuna muhâlif mes'elesine gelince berât-ı mezkûrda hânkâh-ı mezkûrun müstahfız ve bevvâb ve ferrâş ve sirâcî-i türbe cihetlerinin hizmetleri mu'attal kalmamak ve hânkâh-ı mezkûr ileride inşâ edilerek meşihat-i mezkûre uhdesine tevcih olduğu takdirde şart-ı vâkıf vechile icâb eden mu'amele ifâ olunmak üzere türbeye âid olan cihetlerin müsted'i-i mûmâ-ileyhe tevcih olduğu muharrer olmasına göre mazmûn-ı berâtta cihet-i meşihatın mutlaka [0103] müsted'i-i mûmâ-ileyh Hâfız İhsan Efendi'ye tevcihi lüzûmunu işrâb eder bir hüküm görülememişti gibi bilakis sâlifü'z-zıkr vakfiye mündericâtında işbu müstahfız ve bevvâb ve sair cihetleri dergâh-ı mezkûrda şeyh olanlara meşrût olduğu musarraha olmasına nazaran ibtidâ meşihat ciheti tevcih olunup cihât-ı sâirenin hakk-ı tevcihi ona tevdi' olunmak husûsu musarraha iken meşihatten akdem cihât-ı mezkûrenin müsted'i-i mûmâ-ileyhe tevcihi muhâlif-i şart-ı vâkıf olduğu cihetle berât-ı mezkûrun mebnâ-aleyhi de bir esâs-ı sahîha müstenid olmadığı anlaşılmıştır.

Tevcih-i mezkûrun mukarrerât-ı şer'îyyeye muhâlefeti hakkındaki i'tirâza atf-ı lihâza-i dikkat olununca bu bâbda yani meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Ali Fakrî Efendi'ye tevcihi hakkında ale'l-usûl Mahkeme-i Teftîşten sâdir olan i'lâm-ı şer'î Fetvâhâne-i âliden musaddak ve işâret-i aliyye-i hazret-i Meşihat-penâhîleriyle müveşşah olmasına mebnî tevcih-i mezkûrun mukarrerât-ı şer'îyyeye dahi muhâlif olmadığı tezâhür eylemiştir.

Ancak Meclis-i Tedkîkât-ı Şer'îyye mu'amele-i tevcihiyyenin berât-ı âlî mazmûnuna münâfi ve dergâh-ı mezkûrun henüz inşâ olunmaksızın tevcih-i meşihati yoluna gidilmesi usûlüne muhâlif gibi gösterilmek isteniyor ise de ânifen arz olunduğu üzere berât-ı âlî-i mezkûr mazmûnunun müsted'î-i mûmâ-ileyhe hasrını icâb eder bir ibâreyi hâvî olmadığı gibi mebnâ-aleyhi hakkında cereyân eden mu'amele de muvâfık-ı şart-ı vâkîf bulunmadığı ve kable'l-inşâ tevcih-i meşihatın memnû'atine dâir bir sarâhat-i kânûniyye olmamakla beraber akîb-i tevcihte dergâh-ı mezkûr tamâmen inşâ edilmiş olmağla şu tereddüde dahi mahal kalmamıştır. Bir de dergâh-ı mezkûr meşihatının meşâyih-i Nakşibendiyye'ye meşrût iken tarikat-i Sa'diyye meşâyihinden bulunan mûmâ-ileyh Ali Fakrî Efendi'ye tevcihi muhâlif-i şart-ı vâkîf olduğu ma'raz-ı i'tirâzda beyân olunuyorsa da sâlifü'z-zikr vakfiyede meşihat için yalnız ilm-i tefsîr ve hadîs ve tedrîs-i ulûm-ı nâfi'a ve teslîk-i mürîdi teşrît edilip ta'yîn-i tarîk edilmemiş olduğundan i'tirâz-ı mezkûr dahi gayr-i vârid bulunmuş ve ma'a-mâfih mûmâ-ileyh Ali Efendi tarîk-i Nakşibendiyye'den dahi müstahlef idiği yedinde bulunan ve usûlüne muvâfık olduğu lede't-tedkîk tezâhür eden icâzetnâmeden müstebân olmuş ve el-yevm şer'a ri'âyeten âyîn-i Nakşîyye icrâ olunmakta bulunmuştur. İşte tafsîlât-ı ânifeden ma'lûm-ı sâmi-i dekâik-şinâsileri olduğu üzere dergâh-ı mezkûr meşihatının mûmâ-ileyh Şeyh Ali Fakrî Efendi'ye tevcihinde hiçbir gûne muhâlif-i usûl ve nizâm ahvâl görülememiş ve ma'a hâzâ mûmâ-ileyh Ali Fakrî Efendi efâzıl-ı ulemâ-yı meşâyih-i kirâmdan olup tefsîr ve hadîs ve sâir ulûm-ı nâfi'a tedrîsine kâdir ve akrânı miyânında [0102] emsâli nâdir zevâtta olup meşihat-i mezkûrenin mûmâ-ileyhe tevcihinde maddî ve ma'nevi hakka isâbet edilmiş olduğu emr-i zâhirdir. Müsted'î-i mu'teriz mûmâ-ileyh Hâfız İhsan Efendi ise mahkeme-i şer'îyye ketebesinden olup vâkîf-ı müşârun-ileyh hazretlerinin de vakfiyede teşrît eylediği evsâfın ekserisini hâiz olmadığı gibi ehl-i tarîk için en ziyâde aranılan hüsn-i ahlâk cihetinden de şâyeste-i meşihat olmadığına delîl olarak istitrâden vak'a-i âtiyenin arzı da münâsib görülmüştür. Şöyle ki mûmâ-ileyh Hâfız İhsan Efendi Meclis-i âlî-i Meb'ûsâna mürâca'atla keyfiyyetin istizâhına karâr aldıktan sonra Meclis-i Meşâyih'e gelerek mazhar-ı ma'delet olmasını ricâ ettiği sırada taraf-ı ri'yâsetten kendisine (siz müsterih olunuz evrâk-ı lâzimeyi tedkîk edip hakkınızın meydana çıkarılmasına gayret edilecektir) cevâbını aldıktan sonra kendi hatt-ı desti ile muharrer ve tatbîk mührüyle mahtûm olarak ri'yâsete hitâben gönderdiği tezkirede de seksen lira rüşvet vereceğini arz etmiştir ki işbu tezkire sûret-i musaddakası meclis-i âlî-i mezkûrece görülmek üzere leffen takdîm kılınmış olmağın ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Ebulfeyz, Mustafa Rıza, Ali Şemseddin, Ahmed,
Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-105

Tarikat şeyhleri askerlikten muaf oldukları gibi çocuklarının da askerlikten muaf tutulmaları talebi.

- / Enver / Fî 5 Reb'ülevvel sene 1327 / - / - / - / Fî 6 Reb'ülevvel sene 1327 [28 Mart 1909] / 6
Mine'l-kadîm ahz-ı asker kavânîninde istisnâ olunan sunûf-ı Osmâniyye arasında vazîfe-i meşihati bizzât icrâ ve ifâ eden meşâyih-i turuk-ı aliyye dahi müstesnâ tutularak devlet-i ebed-müddet-i Osmâniyye'nin ibtidâsından beri iltizâm etmiş ve el-yevm etmekte bulunmuş olduğu şî'âr-ı diyânet muktezâsınca mazhar-ı ihtirâm oldukları cihetle umûm tarikat-i aliyye-i sûfiyye ahâlîsi diyâneten ve şu latîf-i celîle teşekkür emelinin cansipâr ve her hâlde fedâkâr bir mevkib-i

dînîsi olarak hizmetle arz-ı minnetdârî ettikleri muhârebât ve fütûhât-ı Osmâniyye'yi hâkî sahâif-i tevârîhte dahi görülmektedir. Lillâhi'l-hamd ve'l-minne bu def'a bi-tevfikihî te'âlâ i'lân-ı hürriyetle teessüs etmiş olan idâre-i Meşrûta'nın lâzım-ı gayr-i müfârıkı olan adâlet ve müsâvât muktezâsınca hizmet-i askeriyye kâffe-i bilâd ve sunûf-ı Osmâniyye'ye ta'mîm edilmiş olmağın yine meşâyih-i turuk-ı aliyye müstesnâ bulunmakla beraber evlâd-ı meşâyihin de müstesnâ tutulamayacağı bir emr-i tabî'î olduğu teslim-gerde-i erbâb-ı insâftır. Ancak mütena'im olduğumuz ni'met-i celîle-i müsâvâttan diğer bir istifâde-i mahsûsa olmak üzere zâten medâris-i ulûm-ı dîniyyenin birer şu'besi hükmünde olan tekâyâ ve zevâyâ-yı turuk-ı aliyye-i sûfiyye de aslında birer menâbi'-i ilm ü ma'rifet bulunduğuna binâen umûm meşâyih evlâdı haklarında dahi pederi mesleğinde olarak tekkede mukayyed ve mukîm ve tahsîl-i ulûm ile meşğûl bulunduğu ve imtihâna râğbet ettikleri hâlde askerlik husûsunda fî 27 Saferü'l-hayr sene 1304 ve fî 13 Teşrîn-i sâni sene 1302 târîhli Ahz-ı Asker Kânûnnâmesi'nin 33. maddesi mücebince tıbbî medrese-nişîn talebe-i ulûm mu'âmelesi bi'l-icrâ usûlü dâiresinde imtihâna kabûlü bi'l-cümle meşâyih tarafından ricâ ve istirhâm olunduğunun ifâdesiyle şurasını da arz etmek isteriz ki şu istirhâmımız kabûl olunarak bu sûretle mu'âmele buyurulduğu takdirce evlâd-ı meşâyih tahsîl-i ilme terğîb ve belki icbâr edilmiş olacağından ileride meşâyih-i turuk-ı aliyye miyânında erbâb-ı ilm ü ma'rifet tekessür ederek tekâyâ ve zevâyâ ve tarikat-i aliyye-i sûfiyyenin şân ve şeref-i aslîsi te'yîd ve muhâfaza buyurulmuş olacağından işbu müzekkire-i dâ'iyânemiz merci'-i mahsûsamız olan makâm-ı mu'allâ-yı cenâb-ı Meşihat-penâhîlerine arz ve takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Ebulfeyz, Mustafa Rıza,
Ali Şemseddin, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0106-107

Meclis-i Meşâyih Heyetinin maaşlarına listede belirtilen miktarda zam yapılması talebi.

- / Enver / Fî 5 Rebî'ülevvel sene 1327 / - / - / - / Fî 5 Rebî'ülevvel sene 1327 [27 Mart 1909] / 5 [0107]

Ma'lûm-ı sâmi-i hakâyık-şinâsîleri olduğu üzere tasfiyye-i ahlâka hâdim olan turuk-ı aliyye-i sûfiyye ahvâl ve mu'amelâtının bir kâ'ide-i sâlime ve muttaride tahtında cereyânını kâfil ve zâmin olmak üzere teşekkül etmiş olan Meclis-i Meşâyih bu maksad-ı âliyi ta'kîben haftada bir def'a Bâb-ı Fetvâ-penâhîlerinde ictimâ' etmekte ve buna mukâbil melfûf pusulada gösterildiği vechile meclis-i mezkûr riyâsetine bin ve dokuz a'zâsına beş yüz onar ve başkâtibine yedi yüz altmış ve mukayyide dört yüz beş ve müfettişe dört yüz sekiz gurus ma'âş verilmekte bulunmuş ise de meclis-i mezkûrun vezâifi üç dört misli tezâ'uf ve tekessür etmesine mebnî yedi sekiz mâhtan beri haftada iki gün ictimâ'a başlamış ve mütekâsirü'l-vürûd olan mesâliha nazaran ba'demâ haftada üç gün in'ikâd edilmek iktizâ edeceği me'mûl bulunduğu ve zâten meşâyih-i mûmâ-ileyhe harcırâh bedeli olarak verilmekte olan ma'âşât-ı mezkûreyi kesret-i devâma mukâbil bazı gûne zamâim icrâsı iktizâ edip bu cihet miyâne-i âcizânemizde ledet-tezekkür bazı emsâl nazar-ı dikkate alınarak meclis-i mezkûr riyâsetine 2000 ve a'zâsına biner gurus ve başkâtibine 1500 ve mukayyide 800 gurus verilmesi tensib edilmiş ve akdemce kaleme alınıp meclis-i mahsûsunca derdest tedkîk bulunan nizâmnâmede dokuz a'zâ-yı mevcûdenin hal vukû' buldukça altıya tenzîli mukarrer bulunmuş olduğu gibi nizâmnâme-i mezkûr lâyihasında tebliğ nâmı verilen

müfettiş efendiye de 450 gurus ma'âş tahsîsi münâsib görülmüş olduğundan ol vechile îfâ-yı muktezâsı husûsuna müsâ'ade-i sâmiye-i Meşihat-penâhîleri bi-dirîğ buyurulmak bâbında ve her hâlde.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Ali Şemseddin,
Mustafa Rıza, Elif

[0106]

[İsim]	[Görevi]	Ma'âş-ı hâliye	Zammı arzu olunan	Yekûn
Reis Elif Efendi	Südlüce'de Hasırîzâde Dergâh-ı şerîfi şeyhi	1000	1000	2000
A'zâ Ahmed Mes'ud Efendi	Hazret-i Merkez Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Şemseddin Efendi	Fethî Efendi Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Rıza Efendi	Neccârzâde hazretleri dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Ebulfeyz Efendi	Şah Sultân Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Sükûtî Mehmed Efendi	Cafer Ağa Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Ali Vasfî Efendi	Kefevî Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Sâdık Efendi	Üsküdar'da Özbekler Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Ahmed Efendi	Müştakzâde Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
A'zâ Kerâmeddin Efendi	Hazret-i Nasûhî Dergâh-ı şerîfi şeyhi	510	490	1000
Başkâtib Ali Enver Efendi	Devriye mevâlîsinden ve sınıf-ı sâlis nüvvâbından	760	740	1500
Mukayyid Hüsâmeddin Efendi	-	405	395	800
Tebliğ me'mûru Niyâzi Efendi	-	408	42	450
-	-	7163	6587	13750

7163 / 6587 / 13750

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0108

Ayşe Hatun Vakfı ve Zaviyesi'nin tevliyet ve meşihatının sahibi Şeyh Hasan Efendizâde Şeyh Mehmed Nuri'nin görevini, kendi isteğiyle Karagümrük'te Muhtesib İskender Mahallesi'nde Mestcizâde kerimesi Âlime Hatun Zaviyesi postnişini olan dayısı Şeyh İsmâil Hakkı Efendi bin Şeyh İbrâhim Efendi'ye devretmesi.

7 / Enver / Fi 28 Safer sene 1327 [21 Mart 1909] / - / - / - / - / -

Şeyh Hasan Efendizâde Şeyh Mehmed Nûri el-Kâdirî imzâ ve mührüyle Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i aliyyesine verilip mazrûfen bi'l-vürûd havâle buyurulan 18 Safer 1327 târihli istid'âda cedde-i âliyeleri merhûme Ayşe Hatun ibnet-i eş-Şeyh İbrâhim vakfından zâviye-i Kâdiriyye'nin tevliyetiyle şeyh-i zâviye ciheti vâkife-i mûmâ-ileyhânın 1200 târihli mukayyed vakfiyesi hükümünce ale'z-zükûr Mustafa, Süleyman, Sa'îd, Mehmed Efendi nâmlarında dört nefer oğullarına ve ba'de vefâtihim evlâd-ı evlâd-ı evlâdlarının erşed ve eslahına meşrûta ve kendisi de mûmâ-ileyh Şeyh Süleyman Efendi evlâdından meşrûtün-leh olmak hasebiyle zâviyye-i mezkûrenin tevliyeti ile şeyh-i zâviye ciheti Hazîne-i Evkâf zuhûrât vâridâtından muhassas şehri elli gurus ta'âmiyye ile biraderi Şeyh Ahmed Şemseddin Efendi mahlûlünden 1314 senesinde uhdesine

tevcih buyurularak şimdiye kadar hizmet-i lâzimesini bilâ-kusûr hüsn-i îfâ edip bu kere mu-tasarıf olduğu cihet-i mezkûreyi mûmâ-ileyh Şeyh Süleyman Efendi ahfâdından ve erşed ve eslah evlâd-ı vâkıfeden Karagümrük kurbünde Muhtesib İskender Mahallesi'nde Mestcizâde kerîmesi Âlime Hatun Zâviyye-i Kâdiriyyesi'nin bi'l-meşrûtiyye postnişini dayısı eş-Şeyh İsmâil Hakkı Efendi ibn-i eş-Şeyh İbrâhim Efendi'ye terk ve kasr-ı yed eylediğini beyân eylemiş ve zahr-ı istidâda muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârı da müsted'î-i mûmâ-ileyhin ifâdesi merkezinde bulunmuş olduğundan ve mûmâ-ileyh Şeyh İsmâil Hakkı Efendi mezkûr Âlime Hatun Zâviyesi'nde meşrûtün-leh olarak postnişin bulunduğu gibi zikrolunan Ayşe Hatun Zâviyesi'nin de sâlifü'z-zikr Şeyh Süleyman Efendi ahfâdından olmağla meşrûtün-lehi olmasına ve Ayşe Hatun Zâviyesi'ne evvelâ şeyh olan vâkıfe-i mûmâ-ileyhânın oğulları Şeyh Mustafa ve Şeyh Süleyman efendilerin her ikisi de hasbe'l-meşrûtiyye zikrolunan iki cihet uhdelinde cem' eylemiş bulunmasına ve Âlime Hatun Zâviyesi'nin yevm-i mukâbelesi çarşamba ve Ayşe Hatun Zâviyesi'ninki cuma olup eğerçi bir zâtta iki meşihat cihetinin cem'i câ'iz değilse de bu gibi her iki cihete meşrûtün-leh olup da icrâ-yı mukâbeleye mâni'a teşkil edecek bir hâl görülmediği takdirde ciheteynin zât-ı vâhidde ictimâ'ı nizâmname hükmünce câ'iz olmasına mebnî cereyân-ı mu'amele usûlüne muvâfık bulunduğundan zikrolunan Ayşe Hatun şeyh-i zâviyelik cihetinin müsted'î-i mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Nûri Efendi kasr-ı yedinden hâl-i muhteremi mûmâ-ileyh İsmâil Hakkı Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâ buyurulması zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Mustafa Rıza, Ahmed, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0109

Bursa'da Mîr-i Büdelâ Zaviyesi zaviyedarı Osman Necmeddin Efendi bin Ahmed'in vefatı üzerine, yerine oğlu Mehmed Şemseddin Efendi'nin tayini.

- / - / - / - / - / - / Fî 28 [kesik] [21 Mart 1909] / -

Bursa'da vâkı' Mîr-i Büdelâ Zâviyesi'nin vazîfe-i mu'ayyene ile zâviyedârlık ciheti Osman Necmeddin Efendi ibn-i Ahmed uhdesinde iken vukû'-ı vefâtına mebnî münhal olan cihet-i mezkûre sulbî kebîr oğlu olup lede'l-imtihan ehliyyeti nümâyân olan Mehmed Şemseddin Efendi uhdesine tevcihi Bursa Meclis-i Meşâyih Şu'besi'nden beyân ve ifâde olunmakla ol vechile cihet-i mezkûrenin mûmâ-ileyh Şemseddin Efendi'ye tevcihi Hüdâvendigâr vilâyetinin 7 Mayıs 1324 târih ve otuz dört numaralı mazbatasıyla melfûf i'lâm-ı şer'ide dermiyân edilmiş ve zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında zâviyye-i mezkûrenin zâviyedârlık ciheti 10 Safer 1304 târihinde Şeyh Osman Necmeddin Efendi'ye tevcih olunduğunu mübeyyin berât-ı âlî i'tâ kılındığı muharrer bulunmuş ve zâviye-i mezkûre tarikat-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye'ye mensûb el-yevm küşâde olduğu evrâk-ı melfûfe me'âlinde anlaşılmış olmağla husûs-ı mezkûr usûlüne muvâfık görülmüş olduğundan ol vechile cihet-i mezkûrenin babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Osman Necmeddin Efendi mahlûlünden kebîr oğlu mûmâ-ileyh Mehmed Şemseddin Efendi'ye tevcihiyle yedine berât-ı âlî i'tâsı zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vasfî, Ebulfeyz, Mustafa Rıza,
Ali Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0110

Taşkasap'ta Şeyh Mehmed Nûreddin Efendi Zaviyesi şeyhi Hacı Kasım Efendi'nin görevini, oğlu Şeyh Yusuf Efendi'ye devretmesi.

- / - / - / - / - / - / - / -

Taşkasab civârında [Şeyh Mehmed Nûreddin Efendi] Dergâh-ı şerîfinin meşihat ciheti bi't-tav' ve'r-rızâ oğlu es-Seyyid eş-Şeyh [Yûsuf Efendi'ye] kasr-ı yed eylediğini müş'ir el-Hâc Şeyh Kasım mührüyle Evkâf-ı Hümayûn Nezâret-i aliyyesine verilip mazrûfen bi'l-vürûd havâle buyurulan 15 Safer 1327 târihli istid'â zahrında muharrer Cihât İdâresi'nin derkenârında Taşkasab kurbünde eş-Şeyh Mehmed Nûreddin Efendi bin [kesik] nukûdu ve menzil ve Nakşibendiyye Zâviyesi'nin yevm-i ahadda ba'de salâti'l-asr âyîn-i hâcegân-ı Nakşibendiyye etmek üzere bilâ-vazîfe meşihati 16 Ramazan 1316 târihinde Şeyh Kasım Efendi'ye tevcih olunduğu gösterilmiş ve mûmâ-ileyh Yûsuf Efendi tarikat-i Nakşibendiyye'den me'zûn ve ehliyet ve liyâkati ma'lûm olmağın husûs-ı mezkûr muvâfık-ı usûl ve nizâm görülmüş olmağla ol vechile cihet-i mezkûrenin babası mûmâ-ileyh Şeyh Hacı Kasım Efendi kasr-ı yedinden oğlu mûmâ-ileyh Şeyh Yûsuf Efendi'ye tevcih ve yedine berât-ı âlî i'tâ buyurulması zımnında işbu mazbata-i âcizânemiz bi't-tanzîm takdîm kılındı ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Ali Şemseddin, Elif

IST_MFT_MSH_DFT02_01777_0001-0111

- / - / - / - / - / - / - / -

[Kesik]

[Kesik] kılınmış olmağın ol bâbda.

Kerâmeddin, Müştakzâde Ahmed, Sâdık, Vafî, Ali [Şemseddin, Elif]

